

DELOMRÅDE
Nordens Gröna

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

BESLUT
Beslutsdatum
2008-05-28

DIARIENUMMER

N 30441-30-08

SLUTRAPPORT

LÄNSKULTUREN

NABOER AB

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala utvecklingsfonden

★ Projektnamn	Rondell	
Prioriterat område	Attraktiv livsmiljö	
Huvudsaklig inriktning är insatser	För kultur och kreativitet	
Svensk sökande/ organisationsnr	Jämtlands läns landsting, Länskulturen	16 - 232100-0214
Norsk sökande/ organisationsnr	Nord- Trøndelag Fylkeskommune	938 967 091
Projektledare	Lennart Adsten, Naboer AB	
Kategori	59 Utveckling av infrastruktur för kultur	

Lennart Adsten
Projektledare

1. SAMMANFATTNING

Projektet bygger på ett behov av att kraftsamla kring ungdomsfrågor för att underlätta arbetet för dem som jobbar med ungdomar och skapa förutsättningar för en utveckling. Metoden för detta har varit att stärka upp de vuxna runt ungdomarna – rondellerna – via nätverk och kompetensutveckling.

Projektet har från första början varit fokuserad på att hitta långsiktiga effekter av våra insatser som ska leva vidare även efter projektets slut. Att vid varje aktivitet och tänka den tanken har också gett resultat långt över vad vi inom projektet någonsin kunnat förvänta oss. Vi har även jobbat medvetet med ett processorienterat arbetssätt dvs att behoven styr en del av vägen fram och det ser vi nu efteråt som en framgångsfaktor. Viktiga resultat i projektet är att det nu finns långsiktigt fungerande lokala, regionala och interregionala nätverk för ungdomsfrågor. Vi har gått från att tänka "mina barn och andras ungar" till att tänka att "alla barn är mina". Rondellerna har inte bara hittat varandra, de har också blivit kollegor som kan dra nytta av varandras kompetenser, samverka i aktiviteter och stötta varandra i att formulera mål och följa dem. Genom att få spegla sig i kollegor och dra nytta av deras kunskaper har en medvetenhet om det egna värdet synliggjorts. Ett resultat av detta är att rondellerna själva höjt sin status och blivit medvetna om det viktiga arbete som de utför. Deras kunskap och erfarenhet är viktig att ta vara på i arbetet med att öka inflyttning och tillväxt i både Jämtland/Härjedalen och Nord Trøndelag.

Framgångsfaktorer i projektet har varit att olikheterna mellan svensk och norsk sida har bidragit till att vi utvecklat vårt tank kring ungdomsfrågorna och detta har skapat ett väsentligt interregionalt mervärde. Vi har tvingats ställa oss frågor och motivera vårt arbetssätt som vi utan samarbetet inte skulle ha gjort. Detta har bidragit till en stark utveckling och att vi satt upp väl motiverade mål som vi trott på. Därtill har vi kunnat dra nytta av kompetenser på var sida om gränsen som vi annars inte varit medvetna om. Projektet har också möjliggjort tidsutrymme att skapa och vårda en dialog med aktörer/kollegor på ungdomsområdet nationellt och i andra regioner och organisationer. Projektet har också bidragit till att riva murar mellan olika aktörer på ungdomsområdet, både inom kommunen och i dialogen med ideell sektor och övriga organisationer. Fokus har legat på att den andre kan sitta inne med lösningen för mitt uppdrag. Därmed har rädslor bytts mot nyfikenhet, försvarsinställning har bytts mot aktivt värdskap etc. Detta är i sig drivkraften till varför man vill fortsätta jobba i nätverk och utveckla dessa. Vinsten är högre än insatsen. Ytterligare framgångsfaktor är att projektet påvisat ett bristområde i kedjan som ska föra ungdomsfrågorna framåt. Det finns för få personer som kan ungdomsfrågor och som jobbar strategiskt där aktiviteter etc hakar i varandra mot samma mål. Projektet har lyckats med att bygga nätverk från lokal nivå upp till interregional nivå och där deras röster synliggjorts via olika aktiviteter som projektet skapat. Målsättningen har varit att även skapa ett kostnadsrationellt verkställande i projektet genom att involvera andra som kan ha mervärde av tänkt åtgärd. Då delas också kostnaderna och spridningen av resultaten blir större, men framförallt så ökar den samlade kompetensen vid genomförande och kvalitetssäkring.

Rondell i siffror:

400 rondeller
150 kompetenstillfällen
500 nätverksträffar
26 ungdomsråd i NT

Viktiga verktyg:

LUPP
Rondellhandboka
Rondell-akademien
Ungdomsråd

De största hindren i projektet har varit att få, de mot ungdomarna, lojala rondellerna att avsätta tid för att fokusera på sig själv. Denna tid ställs alltid mot tid som ska läggas på ungdomarna. Trots att man förstått att det lönar sig att investera i sig själv så har lojaliteten mot ungdomarna oftast vunnit. Under projektet har våra rondeller också på ett mer uttalat sätt insett att de är "De livsviktiga" för ungdomarna vilket gett dem en ökad stolthet.

Vi kan konstatera att det inom denna region fortfarande finns åtskilligt att utveckla inom ungdomsrelaterade frågor. Rondellprojektet har utifrån olika behov, skapat embryon till nya framtida strukturer, arbetssätt och verktyg. Och det är med glädje vi konstaterar vid projektslutet att flera av strukturerna för egen maskin kommer att leva vidare och att projektet genom sina insatser gjort en skillnad för ungdomars framtida förutsättningar och att vi är stolta över detta.

Vi passar på att tacka EU Interreg för att vi fick denna möjlighet och hoppas att satsningar på ungdomsfrågor prioriteras även i framtiden.

Alla delrapporter finns tillgängliga på www.ntbur.no

2. BAKGRUND

2.1 VAD ÄR EN RONDELL?

En rondell kan vara en eller flera nyckelpersoner som jobbar **med** ungdomar. De fungerar för ungdomarna som just rondeller - cirkulationsplatser - en vägledare och guide. Rondeller finns idag oftast på lokal nivå och hittas inom det offentliga, föreningar och frivilligorganisationer. Exempel på rondeller är: ledare på fritidsgårdar, kulturskolelärare, samordnare för ungdomskultur, ungdomskonsulenter, föreningsaktiva med ungdomsinriktning, handledare inom arbetsmarknadsåtgärder, studentsamordnare, ungdoms- och kulturansvariga inom studieförbund mfl. Det handlar dock mer om personer och deras inställning till ungdomar än om arbetstitlar.

2.1.2 RONDELLENS SITUATION

Det behov som vi sett hos rondellerna är att de ofta känner sig ganska isolerade och på de lägsta trappstegen i en organisation. De har svårt att till sin omgivning uttrycka och få gehör för det de gör och hur de vill utveckla sitt arbete med att skapa goda förutsättningar för ungdomarnas egna drivkrafter att skapa en meningsfull fritid. De upplever sig ofta ensamma om sina problem och saknar nätverk och infrastruktur som kan ge dem insikt om att flera andra har liknande problem. De saknar ofta förutsättningar att genomföra nya positiva saker som leder till förbättring för arbetet med ungdomarna. Ensamheten kan ibland förstärkas med stora geografiska avstånd mellan tätorterna och att organisationerna ofta saknar eller har liten bemanning.

Vi har på olika sätt verifierat dessa behov av en långsiktig och hållbar utveckling för rondellerna i både Jämtland/Härjedalen och Trøndelag. Behoven är likartade överallt varför vi bestämde oss för att samarbeta om att på ett långsiktigt sätt hjälpa/stärka rondellerna i sitt arbete med ungdomar genom att skapa infrastruktur och nätverk runt omkring dem. Genom att tillsammans med samlad kompetens utveckla och förbättra förutsättningarna för rondellerna så uppnås en hävstång i positiv bemärkelse jämfört med om var och en arbetar för sig själv. Projektet får genom gränsöverskridande samhandling också bredare och starkare nätverk samt effektivare resurshantering för att tillsammans kunna säkra ett långsiktigt fokus, som sträcker sig långt bortom projekthorisonten.

2.2 HUVUDMAN

Huvudman för Rondell är Jämtlands läns landsting och Nord Trøndelags Fylkeskommune. Huvudmännen har anställt projektmedarbetare medan projektledningen legat hos samverkanspartner Naboer AB.

2.3 FINANSERING

När projektet nu stänger är budgeten i balans, vilket känns som en bra avslutning på ett mycket lyckat projekt där vi upplever oss själva ha gjort skillnad för inte bara den omedelbara målgruppen utan också för våra respektive regioner och vår gemensamma jämt-trönderska region.

2.4 TIDSPLAN

Tid- och aktivitetsplan

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inventera rondeller och upprätta strukturer för dessa	2008-01-01	2010-10-30
Nätverksträffar och handlingsplaner för nätverken	2008-01-01	2010-10-30
Kunskapsförmedling mellan nätverk, sker även efter projekttiden	2008-01-01	2010-12-03
Skapa/utveckla väl fungerande och starka ungdomsråd i Nord-Trøndelag	2008-01-01	2011-01-30
Föreläsningar, seminarier/workshops och studiebesök	2008-01-01	2010-06-30
Kurser på Interregional nivå för rondellerna	2008-01-01	2010-06-30
Inventering och implementering av goda idéer, metoder och verktyg	2008-01-01	2010-10-30
Idélabb/ungdomshus – med utökad geografisk täckning och flexibilitet	2008-01-01	2010-06-30
Temadagar i kommunerna, länet	2008-01-01	2011-05-31
Säkerhetsställa nätverken till efter projekttiden	2010-10-01	2011-06-30
Planläggning av fortsatt verksamhet och användning av resultat efter Projekt slut	2010-10-01	2011-06-30
Projektutvärdering och slutredovisning/projektevaluering og Regnskapsavslutning	2008-01-01	2011-06-30
Projektets start och slutdatum	2008-01-01	2011-06-30

Projektet har hållit tidplanen. I samband med lägesrapporteringen för perioden 1 juli – 31 dec 2010 gjordes en ansökan om förlängning. Denna beviljades och projektet förlängdes tom 2011-06-30. Anledningen till förlängningen var att projektet önskade säkerställa nätverkens fortlevnad efter projekttiden, sprida resultaten på ett tydligt sätt samt även se hur rondellakademien skulle kunna implementeras i andra organisationers utbildningssystem. Genom kostnadsrationell hantering genom projektperioden gavs även det ekonomiska utrymmet.

3. PROJEKTBESKRIVNING & UPPFYLLELSE AV MÅL & MÅLGRUPP

3.1 SYFTE & MÅL

Stödja de vuxna nyckelpersonernas (rondellernas) arbete för att skapa förutsättningar för ungdomars utveckling i regionen. Detta ska göras med ett långsiktigt fokus och genom främjande insatser. Dessutom ska strukturen med ungdomsråd i Nord-Tröndelag, stärkas, förnyas och utvecklas.

3.2 MÅLGRUPP

Projektets primära målgrupp är rondeller d v s de som arbetar med ungdomar 15-24 år. Dessa kommer att sökas inom det offentliga, föreningar, frivilligorganisationer samt de egenorganiserade. Indirekt kommer även projektet att tydligt påverka den sekundära målgruppen - ungdomarna - i deras vardag. Den långsiktiga och stora resultatavspeglingen önskar projektet ska komma ungdomarna till godo, men det kan göras bäst genom att hjälpa de som arbetar med ungdomar. Ungdomarnas ställning kommer också att stärkas genom utvecklingen av ungdomsråden.

Projektet har särskilt undersöka behoven som finns hos de som jobbar med ungdomar som föredrar egenorganiserade aktiviteter (oorganiserad ungdom).

3.3 VERKSAMHETSBESKRIVNING

3.3.1 Med fokus på de ungas möjligheter att driva sina idéer, utöva sina intressen och påverka sina mötesplatser, skapa förutsättningar för rondellerna att möta de ungas behov

Kommentar Jämtlands län:

REGIONALA NÄTVERKEN

Styrgruppen

Arbetet i styrgruppen fortlöper på samma sätt som tidigare. I huvudsak handlar det om erfarenhetsutbytet, strategifrågor, planeringsarbete kring aktiviteter och att nyttja varandras kompetenser och nätverk för att komma vidare. Gruppen utvecklas hela tiden, blir mer medveten om sina styrkor och svagheter samt fungerar mer och mer som en resurs för varann. Utmaningen ligger mycket i att föra diskussionerna vidare till de lokala nätverken och utveckla dem. Struktur och strategiarbete blir mer och mer ett tydligt behov på alla nivåer och inom nätverken. Detta för att frigöra tid och styra resurser där de gör mest nytta. Exempel på detta är behovet av att deltagarna i styrgruppen får tydliga mandat att agera i ungdomsfrågorna. För att komma vidare i den processen har styrgruppen tagit fram ett PM som under hösten 2010 har kommunicerats i vissa kommuner och som kommer att kommuniceras i övriga kommuner i början av 2011. I PM:et kan man läsa följande förslag:

att samtliga kommuners KS, Kommunförbund och Landsting i Jämtland-Härjedalen uttalar sitt stöd för en tvärsektoriell samverkan kring ungdomsfrågor.

att samtliga kommuners KS i Jämtland-Härjedalen utser en ungdomssamordnare med mandat företräda den egna kommunen i Ung Jämt.

att KSO i Jämtland-Härjedalen tar beslut att tillsammans med länets 8 kommuner inrätta en tjänst som länsungdomssamordnare på heltid, samt ställer medel till förfogande för verksamheten.

att KSO i Jämtland-Härjedalen delegerar uppdraget till Ung Jämt och länsungdomssamordnaren att lägga fram en långsiktig strategi och handlingsplan.

Ung Jämt 2010.10.01

Styrgruppen har representanter från samtliga kommuner. Under perioden har styrgruppen tydligt deklarerat att man efter projektiden tänker fortsätta arbeta tillsammans med två fokus. Fokus vuxna – fortsatt arbete med att stimulera och utveckla nätverken samt skapa möjligheter för kompetensutveckling. Fokus unga – förbättra ungdomsvillkoren i Jämtlands län samt arbeta med strukturer/metoder för att öka ungas inflytande och delaktighet.

Tyvärr har projektet under hösten 2010 tappat sin kommunala representant i styrgruppen från Strömsund.

... börjat jobba som enhetschef inom hemvården i Strömsund nästa vecka och under den senaste veckan har jag försökt lägga över de mest akuta uppgifterna på mina kolleger. I dagsläget har min chef inte för avsikt att anställa en ny Föreningsutvecklare och det gör att en del av de arbetsuppgifter jag har haft ligger i luften. Vem som kommer att vara lämplig att skicka in i Rondell nätverket vet jag i dag inte. Jag har pratat med kommunchefen om vikten att ha någon som tar över de strategiska ungdomsfrågorna och deltar i det arbete som pågår runt om länet. Jag hoppas han tar tag i bollen och ser till att dessa frågor kommer högt på prioriteringslistan i kommunen. Under våren har han pratat om att göra förändringar på Kultur och fritidsavdelningen (ett uppdrag från nämnden) och i det har han pratat om att hantera ungdomsfrågorna på ett annat sätt. Jag har fått uppfattningen av att han vill lyfta frågorna till en avdelning där de har en bredare förankring och status. Jag hoppas att jag uppfattat detta rätt och kommer naturligtvis att följa utvecklingen av detta. Jag kommer att sakna er alla och det klimat och den gemenskap som funnits i nätverket. // mvh Anette

Styrgruppen upplever det som en stor nackdel att tappa en kommun i nätverket. Samtidigt så är det en styrka att ha det regionala nätverket som säkrar att ungdomsfrågorna inte tappar varken styrfart eller kompetens.

Leader-projektet Sixten

Under våren har projektledaren i Sixten nyttjat Tingshuset i Östersund som arena för möten och träffar med ungdomar. Projektledaren för Sixten har bedömt Tingshuset som en arena som är ungdomstillvänd och passar bra för att möta upp ungas idéer. Därtill finns ett sammanhang på Tingshuset som stimulerar till kreativitet och bidrar till en öppen hållning. Både Tingshuset, Sixten och ungdomarna är nöjda med denna lösning, en win-win situation.

Delprojektet Sixten har under hösten 2010 nyttjat projektmedarbetarna i rondell som bollplank i att hitta nya ingångar och möjligheter för ungdomar i nya projekt som planeras. I huvudsak handlar det om att identifiera och säkra förutsättningarna för att ungas kraft ska nyttjas samt att ungdomarna förstår att möjligheterna finns och att vuxenvärlden har ett reellt intresse för deras tankar och åsikter.

Tjej-verksamhet

Under hösten 2010 har en ideell aktör, *Konst för tjejer*, alltmer klivit fram som regional aktör på kontinuerlig verksamhet för tjejer. Verksamheten har under hösten erbjudit kontinuerliga träffar och utställningstillfällen för tjejer. Rondell har stöttat genom att se till att informationen kommer ut i nätverken.

Tack för hjälpen! Jag är säker på att ditt nätverk är viktigt. Tjejerna sa att de sett anslag på sina skolor- de kom säkert via dina kontakter. Gissa om det var härligt att se 70 skapande tjejer från hela länet fylla alla skrymslen och vrår i Tingshuset. En av dem hade sett en liten fem cm-lapp och uppfattat ordet konst. Om man ser något sådant litet är man bra sugen på att vara kreativ:-)

/Katarina Franck, Konst för tjejer

LOKALA NÄTVERKEN

Ragunda kommun

I samband med att projektmedarbetarna presenterade projektresultaten för näringsliv/utvecklingsstaben i Ragunda kommun i november 2010 startade en diskussion internt i kommunen kring att göra ett ungdomskonvent i januari 2011 dit elevråd, rektorer, skolschef, politiker, avdelningschefer, landsting, studieförbund, kyrka etc finns med. Syftet med denna dag är att diskutera både organisation och innehåll i ungdomsfrågorna.

Rondells betydelse för ungdoms- och fritidsfrågor i Härjedalens kommun

I Härjedalens kommun har deltagandet i rondell-projektet tillsammans med ungdomsdialog-projektet lagt grunden för ett nytt samlat tänk kring ungdomsfrågorna i kommunern. En skrivelse till kommunstyrelsen belyser detta på ett bra sätt. Det lokala nätverket poängterar vikten av styrgruppen för projektet (det regionala nätverket) som avgörande för att komma framåt i ungdomsarbetet lokalt.

Fortsatt exempel på det långsiktiga struktur- och strategiarbetet i Härjedalen där man förutom rondell-projektet och ungdomsdialog nu även lägger till LUPP:en som verktyg tillsammans med en egen variant av Moras ungdomsdialogdagar. Detta sammantaget utgör nu en grund för "Härjedalsmodellen" som kommer att bli mer operativ från 2011. Hela arbetet kommer att ledas av den under hösten utsedda ungdomssamordnaren.

Härjedalen skapar möjligheter för ungas inflytande

Härjedalen har deltagit i SKL:s projekt medborgardialog och det underliggande projektet ungdomsdialog. Utifrån tankarna där samt kontakter med Mora kommun har man nu bestämt att avsätta pengar ur kommunbudgeten för att möjliggöra verklig ungdomsdialog i kommunen inför 2011.

Jag tog upp frågan om ungdomsdialog och att Kommunstyrelsen måste ta ansvaret. Föreslog därför att KS skulle lägga upp en särskilt post i budgeten så att det syns och att den skall vara på 200.000.- som är öronmärkta för dialogdagar typ Moramodellen. Jag fick mycket stöd för detta och också beslut att så gör vi. Talade också med vår nya Kommunchef, som tar ansvaret för att kalla ihop oss för att samtala om strategi och upplägg för vårt arbete med ungdomsfrågorna.

*/ Lars Bygdén, fritidsintendent Härjedalens kommun
och ledamot i styrgruppen för rondell.*

Ungas inflytande i Krokom

Värt att nämna är det förslag som politiker fört fram angående ett elevfullmäktige där ungdomarna själva anser att detta inte är nödvändigt. De upplever att de har inflytande via de befintliga nätverk och forum som finns idag. Ett bra betyg för rondellerna och ungdomarna i dessa nätverk.

Ungdomar i Krokom vill inte ha något elevfullmäktige

KROKOM LT Det blir inget elevfullmäktige i Krokoms kommun. Anledningen är enkel, ungdomarna själva vill inte ha något. Nästa vecka sammanträder kommunfullmäktige i Krokom och då finns en motion från Jörgen Blom (V) på dagordningen som handlar om att inrätta ett elevfullmäktige. Detta med anledning av att Krokoms kommun under tre år har fått utmärkelsen "Bästa barnkommun" efter ett ihärdigt och målmedvetet jobb för barn och ungdomars bästa i kommunen. Jörgen Blom menar att det är viktigt att ungdomarna får komma till tals och bli hörda, att de får chansen att arbeta med sina frågor i "stabila forum och säkerställa att vi vuxna verkligen hör vad de har att säga". Men i samband med upprättande av handlingsprogram för ungdomsdemokrati/inflytande i kommunen fick barnkonventionsgruppen till svar att skolungdomarna inte ville ha något elevfullmäktige. De menar att den nuvarande ordningen med ungdomskulturråd, elevråd och ett årligt besök av fullmäktigerepresentanter i de äldre årskurserna räcker. Därför ligger också förslaget att kommunfullmäktige ska avslå motionen.

30 november 2009 Anita Näsberg LT

The Power of Glesbygd.

I februari 2009 arrangerade rondell-projektet och Studieförbundet Vuxenskolan en föreläsning med Tomas "Håkki" Eriksson och Billy Söderin med temat "*The Power of Glesbygd*", med syftet att sälja in föreläsningen till intressenter runt om i länet. Föreläsningen handlade om styrkan med att växa upp i glesbygd utifrån flera perspektiv. Detta genererade ytterligare 6 föreläsningar och nådde c:a 300 personer (både unga och vuxna) som återfinns inom skola, näringslivet, byalag, utvecklingsgrupper, fritidsgårdar och övrig allmänhet.

Ungas syn på viktiga förutsättningar för god fritid

I mars 2009 träffade projektet Landstingets avgående och nytilträdande ungdomsråd (totalt 24 st) för att presentera Länskulturen, rondell-projektet och LUPP-processen. I samband med detta tog vi in åsikter om vad denna grupp ungdomar (gymnasieungdom) anser är de 3 viktigaste förutsättningarna för att ungdomar i länet ska få en så bra fritid som möjligt. De svar vi fick bekräftar behoven som vi sett i andra ungdomsforum (nån som stöttar och visar vägen, pengar, kontakter, information om hur man gör) och är också ett belägg för att fortsätta skapa förutsättningar för mobila idélabb. Ansvariga tjänstemän och stödjande politiker inom Landstinget har fått tagit del av svaren.

Under våren 2010 träffade en av deltagarna i Ung Jämt Landstingets ungdomsråd och gjorde då en uppföljning på tidigare ställda frågor kring förutsättningar för att ungdomar ska ha en bra fritid. Frågan om vilka aktiviteter som är önskvärda på fritiden ställdes också. En snabb jämförelse mellan de båda underlagen bekräftar behoven av mötesplatser, engagerade vuxna, pengar mm. Dialog och återkoppling med ungdomar ingår annars i flertalet av Ung Jämtdeltagarnas vardag.

Brännbart

Rondell-projektet har under stora delar av projektet fört en dialog med administratörer på Länskulturen för att ta fram en modell för att sprida och utveckla verktyget *Brännbart*, en pedagogisk modell för arrangörsutveckling (omnämns i de tidigare lägesrapporterna). Efter att processen legat på is under större delen av våren och hösten pga det ekonomiska läget har nu diskussionen kommit igång igen under december månad. Länskulturen är fortfarande intresserad av att ha kvar *Brännbart* som verktyg och tittar därför på olika modeller för hur det ska tillgängliggöras för ungdomar utan att tappa kvalitén i arbetssättet. Därtill vill man hitta ett redovisningsmässigt mer hållbart sätt att lämna ut bidraget på. I detta arbete har och är fortfarande Rondellprojektet en diskussionspart. Diskussionen har bland annat handlat om att låta länets kommuner administrera stödet för att hitta en bättre spridning i länet. En annan diskussion handlar om att styra de ickeföreningsanslutna ungdomarna till studieförbunden för att genomföra sina idéer. Under våren 2010 administreras bidraget från Länskulturen. Just nu drivs inga processer om att hitta andra lösningar.

Ung kultur – Länskulturen

I december har en dialog förts kring hur en mer konkret satsning kring verksamhetsområdet Ung kultur inom Länskulturens uppdrag skulle kunna se ut. Projektmedarbetarna på Rondell har funnits med i den

dialogen för att lyfta fram användbara verktyg samt koppla på och nyttja de upparbetade nätverken som rondell bidragit till att etablera. Rondell föreslår att satsningarna bör ligga på att utveckla arrangörsskap, scener/ mötesplatser samt ungas eget skapande. Dessa tankar har förankrats med Läns kulturens chef samt med Ung Jämt.

LUPP – lokal uppföljning av ungdomspolitik

Projektet har varit primus motor i att sätta en enkät LUPP som ett länsövergripande verktyg i att inventera ungdomars situation på flera plan. Styrgruppen för rondell såg behovet av att kvalitetssäkra den verksamhet man bedriver. Mot bakgrund av detta såg vi att Ungdomsstyrelsens enkät LUPP skulle kunna vara det verktyg rondellerna sökte. Rondellprojektet har efter styrgruppens önskemål drivit frågan om en länsövergripande samverkan i genomförandet av LUPP och fick under hösten 2008 med sig Kommunförbundet i detta.

Kommunförbundet har under våren 2009 tagit över den samordnande funktionen helt medan projektet har funnits med i den nyskapade, länsövergripande arbetsgruppen för genomförandet av LUPP. Projektet har också haft rollen av en motor för att skapa aktiviteter som hjälper kommunerna att komma framåt i förankringen och därefter processen av att genomföra LUPP. Det är 7 kommuner som i samverkan kring LUPP. Bräcke kommun har valt att inte delta men är inbjudna att följa processen. Det länsövergripande samarbetet består dels i att kommunerna utbyter erfarenheter och verktyg för hur man arbetar lokalt med allt ifrån förankring, genomförande, samt uppföljning. Därutöver kommer den sammanställande rapporten över resultat att skrivas av en forskare på Kommunförbundets FoU-enhet. Kommunförbundet går in med 100.000 kr för genomförandet och övriga kostnader bekostas av respektive kommun. Projektet bevakar processen hela vägen och kommer använda resultatet för fortsatt arbete.

22 mars 2010 planerar Kommunförbundet och rondellprojektet bjuda in politiker, tjänstemän, media och övriga intressenter till en konferens där LUPP-resultatet kommer att offentliggöras. Denna konferens blir starten på att börja se över hur resultatet ska följas upp primärt i kommunerna men också för de olika aktörer i länet som har frågorna på respektive bord. Tanken är att dessa aktörer arbetar med dessa frågor under april och att man sedan återsamlas den 17 maj då vi återigen bjuder in till en uppföljning av vad som hänt sedan sist. Till den 17:e maj ser vi också att företrädare för näringslivet blir inbjudna. Dessa tillfällen ligger fortfarande i planeringsstadiet men har fått bra respons i de forum vi presenterat idén. Projektet har också erbjudit kommunerna att vara behjälplig i det lokala uppföljningsarbetet. Här har projektet visat på flera olika tänkbara modeller.

Konferensen "Vi antar utmaningen 2" omfattade 152 deltagare och innefattade både föreläsningar och redovisning av LUPP-resultatet utifrån länsperspektivet. En c-uppsats, "Bara för att man är ungdom så betyder det inte att man har fel", redovisades i samband med konferensen. Uppsatsen är baserad på djupintervjuer med ett fåtal ungdomar som studenter vid institutionen för samhällsvetenskap på MiUn gjort. Uppsatsen är gjord i nära samverkan med länsrapporten av LUPP.

Tanken var att ha en uppföljningskonferens 17 maj för att följa upp hur man tänkt arbeta vidare med LUPP-resultaten i kommunerna. Eftersom rapport-resultatet av LUPP blivit försenat och därmed inte kunde bearbetas av kommunerna i tid innan den 17 maj ställdes konferensen in. Projektet kommer istället att vara behjälpliga i uppföljningen av LUPP-arbetet i kommunerna genom att erbjuda en modell där rondellerna utifrån LUPP och andra undersökningar som gjorts under våren själva får prioritera och hitta metoder för hur de vill arbeta med ungdomsfrågorna.

Den regionala arbetsgruppen för genomförandet av LUPP har under försommaren 2010 haft en utvärderingsträff för att samla ihop material, tankar och funderingar över vad som fungerat och vad som kan utvecklas framöver. Detta arbete kommer att kompletteras ytterligare. Eftersom det finns flera regioner i Sverige som arbetat på ett liknande sätt är det önskvärt att se över hur de arbetat och eventuellt kunna samverka med dessa i delar av LUPP-processen för att samnyttja resurser och kompetens. Här finns flera tänkbara scenarier.

LUPP-resultatet har under maj redovisats i de flesta jämtländska kommuner, dock inte alla. I Bergs kommun kombinerade man detta tillfälle med att arrangera LUPP-dagen där man praktiskt arbetade med resultatet. Politiker, chefer och tjänstemän från kommunen, ideella föreningar, kyrkan, studieförbund, lärare och ett 30 tal elever bjöds in. Ett mycket lyckat upplägg där en återkoppling till ungdomarna skedde omedelbart eftersom de fick delta i redovisningen av resultatet och sedan fick ytterligare en möjlighet att påverka i de påföljande diskussionerna.

Som en följd av presentationerna av LUPP-resultaten, har kommunerna under hösten 2010 jobbat vidare med frågorna i respektive nämnder och förvaltningar. Ett exempel är att i Krokoms kommun svarade över 50% av eleverna att de var intresserade av att starta eget företag. Näringslivskontoret i Krokoms tog vara på detta och kommer nu att tillsammans med skolan utveckla ett koncept kring entreprenörskap på praktikplatser och på vissa lektioner för årskurs 9.

I Strömsund arrangerade man i oktober 2010 ett ungdomskonvent dit ungdomar bjöds in för att diskutera resultaten i LUPP:en i open spaceformat. Både ungdomar och politiker upplevde dagen som väldigt positiv och gav hopp inför framtiden. Open-space som metod för diskussionerna upplevdes som oerhört positiva då politiker och ungdomar möttes på en mer jämbördig nivå.

Under försommaren har projektet haft kontakt med beredningen för demokrati och länsutveckling samt beredningen för folkhälsa, livsmiljö och kultur i syfte att erbjuda dem möjligheten att få LUPP-resultatet redovisat i sina respektive grupper. Marianne Westring-Nordh och/eller Jörgen Söderback, FoU Jämt, och ansvariga i rapportskrivandet av LUPP:en kommer bjudas in till respektive beredningar och berätta om resultatet. Detta kommer ske under hösten 2010. 30 augusti 2010 presenterades LUPP-resultatet för beredningen för demokrati och länsutveckling på landstinget. Beredningen ansåg att frågorna i huvudsak ägs av kommunerna och kommer inte gå vidare med någon fråga i dagsläget.

I samband med konferensen "*Världens bästa regionala undervisningssystem*" i Sundsvall i april 2010 redovisade forskare i både Västernorrland och Jämtland resultaten från LUPP som genomförts i båda länen.

Under våren 2009, när vi arbetade med att förankra LUPP som ett verktyg för ungdomsdialog i kommunerna hade vi parallellt en god kontakt med en tjänsteman på Kommunförbundet i Västernorrland. I V-norrland har man nyttjat den länsövergripande modell som Jämtland/Härjedalen arbetat fram för genomförandet av LUPP. Rondell-projektet har därmed bidragit till V-norrlands inventering av ungdomars situation.

Under våren 2011 har rondell tagit kontakt med det nyetablerade Regionförbundet för att delge erfarenheter och önskemål inför genomförandet av LUPP 2012. Rondell påpekade vikten av att redan nu börja se över hur man ska jobba med LUPP:en 2012. Bristområden som arbetsgruppen för LUPP upplever är bland annat rapporten. Det krävs att någon med erfarenhet av ungdomsfrågor gör rapporten. Rondell har även påpekat detta för U-styrelsen för att se om de regioner som jobbar med LUPP:en kan samverka och att någon av de "mer erfarna forskarna på området kan handleda ute i regionerna, eller om det går att lösa på annat sätt. U-styrelsen tar till sig frågan och tittar vidare på en eventuell lösning. Fler regioner uttryckte ett intresse för ett sånt samarbete. Därutöver påpekar LUPP-arbetsgruppen vikten av bättre förankring mot Gymnasieförbundet och friskolorna. Uppföljningen av LUPP-resultatet måste också tydliggöras, tidsplaneras och återkopplas bättre till ungdomarna.

Rondells betydelse för Östersunds tillväxtprogram

I Östersunds kommun har man under hösten 2009 arbetat fram ett nytt tillväxtprogram där ungdomar och mötesplatser för dessa lyfts fram som en viktig del för tillväxten. Det lokala rondell-nätverket har här bidragit till skrivelsen. Det lokala rondell-nätverket i Östersund, *Kraftverket*, har också genomfört en träff där man nyttjade roterande idéutveckling som metod för att få fram idéer kring vad rondellerna och nätverket behöver, vill göra och hur de prioriterar. Här kan man särskilt lyfta fram behovet av att synliggöra rondellerna och deras kompetenser för varandra samt behovet av att skapa goda förutsättningar för ungas inflytande både i enskild verksamhet men också generellt i samhället.

Samverkan UHU-projektet

Sedan våren 2009 driver Östersunds kommun projektet "*Ungas Hälsoamma Utveckling*" (UHU) med medel från Folkhälsoinstitutet som Rondell-projektet till viss del var med och skapade förutsättningar för. UHU har för avsikt att samarbeta med rondell-projektet för att nå samverkan med övriga länet. Under perioden har vi haft ett möte med styrgruppen för UHU-projektet och presenterat förslag på samarbeten. Konkret har detta resulterat i att en forskare kommer att följa ett konstprojekt som genomförs i rondell-projektets prioritering av tjejverksamhet. Strax innan konstprojektet skulle komma igång hoppade UHU-projektet av samarbetet.

Open Jam

Ett mål för styrgruppen har varit att hitta ett arrangemang för ungdomar som man kan arbeta med gemensamt, något liknande UKM som man arbetat med tidigare. Ungdomskulturrådet i Krokoms kommun arrangerar årligen ungdomsarrangemanget *Spotlight* som är intressant att genomföra regionalt. Detta har dock inte prioriterats ännu,

Tjej-verksamhet - inspirationsworkshops

Sedan hösten 2008 finns ett nätverk för tjej-verksamhet. Verksamheten är prioriterad av styrgruppen men har mött motstånd i att de som finns i nätverket har begränsat med tid att träffas och samverka. Avstånden har också bidragit till otillgängligheten. Vi har gjort omtag i detta nätverk och har under hösten 2009 testat en modell där vi istället för att samla dem i nätverksträffar visar dem verktyg för hur de kan arbeta med unga tjejer i sin verksamhet. Detta har vi gjort i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och kulturkonsulenter på Läns kulturen, där vi erbjudit inspirationsworkshops för unga tjejer på olika mötesplatser i länet.

Rondell kompetensgivare till eventutbildningen MiUn samt fritidsledarlinjen Birka

Projektet har fått förfrågningar kring gästföreläsningar under perioden. Dels har vi föreläst för elever på fritidsledarutbildningen på Birka folkhögskola där vi berättade om projektet och grunden för projektet. Frågor ställdes också till gruppen om varför de valt att bli fritidsledare och vad deras mål med det är. Hur ser de på ungdomar etc. Projektet redogjorde för vikten av omvärldsanalys, betydelsen av samverkan och behovet av att bygga nätverk på ett effektivt och lustfyllt sätt. Därutöver har vi föreläst för en grupp studenter på eventutbildningen på , MiUn. Denna handlade i huvudsak om drivkrafter, skillnader och likheter i arrangörsskap, drivkrafter och hur dessa påverkar och spelar in i idella samt professionella sammanhang mm.

Entreprenörsnätverket – Dragons Nest

Dragons Nest går ut på att man i lag om 2-5 personer i åldrarna 15-20 år ska lösa problem, skriva affärsplan samt presentera sin lösning och sitt lag/företag inför en jury och publik. Tävlingen genomfördes den 29-30 april på Färgfabriken, med ett stort intresse från framförallt ungdomar med UF-Företag och NEU-elever.

Entreprenörsnätverket – Kreativ 24

Kreativ 24 är ett samarbete mellan Miun och HIST – värd i år är Miun Innovation i Östersund. Kreativ 24 innebär att studenter från universiteten i Östersund, Sundsvall och Trondheim ska hitta lösningar för företag under 24 timmar. Företag får lämna in problem eller tjänster/produkter som behöver innovativa lösningar. Kreativ 24 är en del av SÖT-projektet som också stod för kostnaderna.

Kommentar Nord- Trøndelag:

For Nord-Trøndelags del har mye av fokuset vært på de lokale nettverkene. Vi mener at dersom samarbeidet på lokalt nivå (i kommunen og innen nærområdet) fungerer, vil man stå sterkere rustet for

å møte ungdommenes behov. Det er viktig at de voksne får møtes for å diskutere og samhandle, slik at de kan lære av hverandre og samarbeide om ulike aktiviteter. Det har i tillegg vært viktig å få sikret nettverksstrukturer regionalt, interregionalt og nasjonalt, og ha med et internasjonalt aspekt. Mer om dette senere i rapporten. Innen nettverkene har vi plukket opp behov og ønsker for kompetanseheving, slik at vi har kunnet skreddersy og utvikle opplegg for de ulike gruppene, i nær samhandling med rondellene. Rondell har vært del av arbeidsfellesskapet i fylket Ung i Nord-Trøndelag (Ung i NT) og har deltatt i de fellesopplegg som har vært. Mer om dette senere i rapporten. Vi har jobbet mye for å sikre nettverkene som nå er bygd opp på ulike nivå, og å danne en struktur som er mest mulig hensiktsmessig og ønskelig for rondellene. Mer om dette under punkt c.

Camp Leka 4. – 6. september 2009

Ungdommene på Leka hadde startet ny drift på sin fritidsklubb "Slummen" høsten 2008. Imidlertid ønsket de å få gjort mer ut av lokalene sine, og ønsket hjelp til det. Dette var grunnlaget for samarbeidsprosjektet "Camp Leka", hvor nettverk ytre (og indirekte lokalkretsen) besluttet å legge en samling for fritidsklubbstyre til Leka, med formål om å gi ungdommene på Leka dugnadshjelp til ulike prosjekter. I startfasen var tanken å invitere klubbstyrene fra nettverket på våren 2009, men planene ble endret slik at samlingen ble lagt til tidlig september 2009, med åpen invitasjon til alle fritidsklubbstyre i Nord-Trøndelag. Det ble utarbeidet søknad om samarbeidsmidler fra Ungdom og Fritid (landsforeningen for fritidshus og ungdomshus i Norge – se senere beskrivelse), som ble innvilget i sin helhet. Namdal krets av Ungdom og Fritid i samarbeid med Rondell la til rette for ei helg full av ulike prosjekter og sosialt samvær. Det var en fin anledning til å bli kjent med ungdom fra hele fylket og sitt eget fritidsklubbstyre. Hver fritidsklubb kunne melde på inntil 5 ungdommer og en voksen ledsager. Husstyret ved Ungdommens hus i Stjørdal deltok med 2 ungdommer og 1 ansatt. Prosjektet ble gjennomført med i underkant av 30 ungdommer og voksne (ungdomsarbeidere og voluntører fra EU-prosjektet Aktiv Ungdom), og ga synlige resultater både på selve fritidsklubben og tilhørende uteområde. Ungdommene ble delt inn i 4 grupper, en reportasjegruppe som fotograferte og skrev fra campen, en gruppe som arbeidet med uteområdet, ei gruppe som pusset opp inne på "Slummen" og ei gruppe som samlet rakmaterialer (fra fjæra) til et "søppel-band" som hadde konsert avslutningskvelden.

Med ungdom som arrangør (MUSA) i Stjørdal og Inderøy 5. – 7. september 2009.

I Nord – Trøndelag har flere regionale aktører slått sammen kreftene for å gi ungdom kompetanse som arrangører av konserter og andre kulturarrangement. Resultatet ble pilotprosjektet MUSA. MUSA har sitt utspring i et nasjonalt prosjekt initiert av Rikskonsertene. Formålet med prosjektet er at ungdom gjennom kursvirksomhet skal få innsikt og økt kompetanse i det å stå som arrangører. Dette var et samarbeid mellom flere organisasjoner der man ville styrke arrangørapparatet rundt i skolene, i ungdomsklubbene og i de kommunale kulturskolene. Ungdommene lærte hvordan de skulle ta imot artister, hvordan de skulle forberede et kulturarrangement, PR og markedsføring i forkant og lydtekniske oppgaver. Mens Rikskonsertene tradisjonelt sett er rettet mot grunnskolen, ønsket man i Nord-Trøndelag å satse på en bredere modell for kursvirksomheten, da man så for seg at ved å slå sammen kreftene til flere regionale aktører ville man kunne utvide nedslagsfeltet. Målgruppen for prosjektet var

elever fra både grunnskolen og kulturskolen, lærere, kulturskoleansatte og fritidsledere. Det faglige ansvaret for kursvirksomheten lå hos Rikskonsertene, mens fylkeskommunen ved MUSA sto som teknisk arrangør. MUSA besto av Musikk i Nord-Trøndelag (MiNT) i samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS), Rikskonsertene, Musikk i Skolen (MiS), Norsk Kulturskoleråd, Rondell og Ungdommens kulturmønstring (UKM). Arrangørkursene samlet over 50 ungdommer i fylket, samt noen voksne både fra skolene men også fra fritidsklubbene. De voksne hadde egne avdelinger der det ble vist film og de ulike aktørene presenterte seg for deltakerne. Det ble jobbet med konsertinformasjon og utfordringer rundt konsertproduksjoner, samt diskusjoner, erfaringsutvekslinger og innspill. Det ble framhevet at en produksjon eller et arrangement ikke kun var knyttet til musikk, men til alle kunstuttrykk. Det ble drøftet samarbeid mellom skole og ungdomsklubber, og hvilket potensiale som ligger i ungdoms- og elevbedrifter i forhold til arrangørkunnskap. På slutten av dagen fikk rondellene oppleve en konsert der ungdommer arrangerte konserten i alle ledd. Ungdommene fikk så utdelt et arrangørpass. Dermed var pilotprosjektet over to semester avsluttet. Det vil evalueres med tanke på om og hvordan en eventuell videreføring kan foregå. Prosjektet hadde intensjon om å lære opp alle ungdommer, i kulturskoler, ungdomsklubber og ungdomsskoler i Nord-Trøndelag til å bli dyktige konsertarrangører.

I arbeidsgruppa i Rondell ble det vurdert at MUSA-prosjektet har nådd vår målgruppe i for liten grad, slik at vi ikke ønsket å binde oss til videre forpliktelse i 2010.

Ungdomskonferanse på Stiklestad 25. – 26. september 2009.

Ungdomskonferansen ble arrangert på Stiklestad i samhandling med fylkestinget. 148 ungdommer og politikere deltok. Det er positivt at så mange har deltatt på Ungdomskonferansen, både ungdommer og politikere. Det beste med helga var, som vanlig, engasjementet hos deltakerne, og den "globale" tankegangen blant ungdommen. Folket som står bak dette arrangementet har jobba hardt for dette. Foredragsholderen Hans Kristian Medlien, de frammøtte ungdommene, politikerne og rondellene brukte kreative prosesser og ideutvikling for å kunne utvikle framtiden i en positiv retning. Medlien og hans naboer fra Næroset, en liten bygd i Ringsaker kommune, har spredd glede og godt humør til både turister og lokale siden 1999 med aktiviteter som luftslottbygging, meitemarklytting, maursafari og gråsteinkosing. I sitt foredrag oppfordret han nordtrøndere til å tenke utradisjonelt for å få framhevet et unikt særpreg. Han oppfordret også alle til å ta alle ideene *helt ut*, siden "den største trusselen til en genial ide er en god ide".

Konferansen Ungdom og Internasjonalisering 21. – 22. oktober 2009

Den 21. og 22. oktober 09 ble konferansen Ungdom og internasjonalisering arrangert i Selbu, som inviterte ungdom, politikere, ungdomsarbeidere og andre engasjerte mennesker til å diskutere gode forslag og ideer til hvordan ungdom og internasjonalisering skal få økt fokus i årene framover, ut fra en felles internasjonal strategi som er vedtatt for Trøndelagsfylkene 2009 – 2012 hvor ungdom er et av satsingsområdene og skal få økt fokus. Rondell hadde ikke direkte medansvar for arrangementet,

men vil forsøke å dra veksler på det arbeidet som gjøres her. Vår medarbeider på NTBUR var deltaker.

Entreprenørsamling i Grong 6. – 7. november 2009

Ung tiltakslyst arrangerer Entreprenørskapssamling for Nord-Trøndelag hvert år, og den ble dette året arrangert for 6. gang. Ung tiltakslyst jobber opp mot tiltaksapparatet rundt unge gründere "fra idé til virkelighet", og vil legge til rette for møteplasser for unge etablerere, samt å utveksle erfaringer og få in-puts fra andre. Rondell var ikke medarrangør.

Toleransedag ved Olav Duun videregående skole i Namsos 11. desember 2009

11. desember var vi i arbeidsfellesskapet fra Ung i NT på Fylkets Hus delaktig i en storprosess ved Olav Duun videregående skole i Namsos. Elevrådet på Olav Duun ønsket å ha en aktivitetsdag for alle elevene på skolen med toleranse som hovedtema. Toleranse Nord-Trøndelag hadde det primære ansvar for opplegget. Formålet deres er å øke toleransen ut fra en overordnet målsetting om verdsetting av menneskelig utfoldelse og mangfold som utgangspunkt for trygghet, trivsel og utvikling, spesielt opp mot mennesker som blir oppfattet som anderledes. Toleranse NT jobber mot et ønske om å bidra til å endre og utvikle målgruppens kunnskap, forståelse, holdninger og oppførsel. Målgruppen er de mennesker i Nord-Trøndelag som utgjør ungdoms sosiale omgivelser. Olav Duun videregående skole er en stor skole med mange ulike studieretninger, og de ulike linjene har lite kontakt med hverandre. Målet med dagen var å forbedre det sosiale miljøet, å skape respekt og å ta opp fordommer og mobbing. De er i alt 800 elever og vi i kontorfellesskapet som var elev- og lærlingeombudet, toleranse NT, NTBUR, Rondell, Ung Tiltakslyst, Ungint og Ungdommens kulturmønstring (UKM), hadde ansvar for halve gruppa dvs. 400 elever. Vi delte inn i grupper som hadde hver sin lærerguide som tok de med til ulike poster, å lá "24 mislykka nordmenn". Alle gruppene skulle gjennom et visst antall opplegg, men alle trengte ikke å være gjennom de samme postene. Alle elevene fikk fargekoder dagen i forveien. Vi brukte kompetansen til de ulike prosesslederne til de ulike oppleggene: prosess/framtidsverksted i forhold til fordommer og mobbing, et gruppearbeid med tegning til et kunstnerisk resultat som skulle utsmykke skolen etter endt dag, dramaøvelser og leker, sosiometri – ta stilling og diskuter, leiker – samhold og samspill, film, Ung i Nord-Trøndelag (UngiNT)-post.

10-årsjubileum for Ung Tiltakslyst i Steinkjer 16. desember 2009

Ung Tiltakslyst feiret 10-årsjubileum dette året, og ville vise hva Ung Tiltakslyst er, og har bidratt til de siste 10 årene. Markeringen fant sted den 16. desember i Steinkjer. Det er kanskje som barn og unge man er mest kreativ, og sitter med mange ideer som man gjerne vil realisere. Denne ungdommelige skaperkraften trenger å bli tatt vare på. Ung Tiltakslyst er et unikt tiltak som har sin hovedoppgave nettopp med å ta vare på og utvikle denne skaperkraften. Rondell var ikke medarrangør.

Kurs for frivillige organisasjoner i Nord-Trøndelag:

Den ideelle organisasjonen 4H Nord-Trøndelag i samarbeid med Rondell og NTBUR arrangerte kurs for frivillige organisasjoner i Nord-Trøndelag. Kursene ble vedtatt på rådgiversamling av 4H i 2009, og skulle styrke og oppfordre ungdomsarbeidere i de frivillige organisasjonene til styrevervkurs. Kurset var ledd i en samarbeidsavtale ungdomsarbeidere i de frivillige organisasjonene til styrevervkurs. Kurset var ledd i en samarbeidsavtale mellom 4H, NTBUR og Rondell fra 2009, og var ledd i Rondell sin satsing mot arbeid med ungdom i de frivillige organisasjonene.

1. Styrevervkurs på Namdalseid 16.januar 2010

Kurset hadde tema "Hvordan bli en god arrangør" med kursholder Jomar Ertsgaard fra kulturavdelinga i Stjørdal kommune. Han har bred erfaring i å skape gode arrangementer i tilfredsstillende rammer. Blant annet har han ved flere anledninger jobbet med planlegging og gjennomføring av Roskilde-festivalen i Danmark. Målgruppa var frivillige lag og organisasjoner i Nord-Trøndelag, og opplegget ble kombinert med styrevervkurs internt i 4H gjennom blant annet gruppearbeid.

2. Arrangementsledelseskurs på Sandvollan 23.januar 2010

4H, rondell, og NTBUR inviterte til inspirasjons og arrangementsledelseskurs på Sandvollan. Dette kurset var lagt opp som en del av styreledersamlingen til 4H. Målgruppen er ansatte og frivillige i lag og foreninger tilknyttet NTBUR, og arrangementet var ledd i en samarbeidsavtale mellom 4H, NTBUR og Rondell fra 2009. Kurset ble avlyst grunnet for lite påmelding.

Fylkets årlige ungdomskonferanse i Steinkjer, 17. – 18. september 2010

Ungdomskonferansen ble gjennomført med 140 deltakere fordelt på ungdommer, politikere og stab. 21 kommuner var representert. Ung i NT ved NTBUR arrangerer konferansen på oppdrag av fylkestinget. Årets konferanse var den 9.i rekken. De jobber som vanlig for å gjøre verden, og ikke minst Nord-Trøndelag til et bedre sted å være! Barneombud Reidar Hjermann var innleder og oppmuntringsagent og livsgnistrer Tom Åge Myren holdt inspirasjonsforedrag og var prosessholder sammen med resten av staben. Karpe Diem holdt konsert (blåtur) på Beitstad samfunnshus for deltakerne og rondellene som hadde sin tredje samling i akademiet. Visjonen til konferansen var:

"Oppvekst – og barnlig glede. La ungdommen lede!

Oppmuntring – og voksen tru. Her e min heim – her vil æ bu!"

Lokal ungdomskonferanse i Lierne, 8.okt 2010

Øyvind Kveli fra Ung Tiltakslyst på Steinkjer var kjøpt inn som prosessleder for arrangementet i regi av Midt-Skandinavisk Regionprosjekt, der ungdom fra regionen, politikere og administrasjon møtes. Det var i forkant gjennomført en spørreundersøkelse for ungdom i regionen, og denne ble brukt som underlag i prosessen. Ungdomssatsinga i fylket, Ung i NT, var innleid for å kjøre prosess ved dette arrangementet, og tema var bolyst og attraktivitet.

Møte/prosessdag mellom Fylkesrådet og Ung i NT, Stjørdal 27.okt 2010

Ung i NT og Fylkesrådet var samlet til felles prosessdag på Stjørdal, hvor man jobbet sammen mot felles mål og konkretiserte ansvarsområder for veien videre, deriblant videre samhandling med ungdom. Noen av temaene som det ble jobbet med var: hvordan sikre bred rekruttering av "all" ungdom til samfunnsansvar, arenaer for å bringe ungdom og mangfold inn i utviklinga av lokalsamfunn og regional utvikling med kreativitet og utfordringer, og hva som skal til for at ungdom opplever personlig vekst gjennom å være med å bestemme.

Temating, Steinkjer 8.des 2010

De siste årene har Ung i NT fått i oppdrag å tilrettelegge for et årlig opplegg for fylkestingsrepresentantene og ordførerne sammen med 2 ungdommer fra hver kommune. Tema på disse fylkestingene har vært: Regionalt Utviklingsprogram, Toleranse/mangfold, Miljø og klima samt Ungdomsmedvirkning. Dette året var temaet Oppvekst, og var knyttet til Oppvekstkommisjonen sitt arbeid. Tematinget ga mange innspill som styrer videre arbeid til ungdomsarbeidet i fylket, som Ung i NT har en aktiv rolle for å følge opp.

Lokal ungdomskonferanse i Nærøy, 27.jan 2011

Kystgruppen (Vikna, Nærøy og Leka kommuner) bestilte Ung i NT som prosessdriver til regional ungdomskonferanse med interkommunalt forebyggende ungdomsarbeid (rusproblematikk) som overordnet tema. Ungdom og voksne skal gjennom dialog finne felles målsettinger for hva man skal gjøre for å skape en bedre oppvekst *for alle*. Samtidig ønsker man å gi politikere mulighet til å bli bedre kjent med ungdomsmiljøet i Ytre Namdal av i dag. Konferansen rettet seg mot ungdom, politikere, foreningsmiljø, fritidsklubbene, MOT og personer som arbeider direkte med eller i nær sammenheng med ungdom. Formannskap, elevrådet ved den videregående skolen og alle ungdomsskolene, 3 ungdomsråd og organisasjoner som driver barne- og ungdomsarbeid var invitert. Samlinga var opprinnelig satt til 26.nov. 2010, men ble utsatt 27.jan 2011.

Visjon med symbolsk overlevering av 100 % ungdomsarbeider, Kolvereid fredag 13.mai 2011

Arbeidsfellesskapet Ung i NT har som sin målsetting for arbeidet fremover prioritering av 100 % ungdomsarbeider i alle kommuner i fylket. En markering av dette ble gjort her på Kolvereid fredag 13. mai, med en symbolsk overlevering av en ungdomsarbeider til Leka kommune. Dette var etter innspill fra Leka om at "alle kommunene burde ha en *Gunnar*". Det ble da produsert to pappfigurer av Gunnar Krabseth med innskrift "Æ e livsvikti" (Gunnar Krabseth 100 % ungdomsarbeider). Den andre figuren står utstilt i lokalene til Ung i NT, samt flere mindre bordfigurer. Dette vil være med i videre arbeid med visjonen 100 % ungdomsarbeider i hver kommune framover, også etter at Rondellprosjektet er avsluttet.

Felles kommentar:

Plattformer for ungdomsspørsmål, er viktig for å sikre et best mulig samordnet ungdomsarbeid i regionen. I Nord-Trøndelag har man Ung i NT som en base for mye av ungdomssatsinga på fylkesnivå, selv om utdanningssektoren er den største. De vil være en naturlig samarbeidspart i forhold til andre

satsinger som har som mål å møte de unges behov, og spesielt viktig i forhold til fritidssektoren. Rondellene er et sterkt, og gjennom Rondellprosjektet – styrket, ledd for å sikre dette arbeidet. Rondellprosjektet vil ha som viktig utfordring med å prøve å sikre rondellenes påvirkningskraft ovenfor de andre satsingene, samt hvordan dette kan sikres på fylkesnivå. Rondell i Jämtland har opparbeidet nettverk og er inne i en enormt viktig fase med å finne felles plattform for ungdomsfrågor. Dette arbeidet vil kunne sikres gjennom UngJämt og et tverrsektorielt samvirke omkring ungdomsspørsmål i länet, og arbeide for en langsiktig strategi og handlingsplan, samt hvordan dette kan sikres på länsnivå for å skape de beste forutsetningene for rondellene å møte de unges behov.

Sedan augusti 2009 samverkar projektmedarbeidarna på svensk sida med tjänstemannen Öyvind Kveli på Ung Tiltakslust i Steinkjer. Öyvind sitter en gång i månaden på kontoret i Östersund tillsammans med projektmedarbeidarna i rondell. Detta har bland annat resulterat i att Öyvind nu sitter med i ett nätverk med olika intressenter för ungt entreprenörskap där han har en viktig roll. Öyvind har därutöver presenterat UT för ALMI som gärna ser ett samarbete i framtiden.

Ungdomsrådssamlinga i Hell, 17. – 18. Oktober 2009

17-18 oktober 2009 arrangerades Ungdomsrådssamlinga i Hell. Vid detta tillfälle deltog Micke Björk, rondell på svensk sida, för att se över hur man arbetar med ungas inflytande på norsk sida samt hitta nya sätt/ modeller för hur vi kan arbeta med uppföljningen av LUPP i kommunerna, där resultatet kommer i mars 2010.

Ung Tiltakslust (UT) som inspiratör på Näringslivstorget i Krokum, november 2009

Som ett resultat av konferens *Var går gränsen?* kom man i Krokum i kontakt med UT och blev intresserad av modellen. I slutet av november 2009 arrangerade därför ungdomskultursamordnaren i Krokum ett möte där UT i Steinkjer, ungdomskultursamordnaren samt 2 näringslivsutvecklare i Krokum träffades. Detta har skapat mersmak och Näringslivstorget ser nu över olika möjligheter för att starta upp något liknande i kommunen. Rondell bevakar denna process.

Ung Tiltakslust och Fjällbete, våren 2010

Under våren 2010 tog Fjällbete och Ung Tiltakslust kontakt med varandra på uppmaning av Micke Björk, aktiv rondell i Åre kommun. Detta resulterade i att en mindre grupp (antal?) från Ung Tiltakslust besökte Fjällbete i Undersåker och presenterade sin modell. Fjällbete har nu ansökt om pengar hos Leaderområdet Åres Gröna Dalar för att komma igång med en ungdomsfond som bygger helt och hållet på Ung Tiltakslust.

Entreprenörsnätverket på studiebesök till Ung Tiltakslust, Steinkjer 18. – 19. mai 2010

Under maj genomfördes en studieresa till Steinkjer för att besöka Ung Tiltakslust i Nord-Trøndelag. Representanter från GIM-projektet, ALMI, Miun Innovation, Näringslivskontoren i Östersund och Krokum deltog på resan. Samlinga ble gjennomført ved Brandheia Villmarksleir, med studiebesøk til Næringstorg og Inkubatorer i regionen. I programmet var det lagt inn foredrag om bakgrunnen til Ung Tiltakslust,

gjennom historikk, metode og den fylkeskommunale forankringa. Det var også lagt inn foredrag om Ung i Nord-Trøndelag (UNGINT), som er ungdomssatsinga i Nord-Trøndelag på fylkesnivå. Det ble vist til eksempler til hvordan man jobber med ungdom og entreprenørskap i Nord-Trøndelag og det ble vist en film om Ung Tiltaksløst. Entreprenørskapssamling, med nettverksarbeid og prosessarbeid for unge gründere var lagt inn som emne. Mulige samarbeidsområder ble drøftet, med forslag til felles aktiviteter, arrangementer og prosjekter. Se mer under punkten 2C

Under høsten 2010 har kontakter etablerats mellom Levanger, Östersund och Montenegro. Temat för utbytet är ungas delaktighet. Samarbetet är kopplat till Yout in Action. Levanger och Montenegro hade etablerat kontakt och behövde en tredje part. Tack vare upparbetade nätverk i rondell fann man snabbt en samarbetspartner i Navigatorcentrum Östersund.

3.3.2 Rondellerna ska kartläggas

KommentarJämtlands län:

Organisatoriskt så har vi funnit en form som vi tror är stommen att bygga utifrån. Den består i att det sedan tidigare finns ett antal olika lokala nätverk i respektive kommun. Dessa är bla fritidsgårdar, kultur- och fritid, föreningsnätverk, sociala nätverk etc. Utöver dessa har man genom projektet skapat rondell-nätverk som är av mer allmän karaktär, tvärssektoriella, där nya aktörer bjuds in alltefter de upptäcks. Detta är vår huvudsakliga inveteringsmotor. Utifrån dessa skapas sedan olika arbetsgrupper som kommer och går allteftersom de är kopplade till specifika aktiviteter/samarbeten. Det viktiga är att de tvärssektoriella rondell-nätverken är öppna för nya rondeller att komma in oavsett huvudman, och det är vår uppfattning att så är fallet.

Regionala och nationella aktörer och kontakter

Övriga nya aktörer som vi varit i kontakt med och bjudit in till nätverken är Röda korset, JH Idrott och deras interreg projekt *Vinnande val*, interregprojektet *GIM* där två av våra styrgruppsmedlemmar (Strömsund och Krokom) arbetar 10% vardera i genomförandet av delprojektet ungdom samt ungdomsprojektet *Sixten* inom Leaderområdet Storsjöbygden. Projektmedarbetarna hittar också nya rondeller som slussas in i något av våra befintliga nätverk och arbetsgrupper eller läggs in som kontakter för framtiden. Exempel på det är Åke Nyström (Mora kommun), Per-Uno Frank och Torgny Sandgren (Ungdomsstyrelsen), Martin Färnsten (Allmänna arvsfonden), Jacob Käll (Astrid Lindgrens Hembygd) samt ett nytt nationellt nätverk för regionala samordnare av ungdomsfrågor.

Rondellprojektet i Bräcke

Vi har under våren 2009 varit i kontakt med både politiker och tjänstemän på Bräcke kommunen för att få en representant till styrgruppen och som kan hjälpa oss att komma igång med ett lokalt rondell-nätverk. Vi har sedan hösten 2009 fått kontakt med den nye kultur- och fritidschefen som ser styrgruppen som ett viktigt forum för att komma framåt i det lokala arbetet. Tillsammans med den tjänsteman som finns med i den regionala arbetsgruppen för LUPP ser de över hur strategierna ska dras

på hemmaplan. Rondell-projektet finns som resurs i arbetet. Hittills har dock erfarenhetsutbytet och diskussionerna i styrgruppen varit den bästa grunden i deras arbete med att komma vidare.

Totalt omfattar samtliga av Jämtlands-Härjedalens rondell-nätverk c:a 245 personer. Samma person sitter som regel i flera olika nätverk. Övriga aktörer, de som deltagit i enstaka aktiviteter samt personer som påverkar rondellerna utgör c:a 100 personer.

Kommentar Nord- Trøndelag:

Her er ca 65 rondeller direkte involvert på jevnlig basis (kategori 1, se under). Det vil si ca. 3 pr kommune. Gjennom fellesopplegg i UngiNT vil vi ikke kunne tallfeste hvor mange det kan være snakk om, da vi ikke har noe samlet data for de ulike satsingenes nedslagsfelt og nettverk.

Ungdomsarbeidere i de frivillige organisasjonene

Vi har henvendt oss til alle som jobber mot ungdommer i fritiden i hele fylket ved spesielle samlinger vi har arrangert. Vi henvender oss til ungdomsarbeidere i de frivillige organisasjonene, spesielt gjennom å ha en person fra NTBUR som medarbeider i Rondell. NTBUR er en paraplyorganisasjon for de frivillige organisasjonene, et fellesråd for barne- og ungdomsorganisasjonene i Nord Trøndelag. De har i dag 39 mer eller mindre aktive fylkeslag under sin paraply. Her er politiske, kristne og mer tradisjonelle barne- og ungdomsorganisasjoner samlet under en fane i kampen om å sette barne- og ungdomspolitiske saker på dagsorden. I tillegg til å være et fellesråd for organisasjonene jobber de også ut mot den allmenne ungdommen i fylket. NTBUR er et ombud for unge i Nord-Trøndelag, samt jobber for veiledere for ungdomsråd. Vi har i tillegg hatt samarbeid og deltakere fra 4H Nord-Trøndelag og Nord-Trøndelag Idrettskrets.

Kurs for frivillige i Stjørdal 7. desember 2009.

Den 7. desember var det planlagt å arrangere temakveld for frivillige som jobber med barn og unge på Ole Vig vgs. i Stjørdal. Man ville se på hvordan man kan inkludere barn og unge som faller utenfor organisert aktivitet, og samlinga ble kalt "Trener, lagleder, rådgiver – Diktator eller miljøskaper?" Tema på samlingen skulle være: 1) Hvordan leve med Tourettes, 2) Hvordan man jobber med ungdom med spesielle behov, 3) MOT i lokalsamfunnet og 4) Hvordan man kan skape gode ungdomsmiljø.

Gjennomføring av kurset var ett samarbeid mellom Rondell, MOT, Ungdomskontakten og idrett og friluftslivkonsulent i Stjørdal kommune. På mange områder har kommunen gode fritidstilbud til sine innbyggere. Barn og unge i Stjørdal kan derfor velge mellom mange tilbud innen idrett, kultur og andre fritidsaktiviteter. Gode fritidsaktiviteter er viktig for at barn og unge skal trives i sin hverdag. Likevel er det noen som faller utenfor. Man vet at disse har en større risiko for å utvikle bekymringsfull atferd. Enhet Barn, ungdom og fritid ved Stjørdal kommune inviterte derfor til denne temakvelden for frivillige og andre som jobber med barn og unge. Arrangørene ønsket å bidra til at foreldre og barn opplever at de har gjort et godt valg for fremtiden. To av våre medarbeidere i Rondell skulle delta, men kurset ble utsatt på grunn av liten påmelding.

Felles kommentar: Vi har delat upp deltagarna i projektet i två grupper för att på ett rättvisande sätt visa på antalet involverade. Vi tänker oss kategori 1 som omfattar alla rondellerna (de som aktivt arbetar med ungdomarna) och kategori 2 där de som påverkar rondellernas arbete finns med. Utöver dessa tänker vi oss också en kategori 3 som är informationsmottagare. Kategori 1 är de aktiva i projektet, medan kategori 2 och 3 är passiva och sekundära för projektet. Dessa är dock viktiga för rondellerna och den verksamhet de bedriver. Den totala summan återfinns i tabellerna för indikatorer.

3.3.3. Rondellernas nätverk ska skapas på olika nivåer, utvecklas och vårdas för framtiden

KommentarJämtlands län:

Under våren 2011 har rondell besökt samtliga kommuner, i huvudsak kommunstyrelser, för att berätta om resultat och framgångsfaktorer i projektet samt förslag på hur man kan gå vidare med ungdomsfrågorna i länet. I samband med detta har spridning av trycksaken "Ron & Ellen" skett. Kommunerna har ombetts att ta ställning till följande förslag som rondell gett:

1. att kommunerna utser en ungdomssamordnare med mandat att företräda den egna kommunen i Ung Jämt
2. att kommunerna uttalar sitt stöd för en tvärsektoriell samverkan kring ungdomsfrågor och att detta drivs av Regionförbundet i Jämtlands län.

Kommunerna har svarat enligt följande:

Strömsund – utreder behovet av ungdomssamordnare i kommunen. Ställer sig bakom förslag 2.

Härjedalen – har tillsatt en ungdomssamordnare. Ställer sig bakom förslag 2.

Berg – har sedan lång tid tillbaka en ungdomskonsulent. Ställer sig bakom förslag 2.

Krokom – har sedan lång tid tillbaka en ungdomskultursamordnare. Ställer sig bakom förslag 1 och 2.

Åre – har utsett en ungdomssamordnare men ännu inte beslutat hur man ställer sig till förslag 2.

Ragunda – har inte beslutat hur man ställer sig till förslag 1 och 2.

Östersund – har inte beslutat hur man ställer sig till förslag 1 och 2.

Bräcke – har utsett en ungdomssamordnare och ställer sig bakom förslag 2.

Parallellt med besöken i kommunen har rondell haft en dialog med ansvarig chef på Regionförbundet samt andra företrädare. Detta har resulterat i att rondell ombetts informera den primärkommunala nämnden inom Regionförbundet om Rondell och våra tankar och förslag kring framtiden. Nämnden beslutade föreslå för Regionförbundets styrelse att göra en förstudie kring hur ungdomsfrågorna ska hanteras och organiseras inom Regionförbundet.

Ung Jämt har under våren 2011 bildat en ideell förening med syfte att förbättra livsvillkoren för unga i Jämtlands län. Nätverket har också via Härjedalens kommun sökt pengar från Ungdomsstyrelse med syfte att utveckla ungdomspolitik lokalt genom regional samverkan.

Som vi nämnt ovan så upplever vi att vi funnit en fungerande form organisationiskt för nätverken, där vi förutom de nätverk som redan finns skapar rondell-nätverk som är bredare och täcker in alla aktörer på ungdomsområdet lokalt. Dessa nätverk har som syfte att lyfta frågor ganska brett. Utifrån frågorna och behoven skapas sedan arbetsgrupper som kommer och går utifrån den aktivitet/process som genomförs.

NATIONELLT

Nätverket för regionala ungdomssamordnare i Sverige

Rondellprojektet blev inbjudna av Ungdomsstyrelsen att delta i ett nationellt nätverk av regioner/ mellankommunala sammanslutningar som på ett eller annat sätt arbetar med ungdomspolitiska frågor. Ungdomsstyrelsen vill skapa ett kontakt- och erfarenhetsskapande arbete tillsammans med dessa. Vid den första träffen berättade vi om vad vi vill i projektet för Jämtlands län och att vi är intresserad av alla erfarenheter som kan hjälpa oss att komma framåt i förankringen av en regional samordning av ungdomsfrågorna. Hittills har nätverket träffats en gång under våren 2010 och planerar en ny träff i oktober 2010.

Under hösten 2010 har en andra träff arrangerats för det ovanstående nationella nätverket. Vid denna träff representerades Jämtland av medlemmar i Ung Jämt. Anna Lundström och Jimmy Eriksson fanns på plats och kunde uppdatera övriga regionala samordnare om utvecklingen i Jämtland/Härjedalen. Förutom erfarenhetsutbytet inom nätverket fanns också Kulturrådet på plats för att delge delar av den nya regionala kulturpolitiken. Ungdomsstyrelsen redogjorde också för hur man i samverkan med ett antal nationella aktörer arbetar med Temagruppen Unga i arbetslivet.

I slutet av mars 2011 bjöds rondell in till ytterligare ett möte med det nationella nätverket av ungdomssamordnare. Rondell berättade fortsatt om hur vi arbetar med ungdomsfrågorna och fick stöd från övriga regioner som ställer sig till förfogande om behov finns.
se minnesant

Riksnätverket för Fryshusandan

Under sommaren 2010 arrangerades en första träff för särskilt inbjudna till Fryshuset i Stockholm med syfte att starta ett nationellt nätverk av eldsjälar inom ungdomssektorn. Projektmedarbetare samt enskilda personer inom rondellnätverken bjöds in till detta. I samband med Forum för Eldsjälarrangerades en andra träff. Syftet med nätverket är erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och informationsspridning. Rondell med nätverken som är kopplade till oss hålls informerade och uppdaterade tack vare de tioalet Jämtlandsmedlemmarna i Fryshusandans nätverk. Se mer på www.fryshuset.se/

REGIONALT

Styrgruppen...som under våren 2010 tagit sig namnet Ung Jämt

Vi betraktar styrgruppen som ett mycket välfungerande nätverk där man funnit sina roller och värnar om den öppna dialogen och bredden på frågorna. Erfarenhetsutbyte, praktiska lösningar och modeller och strategiska frågor är fortsatt viktiga i gruppen. Allteftersom projektet fortskrider har gruppen blivit mer och mer tydlig med att de vill fortsätta samverka. Detta synliggörs i de två workshops från 30 mars och 15 april som syftade till att arbeta med gruppens fortlevnad. Gruppen har numer ett högre syfte och mål än de bitar som omfattas av projektet. De har formerat sig till ett fristående regionalt expertnätverk på ungdomsfrågor i Jämtlands län. Det är en påtaglig progression utifrån en grupp som till en början bestod av enskilda individer med uppdrag att arbeta med kultur- och fritidsfrågor för unga i sina respektive kommuner. Se vidare "regional plattform för ungdomsfrågor" nedan.

Som ett resultat av styrgruppens prioriteringar finns idag, hösten 2009, 5 olika arbetsgrupper. Dessa är tjej-verksamhet där två olika satsningar görs, ett gemensamt arrangemang för ungdomar som resulterade i Open Jam, en arbetsgrupp för LUPP-samverkan samt en arbetsgrupp som arbetar för att hitta en formalisering av styrgruppen (regional plattform för ungdomsfrågor). Dessa arbetsgrupper är igång och har kommit olika långt i resultat.

Regional plattform för ungdomsfrågor

Inom ramen för projektet har vi successivt fått ett allt större behov av en regional plattform för ungdomsfrågor. Under 2009 har en dialog förts med både tjänstemän och politiker inom såväl kommun som landsting för att lyfta frågan och också få hjälp med att skapa bättre förutsättningar för ungdomsverksamhet men framförallt ungdomsfrågor generellt. Arbetet i projektet har därmed öppnat ögonen för oss i nätverken när det gäller vikten av organisation. En tydlig organisation med både bred och djup kompetens skapar förutsättningar för samarbeten med andra aktörer och tillför resurser på flera plan. På svensk sida är vi intresserade av att utveckla detta och kommer att titta vidare på dels hur ungdomsarbetare/rondeller organiserat sig i andra regioner, men också hur man organiserat sig för att skapa goda förutsättningar för ungas inflytande. Här finns flera aktörer som rondell kommer att dra nytta av. När det gäller ungas inflytande ser vi NTBUR i Nord Trøndelag som en mycket intressant modell som vi kommer att få ta del av i februari 2010 i samband med lanstingets ungdomsting. Styrgruppen bildade vid mötet den 24 november en arbetsgrupp med uppgift om att hitta en lösning för hur vi formaliserar nätverket efter projektet. En förhoppning är att hitta en lösning under våren 2010 så att projektet kan löpa parallellt med den formaliserade lösningen projekttiden ut.

Arbetet med att hitta en modell för en regional plattform har resulterat i ett antal möten med tänkbara regionala huvudmän för att förankra våra tankar, visa på behov, lösningar mm. Vi har valt att påvisa de möjligheter och behov som finns i vårt län och sedan kopplat detta till hur andra regioner valt att arbeta med ungdomsfrågorna regionalt. Det visar sig att likheterna och därmed möjligheterna är påtagliga. Vi har i huvudsak tittat på Region Dalarna och NTBUR, men Region Kalmar, Region Gävleborg och Norrbottens läns landsting är också intressanta att ta till sig och titta vidare på.

Ett presentationsmaterial kring en tänkbar modell är framtagen och kommer att fortsätta att utvecklas beroende på hur förankringsarbetet fortgår. Vi bedömer det som att det finns ett stort intresse för att ungdomsfrågan ska arbetas med på regional nivå, men än så länge finns inget konkret förslag.

Eftersom vi upplever att de regionala aktörer som är tänkbara för att äga ungdomsfrågorna söker former för hur man kan arbeta med och därmed organisera ungdomsfrågorna, kommer projektet i november 2010 att i samarbete med Kommunförbundet och Navigatorcentrum Östersund arrangera en konferens. Det kommer att bli olika inriktningar på dessa dagar där rondellprojektet ansvarar för innehållet den ena dagen och Navigatorcentrum för den andra dagen. Projektet kommer att bygga sin dag utifrån behovet att se över hur man arbetar med ungdomsfrågor regionalt i andra delar av landet samt i Norge och då främst Nord Trøndelag. Denna dag riktar sig till tjänstemän och politiker på regional nivå. Den andra dagen kommer att ha fokus på "unga som resurs" där unga till arbete samt ensamkommande flyktingungdomar får ett särskilt fokus.

Under hösten 2010 har arbetet med att utveckla den regionala samordningen varit ett prioriterat område i projektet. Arbetet har prioriterats för att säkra de nätverk projektet har byggt upp samt att önskan och behovet från deltagare i projektet har varit att lyfta in ungdomsfrågorna i det blivande Regionförbundet. Arbetet har bestått av flera delar som möte med politiker vars uppgift är att bygga innehållet i Regionförbundet, workshops med Olle Schubert för att utveckla lobbyarbete och att arbeta för att utforma konceptet med en framtida plattform för ungdomsfrågor. Projektet har också arrangerat en konferens för att belysa möjligheterna och vinsterna med regional samordning. Konferensen ägde rum den 17-18 november på OSD Nöje och Kongress i Östersund. Projektmedarbetarna har också påbörjat det som kallas Rondell on tour, där en presentation av projektets resultat presenteras både muntligt och genom trycksaken "Ron & Ellen". Därutöver påvisar rondell möjligheterna för varje kommun i att delta i ett framtida regionalt samarbete. Rondell on tour ska göras i samtliga kommuner under projektiden. Under denna period så har tre kommuner samt Länskulturen fått besök.

Regional plattform - workshop Strategiarbete

Workshopen handlade om att få handledning för strategiarbetsgruppen. I gruppen ingår förutom projektmedarbetarna, Lars Bygdén, Anna Lundström och Bengt Werin. Workshopen ledde till framtagandet av ett strategiarbete för framtida plattform, utformning av koncept som innefattar flera aktiviteter med syfte att stärka budskapet kring organisation, status och kompetens. Konkreta exempel - PM, debattartikel, lobbying före, under och efter konferensen Framtid Jämt. Ytterligare delar i workshoparbetet var en genomgång av innehållet för konferensen samt strategi för debattartiklar. Hur man på bästa sätt tar fram ett budskap i konferensen och att vara tydliga på att Jämtland har hittat en egen variant och att Dalarna, Gävleborg och Ung i Nord Trøndelag samt NTBUR är goda exempel men inte exakta kopior.

Regional plattform - möte med regionansvariga politiker

Under perioden har projektet haft möten med både Maria Söderberg och Robert Uitto, ledande politiker i det kommande Regionförbundet. Mötena har handlat om att diskutera huruvida ungdomsfrågorna kommer att lyftas in till det blivande Regionförbundet eller ej. Enligt dessa två politiker så är ungdomsfrågorna en väldigt viktig fråga för länet, inte minst i form av den demografiutveckling länet har. Eftersom Regionförbundet inte har kommit igång med sitt arbete ännu så är det svårt att i dagsläget säga på vilket sätt ungdomsfrågorna kommer att hanteras. Det man däremot är tydlig med är att frågan kommer att behandlas så fort man kommer igång med arbetet. Ett bevis på det är den debattartikel som skrevs av Maria och Robert inför konferensen Framtid Jämt. Citat ur artikeln:

En av våra viktigaste framtidsfrågor gäller hur regionen ska utveckla sin attraktionskraft för ungdomar. Ett steg i riktning mot svaret på den frågan är interregprojektet Rondell, en satsning på vuxna som arbetar med unga. Projektet är ett EU-finansierat interregionalt samarbetsinitiativ mellan Jämtlands län och Nord Trøndelags Fylkeskommun som inleddes för tre år sedan och avslutas vid årsskiftet. Bland annat har studieresor och seminarier för kompetensöverföring mellan Norge och Sverige anordnats.

Riksdagen har som övergripande mål för den nationella ungdomspolitiken fastslagit att alla ungdomar ska ha "verklig tillgång till välfärd" och "verklig tillgång till inflytande". Kloka visioner som dessa är enkla både att uttala och instämma i, men att fylla dem med konkret innehåll är en större utmaning. Expertnätverket Ung Jämt är ett viktigt steg i rätt riktning. Nätverkets medlemmar, från Jämtlands kommuner och landsting, har uttryckt en vilja att fortsätta samverka på regional nivå trots att projektiden tar slut vid kommande årsskifte. Vi kommer att göra vad vi kan för att det ska lyckas – Ung Jämt är ett bra exempel på regional samverkan när den är som bäst!

Östersunds Posten och Länstidningen 17 nov

Regional plattform – konferensen Framtid Jämt 17-18 november

Framtid Jämt är den fjärde och sista i den konferensserie som anordnats av projektet. Konferensen som bestod av två dagar på OSD Nöje och Kongress i Östersund var ett samarbete med Navigatorcentrum Östersund. Navigatorcentrum ansvarade för innehållet dag 1 (17/11) där man fokuserade på unga till arbete och ett självständigt liv. Rondellprojektet ansvarade för dag 2 (18/11) där nyttan med regional samordning stod på agendan. Ung Jämt inledde dagen genom att presentera sig, och vad de har för ambitioner med ett framtida regionalt samarbete samt hur de ser på arbetet och resultatet av konferensen. Per-Uno Frank från Ungdomsstyrelsen tog vid och berättade om nyttan med regionalt samarbete och tog exempel från andra delar av landet. Sedan togs tre konkreta exempel fram – Region Gävleborg, Region Dalarna samt Ung i Nord Trönderlag. Syftet med att dessa tre presenterade sina

verksamheter och organisationer var att påvisa hur man eventuellt skulle kunna jobba i Jämtlands län i framtiden. Dagen avslutades med en gruppindelning där deltagarna fick svara på frågor om hur de ser på arbetet med unga idag och hur dessa skulle kunna tänkas se ut i framtiden. Projektmedarbetarna för Rondell gjorde sin presentation "Rondell on tour" (se nedan) där man redovisar projektresultaten samt påvisar att möjligheterna för Jämtlands län att kunna formera sig på ett liknande sätt som exemplen från Gävleborg men kanske framförallt Dalarna. Maria Söderberg som är ordförande i Kommunförbundet och vice ordförande i den tillfälliga direktionen för det blivande Regionförbundet, påtalade vikten av att samverka regionalt och att de tar ansvar för att driva ungdomsfrågorna regionalt i Regionförbundet. Effekten av konferensen blev att fler nu uttrycker ett behov av organisering av ungdomsfrågorna som ett viktigt steg i att öka möjligheterna för att unga blir en resurs och har möjligheter att bo, verka och utvecklas i länet. Den bidrog också till en bred förankring hos politiker och tjänstemän vilket i sin tur gör att dessa fått egna drivkrafter och kunskap för att verka för ett regionalt samarbete. Något som Per-Uno Frank, Ungdomsstyrelsen, påpekade som avgörande om man ska komma framåt i processen. Totalt deltog 134 personer i konferensen. Deltagarna bestod av politiker och tjänstemän från kommuner och landsting samt de som jobbar operativt med ungdomar i länet.

Regional plattform - rondell on tour

Under våren 2011 har rondell besökt kommunerna för att presentera projektresultat samt framgångsfaktorer. Detta omnämns mer utförligt under punkten 2C

Ytterligare en del i det strategiska arbetet med regional samordning är att besöka kommuner och andra berörda med projektets resultat och tankar inför framtiden. Projektets resultat hittills har sammanställts på en PowerPoint-presentation och förklarar Rondell-projektets historia, metoderna, resultat samt en liknelse på hur det ser ut rent organisatoriskt i Dalarna jämfört med hur man skulle kunna formera sig i Jämtlands län. Därutöver presenteras behovet, som kommer från Rondellnätverken, och på vilket sätt man skulle kunna tänkas jobba med ungdomsfrågor i framtiden. Syftet med Rondell on tour är dels att sprida projektresultatet men också att få med kommunerna i arbetet med en regional samordning för att säkra nätverken som byggts upp under projektiden. Under denna period så har tre kommuner fått besök av Rondell on tour, Härjedalen, Ragunda och Östersund. Härjedalens kommunstyrelse tog beslut om att tillsätta en ungdomssamordnare och att de ska ingå i ett regionalt samarbete som ett direkt resultat av ett idogt arbete av Ung Jämts representant i Härjedalen samt Rondell on tour. I övrigt ser de andra två kommunerna som hittills besökts, nyttan med att samverka och kommer att fortsätta att processa frågan i sin kommun. Som tillägg till detta så har ett PM tagits fram för kommunerna att ha som underlag för att visa på en viljeinriktning gällande ett regionalt samarbete. PM:et är framtaget av Ung Jämt. Övriga som tagit del av presentationen Rondell on tour är Länskulturen och Folkhälsoberedningen inom Landstinget.

Rondell on tour fortsätter efter årsskiftet med övriga kommuner. Arbetet med att sprida resultatet och att prata framtid är viktigt för att förankra frågan om ett tvärspektoriellt, regionalt samarbete. Att kommunerna är med i beslutsgången redan från början anser vi är av stor vikt. Att frågan har en lokal förankring och

perspektiv, likväl som ett regionalt. Detta för att underlätta dels beslutsgångar i framtiden men framförallt arbetet med att få igång en organisation som leder ungdomsfrågorna i länet.

Resurscentrum

Projektet har stöttat en idé om att skapa ett resurscentrum för ungdomar i Östersund. Rondell har skapat utrymme för diskussion och dialog mellan de parter som har förutsättningar att driva frågan. Utöver Rondell har Navigatorcentrum i Östersund, Fryshuset i Stockholm med flera varit involverade i processen. Det är viktigt för projektet att bevaka denna process eftersom en sådan arena kan nyttjas av både ungdomar och rondeller runt om i länet. Diskussioner förs med Fryshuset om deras roll som kompetensgivare på flera plan. Dels i att nyttja deras pedagogik och metodik i att använda unga som resurs och ledare för andra unga, dels som kompetensgivare i form av stark aktör i Sverige inom ungdomsområdet och i att kompetensutveckla ungdomsledare.

Samverkan med Dalanätverket DUNS

Rondell-projektet blev inbjudna att delta vid ett av dalanätverket DUNS träffar i januari 2010. Detta ledde till att två deltagare ur Ung Jämt fanns med vid deras träff för att ta del av deras erfarenheter, se över deras organiseringsform och de frågor de arbetar med. Det är Ung Jämts mening att DUNS fungerar på samma sätt som Ung Jämt med den skillnaden att de har en samordnare på Region Dalarna som håller ihop gruppen och har möjlighet att med nätverkets stöd driva frågor på regional nivå. Denna modell är önskvärd av Ung Jämt. Fortsatt samverkan med Dalarna kommer att ske. Bland annat är Ung Jämt välkomna att delta på en konferens i Mora under hösten 2010.

I september 2010 deltog projektmedarbetare samt representanter ur Ung Jämt och Härjedalsnätverket på ungdomskonferensen i Mora. Därtill bjöds den regionala ungdomssamordaren i Region Dalarna in till konferensen Framtid Jämt för att presentera hur man arbetat med ungdomsfrågorna i Regionförbundet Dalarna.

Nätverkande med Region Gävleborg

Genom det nationella nätverket av ungdomssamordnare fick rondell en kontakt med ungdomssatsningen i Region Gävleborg. Denna kontakt resulterade i Gävleborgs deltagande i konferensen Framtid Jämt 17-18 nov.

Kultur Z

Rondell har genom två representanter i Ung Jämt kopplingar till det regionala kulturnätverket Kultur Z, eftersom dessa två även ingår som ordinarie ledamöter i Kultur Z. På det sättet har två viktiga forum på ett naturligt sätt kopplats samman. Vid senaste Kultur Z mötet i slutet av november 2010 lyftes frågan kring regional samordning av ungdomsfrågorna som ett resultat av att flera ledamöter deltagit i konferensen Framtid Jämt. Den allmänna uppfattningen i forumet var att behovet av regional samordning är stort och att forumet stödjer tankar kring detta. Utöver detta lyftes frågor kring Brännbart som verktyg och hur detta kan tillgängliggöras på ett ännu bättre sätt. Här har Rondell en lösning för hur

Brännbart kan bli ett mer tillgängligt verktyg som under december 2010 kommunicerats med chef för Länskulturen samt Ung Jämt. Vi får se hur den processen fortskrider.

Unga och Empowerment

Rondell blev under våren 2010 kontaktat av både Michael von Essen på INTERREG samt Kirsii Poikolainen, utbildningskonsulent på Fritidsforum Stockholm, angående ett tänkt interregprojekt. Fritidsforum har tillsammans med Ungdom och Fritid i Norge lämnat in en projektansökan "Unga och empowerment " till INTERREG om att jobba med fritidsledare i Västernorrland, Jämtlands och Tröndelag. I Jämtland har de kontakt med två fritidsgårdar i Östersund samt Tingshuset och förankringen ut i länet är obefintlig utan utgörs endast av ovannämnda. Rondell-projektet erbjöd sitt nätverk om de är intresserade. Rondell har uppmuntrat Fritidsforum att redan nu reflektera över hur de vill fortsätta sitt arbete i regionen efter projektet. Rondell tipsade också om att det förs diskussioner på norsk sida om ytterligare projekt med Ungdomar och Rus i fokus. Om Fritidsforums projekt blir beviljade medel kommer Kipa att besöka Östersund i augusti och i samband med det träffa rondellprojektet.

I augusti 2010 träffade rondell företrädare för projektet Unga och Empowerment och dess ägare Fritidsforum. Rondell har återigen erbjudit nätverken för dem att nyttja. Vi har dock varit noga med att tydliggöra att de driver sina egna processer medan vi ansvarar för våra. Vi har också erbjudit Fritidsforum plats i de två sista träffarna av Rondell-akademien som hållits under hösten för att se om de har ett intresse av att driva det forumet vidare. Detta erbjudande har man tackat ja till och också deltagit vid båda tillfällena.

Toleransnätverk Jämtlands län

Utifrån projektet Toleranse i Nord Tröndelag har vi på svensk sida tagit initiativ till ett nätverk av aktörer som arbetar inom detta område. Det har varit tre träffar under våren för att diskutera intresset för att gemensamt arbeta kring toleransfrågor och koppla dessa till det norska arbetet. Intresset för att jobba med frågorna finns men i dagsläget har ingen av dessa aktörer känt sig redo att äga ett länsövergripande projekt för att samordna och driva frågorna. På försommaren 2010 lämnades en skriftlig förfrågan till Landstingsstyrelsen via mångfaldsstrategen, om de är intresserade av att samordna ett toleransnätverk samt äga ett tillhörande projekt tillsammans med norsk sida. Ännu har inget svar från Landstinget inkommit varför processen i och med det tyvärr har avstannat.

Underlaget har också under hösten 2010 kommunicerats med Jan Rönngren, chef ledningsstab regional utveckling och Göran Hallman, folkhälsopolitisk strateg, på Landstinget. Tyvärr har varken svensk eller norsk sida av projektet fått någon respons under perioden.

Beredningen för folkhälsa och kultur - Landstinget

Under hösten har rondell haft en kontakt med ansvarig tjänsteman samt politiker i Folkhälsoberedningen. Dessa befinner sig i en process där en ny strategi för folkhälsan håller på att tas fram. Som en del i detta ska lokala folkhälsonätverk startas upp. Aktörerna inom folkhälsan är

intresserade av att ta del av rondell-projektets arbete, både utifrån ungdomsperspektiv men också i att etablera lokala nätverk. Under perioden har rondell deltagit i två träffar för beredningen.

Jämtland at large – ett sociokulturellt projekt

Rondell har fungerat som bollplank för aktörer som har intresse av att starta upp projekt med unga som målgrupp. I detta fall handlar det eventuella projektet om att öka organiseringen bland unga, skapa positiv bild av länet samt stimulera entreprenörskap och korta vägen till arbetslivsinträde. Målgruppen är ensamkommande flyktingungdomar, unga i utanförskap samt unga i glesbygd. Rondell har bidragit med att ge sin bild av tankarna kring projektet samt tips på personer och verksamheter som bör involveras i processen.

Barnkonventionsnätverket

I länet finns ett nätverk som arbetar utifrån den internationella barnkonventionen. Rondell har träffat dessa för erfarenhetsutbyte. Vi har också nyttjat varandras nätverk för informationsspridning. Vi bedömer detta nätverk samt barnkonventionen som strategidokument som en viktig aktör och ett viktigt dokument att stödja sig emot i arbetet att förbättra livsvillkoren för ungdomar i länet men även i den svensk-norska regionen som helhet.

Nätverkande med JH Idrott

Under våren 2010 har kontakten med JH Idrotts interreg-projekt Vinnande val hållits. Därtill har projektet haft kontakt med JH Idrott som helhet för att hålla dem informerade om hur det regionala nätverket Ung Jämt arbetar och att dessa på sikt är intresserad av att samverka mer med idrotten. Samverkan finns redan tydligt på lokalt plan. På regional nivå ser vi utvecklingspotential i att samverka kring utveckling av ungas ledarskap, föreningskunskap, utbildningsfrågor mm.

JH Idrott arrangerade i oktober 2010 konferensen "*Satsa Hårdare*" som handlade om barn- och ungdomars förutsättningar i idrotten. Ledarna är här oerhört viktiga för ungdomarnas upplevelse av idrotten. I bästa fall är de möjliggörare som stimulerar till lust och utveckling och i värsta fall är de ett hinder som begränsar och är prestationsstyrda. Rondell upplever att Idrottsförbundet J/H har samma utmaningar och behov som Rondell-nätverken och att det bara finns vinster med att samverka. Efter konferensen har projektet haft möten med idrotten som ställer sig öppen till en sådan samverkan. Fortsatt kontakt hålls.

Entreprenörsnätverket

Nätverket har haft diskussioner om hur man kan ta det unga kreativa entreprenörskapet vidare. Vilka organisationer ska äga denna fråga? Ett exempel är att det blir ett inslag i Länskulturens ansökan till Tillväxtverket samt ingå i ALMI:s Arena-projekt under året. Förslag är att denna grupp bildar ett nätverk kring Kreativa Näringar inom offentligt sektor där unga kreatörer får en del av arbetet i form av Kreativa Team som ALMI ansvarar för.

Under våren 2010 så har entreprenörsnätverket träffats två gånger. Det huvudsakliga syftet har varit att informera varandra om vad respektive organisation planerar att göra vad gällande ungt entreprenörskap i Jämtland. Bieffekter av att nätverket har träffats är att vissa samarbeten har börjat att planeras. Dels så planerar ALMI att arbeta fram en liknande modell som Ung Tiltakslust har med att stötta entreprenörsidéer med en så kallad ungdomscheck. Ungdomschecken ska gälla upp till 25 år och är till för att testa idéer och inte nödvändigtvis bilda ett företag. Konkreta aktiviteter som genomförts är Dragons Nest och Kreativ 24.

Diskussioner i entreprenörsnätverket har uppkommit om att nästa år kan göra dessa båda koncept till ett gemensamt event, och att få med Ung Tiltakslust. En studieresa har också genomförts under våren 2010 till Ung Tiltakslust efter önskemål från Entreprenörsnätverket.

Under hösten 2010 har Entreprenörsnätverket träffats vid ett tillfälle. Deltagande organisationer var Ung Tiltakslust, Almi, UF, Navigatorcentrum, Leader Storsjöbygden samt Miun Innovation. Det finns en hel del beröringspunkter och eventuella samarbeten inför framtiden och ur Rondellprojektets perspektiv så behöver man hitta en part som ansvarar för detta nätverks fortlevnad, vilket Almi tog på sig att leda processen under 2011. Rondellprojektet får nu en bevakande funktion samt att vara behjälplig i att arbeta fram projekt och/eller andra samarbetsformer. Intresset för detta är stort.

Entreprenörsnätverket - Social Turism

I februari 2011 blev Rondell kontaktad av Jämtland-Härjedalen Turism (JHT) angående en förstudie de gör åt Landstinget. Förstudien ska ta reda på förutsättningarna inför ett ev projekt kring social turism. Det ev projektet vill man göra utifrån ett Interreg-perspektiv och handlar om att göra turismen tillgänglig för alla. Det ska vara möjligt för alla att resa. Jämtland behöver utarbeta ett koncept. 60-70 regioner vil vara med i ett projekt i Euriopa. Unga + entreprenörskap är intressant i sammanhanget. Huvudord är regionalt, läger, unga,entreprenörskap. Mötet handlade mycket om att spåna fram olika arenor för hur man kan jobba fram ett eller flera koncept. Ingrid deltog på Rondell samlingen 23-24 mars för att fortsätta diskussionen med deltagarna där. Därefter har Ingrid Hedlund, Lennart Adsten och Marthe Leistad Hagen har utifrån politiska önskemål och de kompetenser vi har i nätverken, byggt en projektskiss för temat Social turism. Det bygger på att sämre bemedlade ungdomar i Europa kan besöka en "Ungdomscamp" på anläggningar i regionen för att samlas kring olika teman. Programmet stötts upp av Rondeller och ungdomar för att kunna göra de mest attraktiva sakerna för ungdomarna. Anläggningsägarnas engagemang är en förutsättning och deras mervärde är att kunna fylla upp lågsäsong på ett systematiskt sätt. Social turism är ett relativt nytt begrepp varför diskutera fortsätter efter Rondells projektid hur och vilka som ska föra denna projektide vidare. Där tar Jämtland Härjedalen Turism och Naboer AB ett ansvar för vidareföringen. Dock kvarstår den Interregionala tanken i konceptet.

Ung Kultur - Länskulturen

I januari 2011 träffades rondell, kultureksekreterare på Länskulturen tillika delaktig i Ung Jämt samt ansvarig kulturpolitiker, Lena Bäckelin, inom landstinget varandra för att de kunskaper och kompetenser

som rondell genererat ska kunna tillvaratas inom kulturområdet. Rondell redogjorde för sina och Ung Jämts tankar kring hur vi anser att man bör arbeta med området Ung Kultur inom Länskulturen. Detta för att råda bot på att det funnits en viss brist i politisk förankring i denna fråga. Lena tog med sig underlaget för att förankra det vidare politiskt. Uppföljning sker i dialog mellan kultursekreterare och Lena.

Kompetensutveckling - Louise Öhnstedt, Ung Jämt

I januari 2011 hade Rondell en dialog med Ung Jämt för att se hur vi ytterligare kan säkra att kompetens och nätverk inte tappas efter projektet. Projektet och Ung Jämt upplevde behov av fler kompetensbärare inom ungdomsområdet både i och utanför länet för att inte bli så sårbara. Målet är att få större förutsättningar att i slutändan stötta ungdomarna till att få reellt inflytande och påverka sin vardag i så stor utsträckning som möjligt. Rondell-projektet erbjöd därför Ung Jämt under februari-april en möjlighet till kompetensutveckling. Louise Öhnstedt, Krokoms kommun, hade intresse för detta och kunde med kort varsel frigöra tid i sin tjänst för att ytterligare bredda sig inom området ungdomsfrågor. Innehållet i det kompetensutvecklingspaket som rondell erbjöd var:

- system för ungdomsutveckling. Kännedom om organisations- och metodarbete kring ungdomsfrågor på nationell, regional, lokal nivå.
- strategi-, mål- och uppföljningsarbete som metod för utveckling av ungdomsfrågor på nationell, regional och lokal nivå.
- bredda kontaktnätet på regional, nationell och interregional nivå för att etablera god omvärldsuppfattning.
- vidareutveckling av LUPP:arbetet som verktyg i att utveckla ungas delaktighet och inflytande.

LOKALT

De lokala nätverken och arbetsgrupperna

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken - LUPP

I alla kommuner utom Bräcke finns eller planeras arbetsgrupper för LUPP som ansvarar för att förankra och skapa förståelse för LUPP-arbetet internt i kommunen. I vissa fall nybildas grupper, i vissa fall kan man nyttja befintliga arbetsgrupper för denna fråga. Under perioden har LUPP genomförts och utmaningen för dessa arbetsgrupper nu är att fundera över hur arbetet ska gå till och om man vill göra några extra aktiviteter i samband med detta. Rondell har erbjudit möjligheten att skapa mervärde i eventuella aktiviteter som planeras. Flertalet av kommunerna genomförde aktiviteter under hösten 2010. Som vi nämnt tidigare arrangerade Berg LUPP-dagen som en del i uppföljningsarbetet. Där finns idag ett antal arbetsgrupper och ansvariga för uppföljning av de prioriteringar som togs fram.

De stora rondell-nätverken: För att stimulera de lokala rondell-nätverken, utveckla dem och bjuda in aktörer brett har projektet under hösten 2009 erbjudit varje kommun via styrgruppens mötesdeltagare att skapa aktiviteter som stärker nätverket och dess kompetens upp till en summa upptill 10.000 kr vardera. Under våren 2009 fokuserade vi lite mer på att öppna upp och komma igång med de lokala rondell-nätverken som blir helt nya nätverk med större bredd där flera organisationer, föreningar, nätverk etc

ingår och som hela tiden utökas. Projektet har stimulerat detta genom att påvisa fördelarna med att ha flera olika aktörer i samma nätverk samt genom att skapa ekonomiskt utrymme för detta genom att kunna ta kostnader upp till en summa upptill 10.000 kr för träffar och aktiviteter som är förenliga med projektets innehåll. På de flesta ställen har man utgått från ett befintligt och fungerande nätverk som sedan utökas med viktiga aktörer. En gemensam faktor för alla är att det finns en samordnare/sammankallande för träffarna. Detta är i huvudsak kommunalt anställda rondeller som kan göra detta i sin tjänst. Detta arbete har kommit olika långt i kommunerna och de lokala lösningarna varierar. I huvudsak har man träffar i de mindre nätverken med större regelbundenhet medan stor-träffar där alla rondeller finns med sker c:a 1-2 gånger per termin. Dock pågår korrespondens mellan nätverken i takt med vad man samarbetar kring. Värdet av storträffarna är stora och vi tror att kontakten mellan deltagarna i dessa kommer att växa med tiden både på arbets- och social basis, vilket vi erfarit utgör grunden för att parterna ska välja varandra i framtida samarbeten.

Kraftverket:

I Östersund har man i det lokala nätverket, kallat *Kraftverket*, haft en träff där man via roterande idéutveckling (metod) inventerat bland rondellernas önskemål om frågor som ska hantera i nätverket. Här finns ambitioner om att tillgängliggöra nätverket på ett tydligare sätt, kanske via befintlig hemsida eller liknande. Man vill också synliggöra ungdomsfrågorna bättre via media. Här delar 4 personer på samordningen av nätverket vilket lättar arbetsbördan.

Östersund & Strömsund - Navigatorcentrum

Via rondell-projektet har Navigatorcentrum i Östersund varit i Strömsund för att visa upp sin arbetsmodell med bred samverkan mellan olika aktörer lokalt. Navigatorcentrum arbetar med ungdomar som befinner sig i ett mellanläge, dvs de som inte studerar eller jobbar. Tanken är att lotsa dem vidare utifrån deras livssituation så att de kommer vidare och hittar ett sammanhang som passar dem. Navigatorcentrum i Östersund är ett av totalt 10 centrum i Sverige.

Strömsundsrondellerna

Under våren har det varit två möten där hela Strömsundsrondellen varit kallade. Båda dessa har lett till aktiviteter som gjort att man har haft fyra planeringsmöten med en mindre del av Rondellgruppen. Mötet i januari ledde till en gemensam aktivitet på Mångfaldshuset under *Vit Februari*. Under våren träffade rondellsamordnaren och drogförebyggandesamordnaren en grupp vuxna som var bekymrade över vad som händer med de unga när de är ute på kvällarna. Rondellnätverket blev efter den träffen de som tog initiativ till att tillsammans med föräldrakraft ordna en informationskväll för vuxna dit 40 personer kom. Detta ledde till att en Nattvandrargrupp bildades med i starten, 10 personer. Inbjudna till träffen var polis, sociala och Fältarbetsgruppen/nattvandring.nu i Östersund. På Rondellträffen i maj bestämdes att man gemensamt skulle ordna en skolavslutningsfest på Mångfaldshuset precis som i fjol. Därtill har rondellnätverket utökats med Hammerdal och man jobbar vidare med att få med ungdomsledare från resten av kommunen.

Tyvär har vi hösten 2010 tappat samordnaren för Strömsundsronzellerna samt representation in i styrgruppen. Detta på grund av att den föreningsutvecklare som tidigare haft rollen har bytt jobb. Tjänsten som föreningsutvecklare har sedan rationaliserats bort, varför ingen naturlig efterträdare kommit på plats. Rondell har påtalat detta för ledande politiker i Strömsund som förstår problematiken kring att man just nu tappat stora delar av erfarenhetsutbytet och samverkansmöjligheterna med Ung Jämt och därmed ungdomsverksamheterna i övriga kommuner i länet.

Åre & ARENA för entreprenörskap

Projektet har sedan våren 2009 kontakt med projektet ARENA för entreprenörskap. En utvecklingstanke har varit att nyföretagarcoacherna i det projektet och våra rondeller samverkar för att gemensamt kunna stötta de ungas idéer och ge dem förutsättningar att komma vidare. Under hösten 2009 har rondell-nätverket i Åre hittat samarbetsmöjligheter med den lokala nyföretagarcoachen som kommer resultera i olika aktiviteter på biblioteket i Järpen. Här kommer ungdomar som idag är verksamma artister inom nycirkus, de som idag är behjälpliga för dator-support i området etc att få träffa nyföretagarcoachen och bli medveten om hur de kan utveckla sina tjänster som har blivit mer och mer eftertraktade. Denna modell har också belysts i styrgruppen för rondell.

Krokomsronzellerna

Nätverket har haft två träffar under våren där de fått möjlighet att lära känna varandra och hittat möjligheter och sammanhang där de kan samarbeta. Nätverket har en stor spännvidd och är ett tydligt exempel på att ungdomsfrågor är tvärsektoriella. Maria Söderberg, kommunalråd i Krokoms, har begärt att få bli inbjuden till träffar framöver, så intresset är stort för arbetet som förs.

Louise Öhnstedt uttrycker spontant några personliga reflektioner i ett mejl.

Personliga reflektioner:

Rondell för mig har inneburit så mycket mer än jag kunde tro till en början. Styrkan att ha det regionala nätverket har, åtminstone i Krokoms kommun, hjälpt till att lyfta ungdomsfrågan ännu ett steg. Med hjälp av de lokala nätverken har vi dessutom ökat våra möjligheter att nå ut till alla ungdomar i kommunen, och inte bara de som finns på våra högstadieskolor eller själva är intresserade och håller sig framme. Vi hoppas nu att resultatet av LUPP kan leda till ett bättre samarbete mellan nämnder, förvaltningar, föreningar och andra ideella i kommunen och på så vis ge våra ungdomar ännu bättre förutsättning att växa upp, leva och trivas i vår kommun.

*mail från Louise Öhnstedt, ungdomskultursamordnare Krokoms kommun
och ledamot för styrgruppen i rondell.*

Krokom & Åre – modell för elever som inte funkar i skolan

Krokom och Åre har påbörjat ett samarbete där Åre Fritid och fältarbetet som ligger där har en arbetsmodell som är intressant för elevhälsan i Krokom. Dessa parter har hittat varann under november 2009 och kommer under våren realisera sitt samarbete med att arbeta med ungdomar som inte funkar i skolan. Av tids- och ekonomiska skäl har detta inte kunnat fullföljas utan ligger för tillfället på is.

Nattvandring i Ås

I Krokom har ett nätverk för nattvandring i Ås kommit igång under hösten 2009. Rondell finns behjälpliga för detta nätverk i linje med projektets intentioner.

Berg & Härjedalen - Höstrodden

Härjedalen och Berg har också under 2009 samverkat i ett gemensamt arrangemang, Höstrodden på Vemdalsskalet. Detta arrangemang som riktar sig till ungdomar hade inte varit möjligt att genomföra utan rondell-projektet enligt arrangörerna. Detta samarbete har öppnat upp för mer samverkan mellan dessa 2 kommuner.

Tack vare Rondellprojektet lärde vi känna bl.a. Bergs kommun och Kajsa. Vi bestämde oss ganska snart för att vi skulle göra något tillsammans med ungdomarna från båda våra kommuner, det blev Höstrodden. Under läsåret har vi mötts regelbundet i en arbetsgrupp för planering, vi har varit i båda kommunerna och ungdomar från båda har varit med. Under en informationsdag om LUPP i Östersund hade jag nöjet att sitta bredvid kommunalrådet i Berg, Lena, och vi tyckte båda att samarbete mellan våra kommuner var något som vi ville utveckla, ungdomarna hade visat vägen, nu skulle vi vuxna mötas för att se hur vi kunde samarbeta. Detta har under hösten resulterat i att kommunledningen i Härjedalen besökt Svenstavik och Bergs kommunledning. Vi har där lagt fast en mängd områden som vi vill titta närmare på och som handlar om samverkan. Flera uppdrag har lagts på tjänstemännen att utreda kring detta. Så ungdomarna och projektet visade vägen. I all hast, på väg till Krokom för samverkan även där.

mail från Lars Bygdén, fritidsintendent Härjedalens kommun

Berg – personal i samverkan

Rondell-projektet har också genom sin syn på nätverk och samverkan skapat grund för en omstrukturering av personal i Berg. Ungdomskonsulenten har under hösten 2009 flyttat samman med Bergssprängarna och därmed hamnat i ett sammanhang som gynnar bägge parter. Detta har i sig skapat kontaktytor som bla resulterat i att praktikelever hos Bergssprängarna går in och arbetar på fritidsgården i Svenstavik med ungdomskonsulentens motprestation i reseersättning. Även här ser vi

eksempel på en win-win situation. Det finns fler eksempler på den här typen av samverkansvinster i nätverksarbeidet.

Under sommaren 2010 gikk ungdomskonsulentene i Berg tillegg medlem i Ung Jämt gått på barnledighet. En vikarie finnes på plass som snabbt bjöds in till Ung Jämt. Denna vikarie (Johanna) har också tagit över platsen i Rondell-akademien samt andra naturliga oppdrag og funksjoner som ordinære ungdomskonsulent har. Johanna har uttrykt takksamhet over å få en flygende start i ungdomsarbeidet gjennom deltagendet i Ung Jämt og dermed få tilgang til erfaringer og kolleger som støtter.

Rondell & Studieförbundet Vuxenskolan

Samarbeidet med Studieförbundet Vuxenskolan fortsetter å utvikles, først gjennom felles aktiviteter (turné med *The Power of Glesbygd*, arbeidsgruppen for *Open Jam*, inspirationsworkshops for tjei-verksamhet) som blir et sätt for oss å nærme oss varann og "känna på varann" utifrån ett eventuellt samarbeid mellom medlemmene i styrgruppen og SV regionalt. Eftersom styrgruppen vill finne en modell for å formalisere seg, vill vi åpne opp mulighetene for hvordan samarbeidet og hovedmannskapet skal se ut. Dock ser både SV og Rondell fordelene av å ha ett nært samarbeid med studieförbundet eftersom det finnes mange win-win løsninger her.

Härjedalen och organisationsförändringar inom fritidsenheten

Härjedalens fritidsenhet har som resultat av tidligere studiebesök hos Kultur & Fritid i Åre 2008 foreslått og besluttet om forändringar i sin egen organisation basert og inspirert av Åres modell. Dette for å utvikle og skape bedre forutsetninger både for ungdomar og personal.

Kommentar Nord- Trøndelag:

Prosjektet har som mål å skape en plattform for framtidige grenseoverskridende nettverk som kan leve videre, også etter endt prosjektperiode. Arbeidet med nettverkene har vært sentralt gjennom hele prosjektet. Vi har vært ei arbeidsgruppe på 6 personer, med fire personer plassert forskjellige steder i fylket, i tillegg til to på fylket. De er daglig leder i NTBUR som har vært tilknyttet i 10 % stilling gjennom hele prosjektet og prosjektansvarlig på norsk side som har hatt varierende stillingsprosent. Denne arbeidsgruppa har vært et viktig forum for det operative arbeidet i Nord-Trøndelag i Rondell. Lokale nettverksgrupper har også vært viktige forum for å komme med saker som kan bringes videre inn i Rondellsystemet, for ev. videreutvikling innen prosjektperioden. Her kom det mange viktige innspill som arbeidsgruppa og prosjektledelsen, ev. referansegruppa, kunne ta med seg videre, spesielt med tanke på samhandling på interregionalt nivå. Om man så sammenfallende utfordringer kunne det være nyttig å se hvordan dette ble løst i andre regioner, eller man kunne i forbindelse med interregionale treff bringe tema eller saker opp til debatt for felles løsningsstrategier.

Arbeidsgruppa i Rondell Nord-Trøndelag

Vi har hatt faste arbeidsgruppemøter hvor vi har møttes for å utvikle strategier for Rondell-prosjektet, og erfaringsutvekslinger i forhold til hvordan nettverkene kan driftes. Vi har vært 6 stykker i gruppa, som

kanskje har vært den viktigste arenaen for å drifte Rondell i NT operativt. Det har vært deltakere på IR-møtene herfra, ut fra ansvarsfordelingen vi har hatt i de ulike sakene som ble tatt opp. Gruppa har bestått av Gunnar Krabseth, Line M. Nordkvælle, Kjellrun Åsgard Kleven, Sissel Uthus Overvik, Heidi Beitland og Jenny Kjestveit Domås. Det viktigste arbeidet har vært arbeidet med Rondellakademiet, planlegging av videreføring av kurspakkene, planlegging av restrukturering av nettverk i fylket, planlegging og utforming av rondellhandboka og korrespondanse og informasjonsutveksling til rondeller og samarbeidspartnere i feltet.

Referansegruppa

Referansegruppa har vært del av nettverksarbeidet. Her har det sittet til sammen 12 personer, representert av frivillige lag og foreninger ved UT og 4H, Ung Tiltakslyst, rondellene, prosjekteier i fylkeskommunen, prosjektkoordinatorer og ungdommer fra styret i NTBUR. Det ble holdt møter der prosjektleder Lennart Adsten deltok. Det er blitt holdt presentasjoner, oppsummerte innspill fra tidligere møter, og status i forhold til hvor langt prosjektet har kommet i forhold til de tidligere innspill i referansegruppa, samt status for prosjektet som sådann. Det viktigste for gruppa var å komme med innspill til prioriteringer, både i forhold til de overordna målsettingene, men også i enkeltsaker som vi jobbet med, samt mulige satsinger innafor de rammene vi hadde å forholde oss til. Marte Leistad Hagen fra Trøndelags Europakontor orienterte om Aktiv Ungdom og ulike programmer som var relevante for Rondell. KS hadde på det tidspunktet fått på plass finansiering av en 3-årig prosjektstilling som internasjonal koordinator i Nord-Trøndelag, med sikte på å bistå kommuner med planlegging, søknader og forberedelse til Aktiv Ungdoms-prosjekter. Det ble fremhevet viktigheten av at man i Rondell ser mulighetene som ligger i dette programmet.

Ungdom og Fritid

Ved samlinga vår i desember 09 i Steinkjer hadde vi Pål Isdahl Solberg, leder i Ungdom og Fritid, som foredragsholder. Ungdom og fritid er landsforeningen for fritidsklubber og ungdomshus. Det er pr. nå ca. 640 fritidsklubber organisert under Ungdom og Fritid. De er en demokratisk barne- og ungdomsorganisasjon for brukere, ansatte og frivillige i kommunale og kommunalt støttede fritidsklubber, ungdomshus og lignende tiltak som ble stiftet i 1978. Over 600 fritidsklubber, ungdomshus, fritidssenter, aktivitetshus og lignende tiltak over hele landet fra Nordkapp til Lindesnes er medlemmer i foreningen. Ungdom & Fritid skal påvirke og utvikle rammebetingelser for oppvekst, og jobbe for at alle barn og unge selv får bestemme over egen fritid. De jobber interessepolitisk for fritidsklubber og ungdomshus med blant annet tema som fritidsklubbarbeideren, med retningslinjer eller veileder for klubbarbeidere. De har jobbet for en ungdomslov på grunn av at de har erfart at det er store ulikheter mellom kommunene i innholdet i tilbudet. Klubbene genererer ofte aktiviteter som er oppstått fra ulike sub-kulturer, og er ofte først ute med slike aktiviteter. De tildeler midler fra Frifond til medlemsklubber, enten til utstyr eller prosjekt. I deres lokalkretser er det 3 eller flere kommuner i samme nettverk som får tilskudd til møtevirksomhet. Lokalkretsene kan også søke tilskudd til samarbeidsprosjekter. De har en ny ordning på gang der utstyrsinvesteringer som kretsen disponerer kan brukes som en "pool". De er i dialog med Fritidsforum i Sverige vedrørende felles samarbeid. De er

behjelpelig med tips om andre støtteordninger, som Aktiv Ungdom og Norbut. I en klubb kommer ikke ungdom for å bli "forebygd", men aktiviteten i seg selv vil være forebyggende. Vi i Rondell har hatt økende kontakt og samarbeid med Ungdom og Fritid for å utveksle erfaringer som begge parter kan dra nytte av. Prosjektmedarbeider Gunnar Krabseth har hatt hovedansvar for kontakten og har fungert som bindeledd mellom Ungdom og Fritid og oss i arbeidsgruppa på norsk side, men også til rondellene og arbeidsgruppa på svensk side. Krabseth har også erfaring fra å etablere en lokalkrets i Ungdom og Fritid.

Lokalkretser av Ungdom og Fritid

Organisering i lokalkretser kan være et godt alternativ når Rondellprosjektet er avsluttet for å ivareta nettverkene. Disse kan organiseres fleksibelt i forhold til geografi, også på tvers av fylkesgrenser. Ytre Namdals nettverksgruppe har blitt en egen krets innen Ungdom og Fritid (nasjonal organisasjon der mange ungdomsklubber er medlemmer). Her ser man at kommunene som har ungdomsklubber (enten på nytt eller etter et opphold) trenger partnere. Det at de organiseres som egen krets gir dem rett til midler for å møtes og for å arrangere felles ungdomsaktiviteter. Både utdanningsmodellen og etablering av varige strukturer for nettverkene gjennom lokalkretser har vært viktige prioriteringsområder i økende grad utover i prosjekttiden. Det er blitt planlagt hvordan omorganiseringa av nettverkene i siste fase av prosjektet bør gjøres for at de skal ha mer varige strukturer. I så måte har det vært viktig at det er rondellene sine behov og ønsket som ligger til grunn for arbeidet. Nettverkskoordinatorerne i alle de fire regionene har vært i kontakt med rondellene i alle kommunene i fylket for å få innspill på ønsker og behov for nettverk. I tillegg har den ene nettverkskoordinatoren, Heidi Beitland, gått på Ungdom og Fritids sine kurspakker høsten 2010, med fortsetning våren 2011. Gunnar Krabseth har hatt hovedansvar for fremdriften, og det er jobbet for at hele fylket er etablert i lokalkretser av Ungdom og Fritid. Dette arbeidet har hatt høy prioritet, og vi arrangerte "Kick-off" for etableringen i lokalkreter under ungdom og fritid som også er reetablering av nettverksstrukturen innen Rondellprosjektet på nyåret 2011.

Møte med Ungdom og Fritid i Oslo, 27.sept 2010

Gunnar Krabseth representerte Rondell på et samarbeidsmøte med Ungdom og Fritid i Oslo. De laget planer for det videre samarbeidet, og de uttrykte stor interesse for arbeidet i Rondell, både planlegging av ny nettverksstruktur, opplæringspakken "Rondellakademiet 2010" og Rondellhandboka. Det er laget en intensjonsavtale for å sikre samarbeidet framover.

<http://interreg.no/IREG/Web.nsf/ShowNews?OpenForm&ID=8A636966AD2AD0AAC12577D800346FB7>

KICK-OFF for lokalkretsdanning under Ungdom & Fritid, 10. – 11. jan 2011

Rondell, i samarbeid med Ungdom & Fritid, inviterte til Kick-off for kretsdanning under Ungdom & Fritids organisasjonsmodell. 32 deltakere var med fra 10. – 11.januar i Steinkjer. Aktiv Ungdom var med som delaktør. Det ble jobbet med formalisering og struktur under samlinga, i tillegg til faglige saker. Det kom deltakere fra Overhalla, Steinkjer, Lierne, Snåsa, Grong, Rissa og Malvik i Sør-Trøndelag, Stjørdal, Frosta, Inderøy, Meråker, Nærøy, Verdal og Levanger. I tillegg deltok Sidsel Trønsdal fra

interregsekretariatet, Øyvind Kveli og Hilde Fossvik fra referansegruppa i Rondell og Ung Tiltakslyst. Heidi Andersen og organisasjonsekonsulent Marit Bredesen fra Ungdom & Fritid sentralt og Runa Brandal Myklebust fra Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjonen LNU og Frifond deltok med presentasjoner, i tillegg til Solbjørg Eggen fra NTBUR og Ungdommens kulturmønstring og Marthe Leistad Hagen, ansatt i Kommunenes sentralforbund (KS) for å jobbe med internasjonalisering ut i kommunene. Hagen jobber spesielt å få opp andel av Aktiv Ungdomsprogrammene, og hadde innlegg og presentasjon for rondellene som deltok. Hun tok for seg hvilke muligheter man har med å jobbe internasjonalt med det nettverket Rondell har gitt og viste til EUs ungdomsprogram for ikke-formell læring. I tillegg hadde Bjørn Gunnar Ericson, ungdomsarbeider fra Steinkjer kommune, presentasjon og innlegg om *The European Voluntary Service (EVS)* og gruppeutveksling. EVS er voluntørordningen under Aktiv Ungdom-programmet. Lennart Adsten hadde åpningsforedrag "*So needed, so good*" hvor det ble utgitt trykksak med resultatene av prosjektet. Rondellhandboka ble her utgitt til deltakerne. Noen var allerede etablert i kretser til denne samlinga, og jobbet videre med framdrift av kretssamarbeidet. Andre ble dannet i krets og fikk hjelp til formell avtaleinngåelse og råd for hvordan dette kunne driftes framover.

Møte med Ungdom & Fritid i Trondheim, 14.mars 2011

Prosjektmedarbeider Gunnar Krabseth og Lennart Adsten hadde møte med flere fra Ungdom & Fritid blant andre daglig leder Pål Isdahl Solberg. Der ble det drøftet muligheter for samarbeid videre, og intensjonsavtalen justert. Avtalen omhandler bakgrunn og hensikt, dens områder, samarbeid, informasjon, dens varighet og øvrige bestemmelser.

Felles kommentar: Nätverksarbetet är fortsatt viktigt för oss på båda sidor om gränsen. Sedan den interregionala konferensen i juni 2009 *Var går gränsen?* i Åre har kontakter knutits över gränsen där specifika frågor lägger grunden för att interregionala nätverk skapas. Här kan bland annat nämnas sv/no-rondeller med gemensamt intresse för

- organisationsmodeller
- att utveckla och komma vidare med "verktyget" *Ung Tiltakslyst (UT)*.
- modeller för kompetensutveckling och formell kompetens etc.
- skapa bättre förutsättningar för ungas inflytande
- verktyg för att arbeta med ungdomsutbyten

Dessa gemensamma intressen har projektet under hösten 2009 arbetat vidare med och understött utifrån rondellernas önskemål. Konkreta resultat är:

- Arbetsgruppen på svensk sida med önskemål om att skapa en regional plattform. NTBUR och dess organisatoriska uppbyggnad är här av intresse.
- Arbetsgrupp för ungt entreprenörskap där flertalet svenska aktörer är inblandade i samverkan med UT.
- En gemensam fortbildningskurs om 4 tillfällen (2 Sverige/ 2 Norge). Deltakerne i Rondellakademiet har opparbeidet et viktig grenseoverskridende nettverk, noe Rondellprosjektet vil ta videre i 2011 og

forhåpentligvis samles der sikring av fortsatt samvirke vil være på agendaen. Dette var et av innspillene som kom fram ved totalevalueringa av akademiet, se mer under.

- Arbetet med att skapa ungdomsråd i alla kommuner i NT samt det svenska arbetet med LUPP och erfarenhetsutbytet däremellan. Därutöver svenskt deltagande i ungdomssamlinga i Hell oktober 2009. Projektet har under hösten 2009 inte prioriterat att arbeta med ungdomsutbyten eftersom det inte varit ett önskemål från rondellerna. Tid har istället lagts på att prioritera de övriga processerna. Ved utgangen av 2010 hadda man nådd en milepæl i arbeidet med å skape velfungerende ungdomsråd i alle kommunene i Nord-Trøndelag. Alle 24 kommuner har nå ungdomsråd eller ungdomsdemokratiske fora i en eller annen form.

Entreprenørsnätverket

Entreprenørsnätverket har under perioden haft diskussioner om hur nätverket kan ta det unga kreativa entreprenørskapet vidare. Vilka organisationer ska äga denna fråga? Förslag finns på att det blir ett inslag i Länskulturens ansökan till Tillväxtverket samt ingåi ALMI:s Arena-projekt under 2011. Nätverket kommer att huvudsakligen arbeta för ett nätverk kring Kreativa Näringar inom offentligt sektor där unga kreatörer får en del av arbetet i form av Kreativa Team som Almi tar hand om. Sammankallande för nätverket blev Carina Otterfalk från Näringslivskontoret på Östersunds kommun. Nya aktörer i nätverket blir Länskulturen, som på så vis ersätter Rondellprojektets representation och har därmed ett länsövergripande ansvar.

Sedan november 2009 finns ett entreprenørskapsnätverk. Gruppen ska arbeta fram en gemensam plan för hur man kan belysa ung kreativitet och entreprenørskap. Arbetsgruppen består av:

Carina Norrman, ALMI och projektet ARENA för entreprenørskap; Tomas Hjelm, NEU (gymnasieprogram med entreprenørskapsinriktning); Juliana Gardner, MiUn; Anki Helgesson, Ung Företagsamhet; Mathias Eriksson, ALMI; Mathias Sundin, Kusekompetens Sundsvall; Lars Bolin, Färgfabriken; Öyvind Kveli, Ung Tiltaksløst Steinkjer; Micke Jonsson, Rondell-projektet.

Studiebesøk Ung Tiltaksløst

Under maj genomfördes en studieresa till Steinkjer för att besöka Ung Tiltaksløst. Representanter från GIM-projektet, ALMI, Miun Innovation, Näringslivskontoren i Östersund och Krokmo deltog på resan. De fick bland annat veta hur Ung Tiltaksløst grundades, hur de jobbar samt arbetssättet med Ung Kubator. Resan syftade också till att utveckla ett samarbete mellan organisationerna i Nord Trøndelag och Jämtland som arbetar med ungt entreprenørskap. Flera tänkbara möjligheter togs fram och under hösten ska man mer konkret besluta om hur man går tillväga och vilka gemensamma projekt som är gångbara.

Samverkan GIM – Mittskandinavisk Regionprosjekt

Projektet har också varit inbjudna till träffar i delprojektet ungdom, GIM, vid 2 tillfällen. Första tillfället blev inställt pga snöstorm. Vid det andra tillfället, en videokonferens, hade rondell inte möjlighet att delta. Däremot har vi genom de 2 tjänstemännen om 10% arbetsinsats i vardera Krokmo och Strömsunds kommun en god inblick och kontakt in mot GIM. Mejl-korrespondens har också varit kontinuerlig med

delprojektledaren i ungdomsbiten. Vid rondell-samlinga 8-9 december 2009 deltog ovannämnda 10%:are som både GIM-representanter och rondell-representanter från svensk sida. Patrik Winther var inbjuden till ungdomsrådssamlinga i Stiklestad, Nord-Trøndelag, men ble forhindret fra å komme.

Under våren 2010 har rondell varit inbjuden att delta på ett projektledarmöte i Strömsund för bland annat erfarenhetsutbyte. På mötet deltog Anette Bergqvist, Louise Öhnstedt och Patrik Winter. Rondell bistod med tankar kring den planerade ungdomskonferensen som GIM ska genomföra i oktober 2010. Rondell-projektet tipsar om NTBUR som en högst kompetent part att samverka med i genomförandet av konferensen. Därtill tipsade vi om U-LAND som är en konferens som Leader-programmen står bakom. U-LAND har ett syfte att synliggöra ungdomar i glesbygd och att stärka dem. Liknar i mångt och mycket det GIM försöker göra.

Mittskandinaviskt Regionprojekt, ved Tommie Jirhed og Kjell Schive hadde "prosjekttreff" med Rondell, ved prosjektledertreffet i Åre i november, der det ble utvekslet erfaringer og mulige samarbeidsområder framover. I tillegg har prosjektlederen for GIM i Nord-Trøndelag Kjell Schive, hatt et uformelt møte hos koordinatoren på norsk side i fylkets hus i Steinkjer, uten at man har funnet konkrete samarbeidsområder, bortsett fra ved ungdomskonferansen i Lierne i oktober 2010 der UngiNT var prosessdriver. Man ser fordel av å holde hverandre orientert i forhold til prosjekresultater, noe vi vil etterstrebe.

Prosjektkontakt interregkonferanse, Trondheim nov. 2009

I november 2009 deltog projekledare och medarbetare på svensk och norsk sida i INTERREG:s konferens *Prosjektkontakt* i Trondheim. Vid detta tillfälle blev vi själva och andra projekt medvetna om varandra och rondell har bland annat kunnat hjälpa andra projekt att hitta ingångar till ungdomar, visat på verktyg, personer och nätverk som förhoppningsvis kan hjälpa dem i att komma vidare i deras respektive projekt. Under konferensen fick även vi nya kontaktytor som slussats vidare in i lokala nätverk. Vi fick också möjlighet att dra nytta av andras erfarenheter inom områden som ungt entreprenörskap etc. som är viktiga frågor inför framtiden. Ulrika Johansson, Lennart Adsten, Kjellrun Åsgard Kleven og Ragnhild Kvalø deltok.

Toleransprojekt ?

Under våren 2010 har det svenska toleransnätverket träffats tre gånger för att diskutera behovet av att gemensamt arbeta för att stärka upp länet och göra det till en mer "tolerant" region. Vid ett av dessa tillfällen deltog Line Nordkvelle, NTBUR, samt Marte Taylor Bye, Toleranse NT, för att redogöra för hur de arbetat i projektet Toleranse, resultaten samt hur de skulle vilja gå vidare och utveckla de delar som varit framgångsrika. I slutet av maj 2010 hade Rondell en dialog med landstinget för att se om och i så fall vem inom landstinget som kan äga och driva ett sådant projekt. Vi redogör för detta även under punkten C "Rondellernas nätverk ska skapas på olika nivåer, utvecklas och vårdas för framtiden".

Prosjektledertreff for Interreg i Åre 2. - 3.nov 2010

Halveis for programmet Interreg IVA Sverige-Norge ble det arrangert treff hvor prosjektene innenfor delprogrammet Nordens Grønne Belte var invitert. Man skulle treffes, utveksle erfaringer og lære av hverandres positive og ev. negative erfaringer. I programmet var det lagt opp til utveksling, dialogtreff mellom prosjektene, samt å skape kontakter og dele erfaringer. Prosjektleder Lennart Adsten og prosjektkoordinator Kjellrun Åsgard Kleven deltok fra Rondell. De hadde dialogtreff med bl.a. Midtnordisk regionprosjekt og Midt-Nordisk Filmkommisjon.

Erfarenhetsutbyte Jämtlands läns landsting och Nord Trøndelags Fylkeskommune

I samband med Landstinget i Jämtlands ungdomsting i februari, bjöds politiker och tjänstemän från Nord Trøndelags Fylkeskommune in. I samband med det informerade Länskulturchefen om de interreg-projekt som man för nuvarande är involverad i, däribland Rondell. NTBUR presenterade också sin modell för detta forum.

Rondell-akademien 3 & 4

Vid sista samlingen av rondell-akademien så kan man se av utvärderingarna att deltagarna uttrycker stort mervärde av att få ett gränsregionalt nätverk och att de önskar fortsätta träffas för erfarenhetsutbyte mm.

Studiebesök och nätverkande Ung i Nord Trøndelag

I februari 2011 besökte Louise Ung i Nord Trøndelag i Steinkjer. Louise refleksion:

Det NT idag har den största vinsten av är att politikerna så uttalat valt att satsa på ungdomar i fylket. Mycket av den konkreta verksamhet som sker ute på fältet är sånt vi har även i Jämtland, men som vi saknar ett gemensamt forum/tak över. Det normmännen själva gärna vill lyfta fram är den årliga ungdomskonferensen som självklart är ett bra verktyg för dom men som jag själv kan känna behöver utvecklas. Kanske, ska vi ha nåt sånt i Jämtland, kanske inte. Största vinsten för mig att åka har varit att få ta del av bakgrunden till ung i NT och hur de idag jobbar i kontorsfelleskapet. Återigen det gamla "tillsammans är vi starka", den fysiska närheten när man jobbar med samma målgrupp. Där kan vi prata om en arbetsplats som är som en rondell.

Kick-down JH/NT - Samling for organisasjoner/rondeller og/eller etablerte nettverk som jobber med ungdom i Nord-Trøndelag og Jämtland, Edsåsdalen 23. – 24.mars 2011

Rondell i samarbeid med Ung Tiltaksløst hadde samling 23-24 mars 2011 for å stimulere til samhandling over grensa, primært i Nord-Trøndelag og Jämtland. Den ble holdt i Edsåsdalen i Åre. Deltakerne ble plukket ut i form av innkommet konkrete ideer til samarbeid. Øyvind Kveli og Elisabeth Brørs sto for prosessutviklingen, mens Marthe Leistad Hagen og Lennart Adsten var inne som ressurser i forhold til

interreg og Aktiv Ungdom-programmet. Det ble jobbet i prosess med å videreutvikle ideene med handlingsplan med klare ansvarsområder som Social Turism, Lugna Gatan och Kretiva Näringar. Kreativa Näringar kommer huvudsakligen att inom offentligt sektor där unga kreatörer finns kan få en del av arbetet i form av Kreativa Team. Hur arbetet med Kreativa Team ska se ut är inte fastställt utan detta ser man över vid kommande träffar under 2011. ALMI ansvarar för detta på svensk sida och Ung Tiltakslyst på norsk sida. Lennart informerte noe om Social Turism.

IR-möten

Diskussion kring hur vi kan stimulera till fortsatt nätverande över gränsen. Kanske deltagarna i Rondell-akademien är svaret på detta? Dessa har åtminstone uttryckt behov och önskan om fortsatt erfarenhetsutbyte. Frågan är i deras fall i vilken form detta ska ske?

Under våren 2011 har vi haft ett IR-möte i Steinkjer. Mötet syftade till att gå igenom projektrutiner på återstående tid, presentera Louise, dra upp riktlinjer för kick-down i Edsåsdalen samt redogöra för samarbetet och procesen mellan Rondell och Ungdom och Fritid,

3.3.4 Ge rondellerna motivation, inspiration och ökad kompetens

KommentarJämtlands län:

Projektet har genomfört framförallt nätverksträffar och workshop samt skapat utrymme för deltagande i olika externa konferenser, föreläsningar, workshops och övriga utbildningstillfällen. Liksom tidigare är nätverksträffarna väldigt viktiga för att inte säga det viktigaste kompetensforumet. Det är i dessa man plockar upp fungerande metoder och verktyg om hur man går vidare i sina befintliga verksamheter.

Våren 2008 arrangerade en utbildningsdag i att driva projekt. Ett direkt önskemål från de rondeller som deltog var att följa upp denna dag med ytterligare en workshop utifrån en idé som framkom, "fritidsledare på turné. Denna dag arbetade vi utifrån den idé som fanns och tittade närmare på möjligheter för att ha ett gott erfarenhetsutbyte mellan rondeller i länet och norska kollegor. Konferensen "Från idé till Aktivitet" är en första av totalt fyra under projektperioden och handlade om ungas mötesplatser i Östersund med anledning av den utredning som gjorts. Därutöver har fritidsgårdarna i Krokoms kommun haft en konferens med fokus på utvecklingsarbete. Denna genomfördes i Åre och öppnade upp för övriga rondeller i länet att delta vid vissa programpunkter såsom ett studiebesök på Lokalen som är Åres fritidsgård, samt inspirationspass med Micke Björk som startade verksamheten där.

Projektet har arrangerat en workshop/ utbildningsdag i tjejgruppsverksamhet under hösten 2008. Vi tycker att den här modellen när man har ett tydligt mål för workshopen (i det här fallet verktyg för att jobba med tjej-grupper) har varit väldigt bra och kommer att nyttja den i andra sammanhang framöver. En workshop i kroppsspråk har även genomförts i samband med ett styrgruppsmöte. Detta på initiativ från en av styrgruppens deltagare. Vi har arrangerat en konferens för de 10 fritidsgårdar som finns inom Östersunds kommun som handlat om utvecklingsfrågor. Projektarbetarna har i detta fall varit tillfrågade

som bollplank i att utforma programmet. Konferensen genomfördes i Åre och innefattade även studiebesök på fritidsgården Lokalen i nämnda by.

Det har också gjorts ett antal studiebesök under hösten 2008. Härjedalens fritidsenhet besöker Åres fritidsenhet och får se fritidsgården Lokalen, Östersunds fritidsgårdar besöker fritidsgården Lokalen i samband med sin konferens i Åre, Rondeller besöker Växhuset i Västerås, Rondeller besöker Fryshuset och LAVA (Kulturhuset) i Stockholm

Under hösten 2008 har rondellerna också deltagit i ett antal nationella konferenser som de sedan berättat om i nätverken på hemmaplan. Konferenserna är Ungas mötesplatser, arrangerades av Ungdomsstyrelsen; Ungas makt och välfärd, arrangerades av Kommunförbundet i Västernorrland; Ungdomsstyrelsens Rikskonferens

Fryshusandan

I mitten på januari 2009 arrangerade Fryshuset i Stockholm i samarbete med Östersunds kommun och Kommunförbundet "*Fryshusandan*", en 2-dagars konferens med syfte att visa på Fryshusets verksamheter och den ideologi som bäddat för deras framgång gällande aktiviteter och stöd för ungdomar i Stockholmsområdet. Deltagarförteckningen vittnar om 181 deltagare från hela länet, där rondell-projektets nätverk varit viktiga aktörer i att sprida inbjudan och lobba för ett brett deltagande. Dessa dagar har spelat en viktig roll för rondellerna i länet på flera plan. Dels har man fått möjligheten att träffas och utbyta erfarenheter, spegla sig själv och sin verksamhet mot andra, plocka upp nya verktyg som Fryshuset visat på och fått kontakt med en nationell aktör på ungdomssidan som besitter en lång och bred kompetens på ungdomsområdet. Praktiska exempel på effekter är bland annat Strömsunds kommun som nyttjade konceptet "*Lovely days*" och anpassade det till de förutsättningar som finns där.

Energispridarpriset

I samband med Fryshusandan delade Vattenfall ut sitt Energispridarpris. Förutom bekräftelsen på ett väl utfört jobb, bestod utmärkelsen av en prischeck till någon som betytt mycket för ungdomarna i regionen. Bland flertalet engagerade rondeller tilldelades slutligen Micke Björk i Åre för hans arbete med att starta upp och driva Lokalen (fritidsgård) i Åre by under ett antal år. Micke finns med som en viktig kompetensgivare och inspiratör i våra rondell-nätverk. Sedan augusti 2009 nyttjar projektet Micke Björks kompetens i form av att han ansvarar för upplägget och genomförandet av utbildningen som genomförs gränsöverskridande under 2010.

Forum för Eldsjälar

Samtliga fritidsledare samt fritidschefen i Åre kommun deltog i årets *Forum för Eldsjälar* som Fryshuset i Stockholm arrangerar. Erfarenheterna och kunskaperna därifrån har sedan kommunicerats i nätverken. Läs mer om Forum för Eldsjälar på www.fryshuset.se/forumforelddsjalar/

Satsa Hårdare

JH Idrott arrangerade en konferensdag för ledare och andra intressenter inom barn och ungdomsidrotten. Projektmedarbetare från rondell deltog i denna och har sedan knutit upp kontakterna ytterligare med JH Idrott i ett regionalt nätverkande. Läs mer om Satsa Hårdare på www.jhidrott.se

Studiebesök Refugio – boende för ensamkommande flyktingungdomar i Krokoms kommun

I samband med ett styrgruppsmöte gjordes ett studiebesök på Refugio som arbetar med ensamkommande flyktingungdomar. Eftersom alla kommuner i Jämtlands län har eller är på gång att ta emot flyktingungdomarna fanns ett stort intresse för att dra nytta av de erfarenheter som gjorts i Krokoms tillsammans med Östersund varit först ut med detta arbete. Förutom styrgruppens medlemmar deltog också en tjänsteman från Härjedalen som aktivt kommer att arbeta och ansvara för frågor framöver.

Allmänna arvsfonden

Projektmedarbetare och flera rondeller i de lokala nätverken deltog i seminariet som Allmänna Arvsfonden i samverkan med Länskulturen arrangerade i oktober 2010. Arvsfonden delgav syfte och mål med de pengar som de delar ut och vilken typ av projekt som de vill stötta. Här finns många möjligheter för ungdomsverksamheten i länet.

Ungdomskonferens i Mora

I september 2010 deltog projektmedarbetare samt representanter ur Ung Jämt och Härjedalsnätverket på ungdomskonferensen i Mora. Konferensen hölls som ett led i att Mora utsågs till årets ungdomskommun. Programmet erbjöd föreläsningar om nationell- och europeisk ungdomspolitik, ungas inflytande, Region Dalarnas ungdomsarbete, Mora-modellen etc. Konferensen erbjöd även nätverkande med aktörer inom ungdomsarbetet i Sverige.

Workshop – strategiarbete

Workshopen handlade om att få handledning för strategiarbetsgruppen (5 personer i Ung Jämt). Arbetet ledde till framtagandet av ett strategiarbete för framtida plattform, utformning av koncept som innefattar flera aktiviteter med syfte att stärka budskapet kring organisation, status och kompetens. Konkreta resultat efter workshopen är exempelvis PM, debattartikel, lobbying före, under och efter konferensen Framtid Jämt.

The Power of Glesbygd

Föreläsningarna *The Power of Glesbygd* har också varit mycket av en ögonöppnare för både unga och vuxna ute i länet. I en glesbygd som vår är det viktigt att bekräfta och bejaka våra ungdomar (och vuxna) som väljer att bo kvar. Vi har fått stort gensvar på denna föreläsningsturné.

Rondell-träff i Berg med Ma Oftedal

I Berg samlade man under våren 2009 det lokala rondell-nätverket för en kick-off träff och föreläsning med Ma Oftedal. I nätverket är man c:a 11 personer med olika ingångar till ungdomarna (barnmorska, socialtjänst, ungdomsläger, rektor, lärare, skolvärd, skolsköterska, ungdomskonsulent mfl). Till föreläsningen bjöds även övriga rondeller i länet.

Rondell som plattform för att nå ut

Olika aktörer nyttjar rondell-projektet för att nå ut med sina föreläsningar och aktiviteter. En win-win lösning eftersom utbuden vänder sig till vår målgrupp, rondellerna. Här kan nämnas *en dag om marknadsföring* (VT2009), *sponsring* (VT2009), *Vill inte – kan inte – törs inte* (HT2009), *Hälsa - Livskunskap – Samhälle* (HT2009), *Forum för Eldsjälar* (HT2009, HT2010), *Finns det något hopp för ungdomar på väg utför* (HT2009), *Rewrite the future* (HT2009), *Vi antar utmaningen!* (HT2009), *Spridningskonferensen Riskbruk* (VT2010), *Tillväxt genom ökat ungdomsinflytande* (VT2010), *Att få saker att hända & må bra under tiden* (VT2010), *Fixa ditt drömmarrangemang* (HT 2010). Förutom föreläsningarna/konferenserna/inspirationsdagarna i sig så har detta inneburit ett tillfälle för nätverkande, nya kontakter och nya mötesplatser.

LUPP – pepp

Projektet arrangerade en konferensdag med namnet *LUPP-pepp* i mitten på mars 2009 dit tjänstemän och politiker i kommunerna bjöds in. Totalt fanns 21 deltagare på plats. Åke Nyström, ungdomssamordnare i Mora kommun samt Per-Uno Frank från Ungdomsstyrelsen stod som huvudsakliga kompetensgivare denna dag som förutom LUPP kom att handla om metoder för ett aktivt ungdomsdemokratiarbete.

Ungdomsdialog

Styrgruppen har också fått ta del av de aktiviteter och diskussioner som förs i projektet Ungdomsdialog (2008-2010) som Sveriges kommuner och landsting (SKL) äger. Härjedalens- och Krokoms kommuner deltar i detta nationella projekt.

Open Jam

5 kommuner har sedan våren 2009 inlett ett samarbete med föreningen Kreativ Explosion (ungkultur-förening med bas i Östersund) samt Studieförbundet Vuxenskolan, Estrad Norr och Riksteatern. Resultatet blev projektet Open Jam som innefattade både arrangörsutveckling, öppna scener och en turné. Delar av projektet har under denna period genomförts i Strömsunds-, Härjedalens-, Bergs-, Östersunds- och Åre kommun i form av arrangörsworkshops. Rondell-projektet har stöttat Open Jam i att genomföra dessa som bjöd in både ungdomar och vuxna (rondeller) att i samverkan arbeta fram ett arrangemang. 3 workshops genomfördes och totalt deltog 23 personer (7 vuxna, 16 ungdomar).

Studieförbundet Vuxenskolan – fortsätter kompetensutvecklingen efter projektet?

Under sensommaren 2010 hadde projektmedarbeiderne eit møte med Studieförbundet Vuxenskolan for å se over om dei har eit interesse av å tilby kompetensutvecklingsmöjligheter för både unga och vuxna i rondell-nätverken. Vid styrgruppsmötet 17 december diskuterades frågan utifrån följande förslag:

- 1. **För rondellerna själva** - Kan handla om praktisk metodutveckling, exempelvis kring att samtala med unga, att öka ungas inflytande i processer, teambuildingövningar, samarbetsövningar eller liknande praktiska verktyg att använda i mötet med unga i olika sammanhang.*
- 2. **För rondellernas unga nätverk** - SV kan vara en resurs vid exempelvis processledning, föreningsutveckling, styrelsekunskap, temadagar, workshops, olika prova-på-verksamheter, cirklar på fritidsgården etc. SV kan också vara en administrativ resurs, hantering av anmälningar, ekonomi, löner etc vid olika typer av arrangemang*
- 3. **Kulturarrangemang** - SV kan vara en bra samarbetspart när det gäller att arrangera kulturarrangemang, dels när det gäller kontaktnät och också som support kring praktiska frågor.*

Uppföljning på detta sker under 2011.

Kommentar Nord- Trøndelag:

Mye av motivasjonen og kompetansehevingen foregår i nettverkene. Kompetanseheving generelt gir tilgang til ulike verktøy i form av nye tankemønstre og arbeidsmetoder, om det så er innen opplæring i arrangementskunnskap, ungdomsrådsarbeid og enkeltforedrag innen tema som rus, identitet, toleranse, mangfoldskultur, kommunikasjon og mye annet. I den første fasen av rondellprosjektet, med den opprinnelige strukturen i 4 nettverk i NT, ble det vanligvis byttet på hvem som var vertskap for møtene, slik at alle fikk muligheten til å vise fram virksomheten og sine ungdomsklubber for de andre. Dette førte til inspirasjon og motivasjon for deltakerne, i tillegg til refleksjon omkring egen og andres praksis. Nettverkene har kunnet hente inn foredragsholdere, inspiratorer og andre ressurspersoner slik at de kunne få kompetanseheving på områder de hadde behov innenfor. Det var også noe utveksling fra ungdomsklubbene til andre ungdomsklubber i Nord-Trøndelag og Jämtland. I den nye strukturen framstår regionen Nord-Trøndelag som kanskje en av de sterkeste regionene i landet innenfor Ungdom & Fritid sin organisasjonsstruktur, og rondellene i Nord-Trøndelag vil dermed kunne være i interaksjon med mye av det som foregår både nasjonalt, men også en del internasjonalt. Utveksling innad i alle kretsene i Nord-Trøndelag er fremhevet av kretsmedlemmer som viktig, og ses på som en viktig motivasjonsfaktor i seg selv. Det ligger inne forslag om en fellessamling i året, med inviterte Jämtlandske rondeller. Dette vil måtte følges opp etter rondellprosjektet. Fellesskapet som nettverkene har bygd opp vil føre til mye inspirasjon innen feltet og gjør "de livsviktige" rondellene godt rustet til å møte ungdommenes behov, men også å utvikle seg selv og trygge sin situasjon.

Coaching-kurs for rondeller under ungdomskonferansen 25. – 26. september 2009

Rondellene som var med under ungdomskonferansen, fikk med seg foredraget før de fortsatte i egen avdeling med et coaching-kurs av Stine Dahlen-Kvalvåg som driver foretaket SPOR. SPOR har

coaching og lederstøtte som hovedområder, og hun tilbyr både kurs og spesialtilpassede utviklingsprogrammer. Hun ble bedt om å skreddersy et opplegg for de voksne ved siden av prosessen til ungdommene og politikerne i ungdomskonferansen. Dette skulle gå på *hva, hvordan og hvorfor coaching* knyttet til ungdomsledere, dvs rondellene. Rondellene er erfarne, voksne ungdomsledere som har mye å diskutere, reflektere over og bidra med. Stine ble bedt om å bruke mye praktiske øvelser, slik at de fikk testet evnen til å lytte, stille spørsmål osv. spesielt ovenfor ungdommer de har med og gjøre. SPOR jobber ut fra et grunnsyn eller menneskesyn som går ut på at mennesker har mange ubrukte ressurser som venter på å bli tatt i bruk, og slik få forbedret sin produktivitet, samhandlingsevne og trivsel gjennom å finne fram til og utvikle disse ressursene. Rondellene som deltok var svært fornøyde etter de to kursdagene og mange av de praktiske øvelsene ble hentet fra rondellenes egen hverdag i forhold til ungdomsklubbene og utfordringer de står over for der.

Rondellsamling for Nord-Trøndelag i Steinkjer 8. – 9. desember 2009

Den 8. – 9. desember ble det arrangert en stor rondellsamling for Nord-Trøndelag i Steinkjer. Det var sendt invitasjon til Jämtland og vi hadde med svenske foredragsholdere. Denne gangen var det rondellene i NT som var hovedmålgruppen, og noen rondeller fra Sverige kom også. Vi tok for oss det som er direkte knyttet til Rondellene sin hverdag i forhold til ungdomsdemokrati og ungdomsadferd, og hvordan man kan sikre videreføring av nettverkene. Vi la fram den planlagte kurspakken/utdanningsmodellen. Temaene ble, som tidligere, presentert i foredrag og gjennom å jobbe i prosesser med de ulike tema. Sist men ikke minst skulle rondellene og andre samles for å ha det sosialt og trivelig sammen. Den første dagen holdt prosjektlederen Lennart Adsten et motiverende åpningsforedrag kalt "Arena Ungdom – en grenseløs mulighet", der han så på hvilke utfordringer og muligheter som finns på svensk og norsk side. Deretter hadde vi på oppfordring fra rondellene et foredrag som gikk på ungdomsadferd, et generelt foredrag om ungdomsutvikling/feilutvikling og hva voksne bør være oppmerksomme på, etterfulgt av prosess. Foredragsholderen Terje Wigtil er spesialpedagog og har jobbet med ungdom som sliter siden 1988, blant annet som teamleder ved ungdomsteamet ved Habiliteringstjenesten for barn, og som leder for A-skolen som fanger opp ungdom som faller ut av det tradisjonelle skolesystemet. Han har i mange år arbeidet med prosjekt som går på kartlegging av barn og unges psykiske helse. Han jobber i dag ved Barne- og Ungdomspsykiatrisk skole (BUP-skolen) ved sykehuset i Levanger og han har kontaktfunksjon/veilederfunksjon mot elevenes hjemmeskole og lærere. Han har deltatt i ulike forskningsprosjekt om barn/ungdom og psykisk helse, og er brukt som foredragsholder i ulike sammenhenger. Vi hadde også et foredrag som gikk på ungdomsdemokrati og ungdomsmedvirkning, av Line M. Nordkvelle (daglig leder NTBUR), Maren Hanem Kavli (styreleder i NTBUR) og Heidi Beitland (Stjørdal kommune), med påfølgende prosess. Om kvelden hadde vi en musikalsk aperitif med tekstprodusent og musikalsk underholder Marte Hallem og påfølgende middag. Dag to hadde vi felles lek, før vi fikk et foredrag av Anders Näsström om praktiske utfordringer for ungdomsarbeid ute i kommunene. Näsström er daglig leder ved ungdomsbasen i Rissa kommune i Sør-Trøndelag og er brukt som kursholder av *Ungdom og Fritid*, som er en landsforening for fritidsklubber og ungdomshus i Norge. Vi har startet et samarbeid med han i forhold til utdanningspakken i Rondell. En representant fra *Ungdom og Fritid* sentralt, Pål Isdahl Solberg, holdt et foredrag og presenterte sine lokalkretser.

Sissel Uthus Overvik og Micke Björk presenterte kurspakkene som planlegges igangsatt til våren, før Lennart Adsten rundet av og oppsummerte det hele slik at man fikk en større ramme og perspektiv om Rondell sitt arbeid i "... *den grenseløse sonen.*"

Presentere forskningsdata for rondeller

Det er blitt videreformidlet noe relevant forskningsdata til Rondellene der dette har vært naturlig. Dette er blitt gjort på samlinger gjennom foredrag, i utdanninga og det er henvist til i rondellhandboka som er utgitt. Et eksempel er forskningsdata fra undersøkelsen fra Levanger og Grong av BUP. Denne undersøkelsen ble referert ved rondellsamlinga i desember 09. Vi ville se hvilken kobling disse dataene har til den store UNG HUNT undersøkelsen som vil bli presentert på høsten 2010. Dette vil vi så videreformidle til rondellene. Ved den første kurssamlinga i Rondellakademiet 2010 var Yo-Pro, *Youth Work in Progress*, tema. Vi fikk presentert NOVA-rapporten om forskninga som var gjort på bakgrunn av denne metodikken. Ungdom og Fritid initierte et prosjekt hvor klubbarbeidere fra elleve ulike klubber ble invitert til å delta i en serie kurs hvor Yo-Pro-metodikken ble presentert. Klubbene fikk også tilført midler slik at forholdene skulle være ideelle da metodikken skulle utprøves. To forskere ble engasjert for å evaluere prosjektet underveis, spesielt på bakgrunn av klubbenes og metodikkens muligheter til å virke rusforebyggende. Man ønsket at erfaringene derfra skulle bidra til å skape en mer innsiktsfull og helhetlig ungdomspolitik, også på landsbasis.

Link til "Ny metode gir ny giv for fritidsklubbene, med videre link til rapporten "Fritidsklubb – kvalifisering og rusforebygging"

<http://www.nova.no/id/20364.0>

Studie-/arbeidstur til Stockholm, 6. – 8. januar 2010

Arbeidsgruppa i NT reiste på studietur til Stockholm på nyåret 2010, med besøk og informasjon om Fryshuset, LAVA, NTS Nätverk Träffpunkt Stockholm, samt at vi skulle jobbe med forslag til kurspakker som skulle presenteres de svenske medarbeiderne i prosjektet for samkjøring og videreutvikling. Fryshuset har fra sin spede begynnelse i Stockholm i 1984 bygd opp en virksomhet som omfatter 12 000 medlemmer innen sine fritidsvirksomheter, og de driver nå et 30-talls virksomheter i Stockholm, Göteborg og Malmø. Deres virksomhet omfatter utdanning, sosiale prosjekt og "passionerade" interesser. Fryshuset har blant annet 1 gymnasskole, 2 skatehaller, 3 baskethaller, dansesaler, konsertarena og musikkstudio. Deres sosiale prosjekt adresserer direkte til dagens aktuelle samfunnsutfordringer ut fra en grunnleggende verdi som bygger på et sosialt ansvar for individets behov. Deres grunnverdi om å bygge menneskers selvfølelse og iboende kraft gjennomsyrrer all deres virksomhet.

I vårt program inngikk:

Fryshuset:

- Informasjon om Fryshuset – bakgrunn, drift med Ingemar Lundh, ansvarlig for "Företags och Samhällskontakter" og Ahmed Abdirahim som i dag jobber ved Fryshusets kunnskapssentrum (FKC)
- Omvisning på huset
- Informasjon om **FKC, Fryshusets Kunnskapssentrum** av Ahmed Abdirahim. FKC sine utdanningsområder er skoleutvikling, organisasjonsutvikling og ungdomsspørsmål, med tema som for eksempel pedagogikk, lederskap, offentlig forvaltning og ungdomsspørsmål.
- Informasjon om "**Lugna Gatan**" hvor vi var med Citi-gruppen ut "i felt" i sentrum av Stockholm

LAVA:

- Omvisning og informasjon på LAVA. LAVA driver kulturvirksomhet for ungdommer via Stockholms Stads kulturforvaltning som kompletterer Fryshuset i fht ungdomskulturelle aktiviteter og tilbud. Lava har mer spesialisert virksomhet for ungdom 13-25 år, med fritidsaktiviteter. De er også del av treffpunkt bl.a. for fritidsgårdene og som Fryshuset er en del av.

Stockholm Stads Kulturforvaltning:

- Informasjon og møte med **Stockholm Stads Kulturforvaltning – avdeling for kultur- og integrasjonsstöd** ved Johan Kellokumpu, ungdomskulturkonsulent og Madeline Sjöstedt, kulturborgarråd

NTS Nätverk Träffpunkt Stockholm

- **NTS Nätverk Träffpunkt Stockholm** – informasjon av Johan Kellokumpu, koordinator eller "spindel i nettet". Lava, Fryshuset og fritidsgårdene er del av dette nettverket som har jevnlig treff angående ungdom og fritidsaktiviteter. Samhandling og informasjonsspredelse er hovedmålsettingen med dette nettverksforumet.

Felles kommentar:

Prosjektet har under høsten 2008 arrangert en konferens for fältarbetare på svensk og norsk sida. Denna genomfördes i Dvårsätt på svensk mark och bar temat "fältarbete på nätet". Konferensen bjöd in fältarbetare och norska Utekontakten (LUK) i Jämtland, Västernorrland, Västerbotten, Hälsingland, Nord- och Sör Tröndelag

Etter konferensen *Var går gränsen?* i juni 2009 fikk våre svenske og norske rondeller inspiration og gode eksempler i ämnet tolerans, har diskusjonen gått videre på hvordan man kan bruke dette videre mht de behov og utfordringer som finns i regionene.

NTBUR på Landstingets ungdomsting

I samband med att Landstinget arrangerade ungdomstinget i februari bjöds NTBUR in för att berätta om hur man arbetar med ungas inflytande i Nord Tröndelag. Ung Jämt bjöds in att delta i detta pass för att få inspiration till att jobba vidare med ungas inflytande på hemmaplan.

Studiebesök Ung Tiltakslyst

Ung Tiltakslyst är föregångare i många hänseenden vad gällande fråga om att jobba med entreprenörer upp till 25 år. Just åldergruppen 19 – 25 år har Jämtlands län velat hitta modeller för att kunna jobba med. Entreprenörsnätverket hade en önskan om att besöka Ung Tiltakslyst för att förkovra sig i deras arbete och modeller.

Rondell-akademien - fortbildning/utdanning

Under försommaren 2009 påbörjades planering för en "fortbildning" av rondeller i länet. Parallellt hölls konferensen Var går gränsen? där det visade sig att rondellerna på både svensk och norsk sida hade ett önskemål om att projektet arbetade vidare med kompetensutvecklingsbiten både under och efter projektet. På svensk sida togs ett förslag fram som kommunicerades med norska sidan. På norsk sida har man sen tagit fram ett underlag för de behov som norska rondeller har. Ett studiebesök på Birka folkhögskola öppnade upp för att samverka med dessa gällande kvalitetssäkring och certifiering av tänkta fortbildning. Under hösten har arbetet fortsatt och just nu finns en arbetsgrupp bestående av norska och svenska representanter som kommit fram till att en kurs kommer att genomföras. Denna kommer innehålla 4 kurstillfällen som ska genomföras under 2010. 2 tillfällen på våren och 2 tillfällen på hösten. Vi varvar även norsk och svensk arena för genomförandet. Därutöver kommer en dialog föras med MiUn med syfte att se över deras intresse att erbjuda kurser med högskolepoäng i ämnet efter projektet. När det gäller den frågan har vi etablerat en kontakt med INTERREG-projektet *Norsk-svensk førskolelærerutdanning med vekt på barnekultur og kulturarv* som vi hoppas kan öppna dörrar och skapa dialog med högskolan.

Det har vært lagt ned mye arbeid i forhold til utarbeidelsen av en egen kvalifiseringspakke for ungdomsarbeidere høsthalvåret 2009. Etter studieturen til Birka i juni begynte snøballen å rulle, og etter en del justeringer og ulike versjoner av en slik kompetansehevingmodell ble et forslag lagt fram for rondellene på samlinga i Steinkjer 8. – 9. desember 2009. Til stede var også Anders Näsström fra Rissa, som kan bli en ekstern bidragsyter i forhold til form og innhold. Anders vil være en sentral samarbeidspartner videre i prosessen, sannsynligvis som kursholder. Ungdom og Fritid arbeider også med en lignende modell, men Rondells prosjekt er kommet et godt stykke lengre i arbeidet, og vil kunne fungere som et "pilotprosjekt" hvor også Ungdom og Fritid kan få ta del i erfaringene man gjør underveis. Hovedansvaret for utdanninga i Nord-Trøndelag var i første fase Sissel Uthus Overvik i arbeidsgruppa, og hun er også hovedkontakt mot svenskene sammen med prosjektkoordinatoren i NT. I Jämtland var det Micke Björk som hadde hovedkontakt for utdanninga sammen med hovedkoordinatoren i JL. I løpet av høsten er det innhentet informasjon fra Rondeller i fylket på hvordan de ønsker at en utdanning for ungdomsarbeidere i fritidsklubb skulle være. Det har blitt innhentet mange gode innspill. Ut fra disse innspillene er det utarbeidet en skisse over tema, varighet på samlinger og lignende. Det er i tillegg tatt kontakt med ressurspersoner som kan bidra til gjennomføring av samlingen, og man har fått kostnadsoverslag på kost og losji. Skissen ble presentert Rondellene, og det var stor interesse for utdanningen. Utdanningsmodulen ble en felles modul eller kurspakke "skreddersydd"

ungdomsarbeiderne i regionene Jämtland og Trøndelag. Arbeidsgruppa for Rondell i NT vil vurdere å videreutvikle samarbeidet med Ungdom og Fritid, landsforeningen for fritidsklubber og ungdomshus, med tanke på utdanningsmodellen under utforming. Det er nyttig å dra veksler på deres arbeid. Sissel og Micke presenterte hovedtrekkene i kompetanseprogrammet mens det var under utvikling på samlinga i Steinkjer 2009. Innspill fra deltakerne der var bl.a. ønske om kurs i hvordan man veileder lærlinger man har og hvordan man kan oppnå større inkludering av klubbarbeidere opp mot andre etater som arbeider med samme målgruppe. Det ble ytret ønske om at det ble åpnet for andre frivillige i Nord-Trøndelag, som for eksempel 4H. Et spørsmål som kom var om dette bør begrenses til ledere på fylkesnivå? Det ble spurt om det var ønskelig med kurs i samtaleteknikk/coaching og om KS kunne komme inn som foredragsholder, noe det kom positivt svar på. På evalueringsskjemaet kom det innspill på hvordan man kan fange politikeres interesse for hvor viktig dette arbeidet er, muligheten for å ha med en valgfagdel der man kan velge spesialisering eller ungdomsarbeid i forhold til de frivillige organisasjonene, samt at økonomi og søknadsmuligheter må være med. I tillegg ble det fremhevet forutsigbare datoer og kostnader. Rondellene har ofte fulle hverdager som skal koordineres. Det ble planlagt og avholdt 4 samlinger i 2010 – henholdsvis 2 på Steinkjer og 2 i Åre. Ut fra skissen som ble presentert var planen å ha samlinger med overnatting da det uformelle også er viktig. Slik ble det også. De foregikk på hverdager, der man rullerte på dagene. Deltakerne kom på kvelden slik at de er klare til å begynne om morgenen og jobbe i to dager. Det innholdsmessige var i planfasen delt opp i disse temaene: 1) *Hva skjer i hjernen på en tenåring*, 2) Ungdom og helse, 3) Rollen som ungdomsarbeider, 4) Ungdomsmedvirkning, 5) Rus og fritidsklubb og 6) Coaching og verktøy.

De fyra kurstillfällen är genomförda i rondell-akademien. Totalt deltok 16 svenska och 14 norska rondeller, relativt godt geografisk spredt på begge sider av grensen. Vi gikk ut ganske bredt både mot frivillige organisasjoner, kommunalt ansatte og veiledere for ungdomsråd. Vi har hovedsaklig deltakere som jobber i ungdomsklubber og ungdomshus, men også representert fra administrasjon i kommunene og en representant fra idrettskretsen. Det legges opp til case/hjemmeoppgave som baserer seg på rondellenes praktiske hverdag og tema for hver enkelt samling. Etter fullførte kurspakker vil deltakerne få utdelt kursbevis som beskriver innhold og metoder i kurstilbudet. Både tillfällena har varit bra och gett många bra verktyg till rondellerna i deras arbete med ungdomar. Det ena tillfället fokuserade på processmetoder hur man kan arbeta med ungdomar för att bland annat skapa delaktighet. Det andra tillfället fokuserade på hur man kan kvalitetssäkra sin verksamhet och skapa trygga fritidsledare. Man kan se att gruppen trivs ihop och har stor nytta av erfarenhetsutbytet som sker i samband med processarbetet men också under den sociala tiden däremellan.

Kommentarer från utvärderingarna:

Hei! Utrolig godt fornøyd med innhold og en kjempeflink foredragsholder. All ære til dere. Gleder meg til neste samling. Kjempegjeng!

Jag är mycket nöjd med dessa dagar. Jag är precis i starten på ett nytt jobb och ska ta med mig mycket av vad vi gått igenom dessa dagar.

Blocken: Alla blocken var bra, fritidsledarens roll kändes väldigt "peppande" att få höra mer om. Allt har varit väldigt bra. Boende, mat och roligt att träffa alla igen

Vi har haft kontinuerlig dialog under hela planerings- och genomförandeprocessen för att se över möjligheterna till en fortsättning av kompetensutveckling för rondeller på båda sidor gränsen. Förutom de konkret involverade i arbetet av akademien så förs det också en dialog med Anders Näsström, Rissa kommun i Sör-Trøndelag, som upplever ett behov av det här slaget för de ungdomsarbetare som finns där. Genom kontakter med Kommunförbundet i Västernorrlands län ser vi att behovet finns även där. Vi ser därmed potential i att Nord-, Sör-Trøndelag, Jämtlands- och Västernorrlands län skulle kunna samverka kring en sådan utveckling. Vi ser också att det finns externa organisationer som skulle kunna stötta upp en sådan process. Till dessa hör bland annat Ungdom och Fritid och Fritidsforum.

Kurspakke 1, Steinkjer 23. – 25. Mars 2010

YO-PRO YOUTH WORK IN PROGRESS

Kursholder var Erlend Holthe Olsen, til daglig ansatt i Trondheim kommune. Han jobber med prosjekt-, personal – og organisasjonsutvikling i Trondheim kommune, i tillegg til kurs- og foredragsvirksomhet både internt i kommunen og eksternt. Han holdt kurspakkene for Rondell i forhold til **YO-PRO-metodikk, Youth Work in progress**, som er et kompetansehevingsprogram for voksne ungdomsarbeidere både innenfor privat og offentlig sektor. Målsettinga er å forbedre ungdomsarbeidere sine ferdigheter i arbeid med ungdom i aldersgruppen 13 – 20 på fritida. Ungdomsarbeidere, og andre voksne som jobber med ungdom, skal gis verktøy som gir ungdom mulighet til å delta i beslutningsprosesser og som støtter deres deltakelse i samfunnslivet. Yo-pro var et EU Leonardo da Vinci pilotprosjekt med målsetting å utvikle en modell for yrkesutdanning for ungdomsarbeidere og ungdomsledere. Undertemaene i den første samlinga i Rondell gikk på 1) Medvirkning, 2) Prosjekt, 3) Ice-breaker, 4) Verktøykasse og 5) *Learning by doing*. Evaluering fra deltakerne ga full uttelling, og det ble vurdert som et veldig relevant og nyttig kurs, både de ulike delene og totalinntrykket.

Kurspakke 2, Åre 31.mai – 2.juni 2010

KVALITET OG KVALITETSSIKRING I UNGDOMSARBEID

Kursholder var Anders Näsström, til daglig ansatt i Rissa kommune i Sør-Trøndelag, som fritidsleder og faglig leder for fritidsklubbene. Hans arbeidsområder er innenfor ungdomsdemokratiutvikling med kommunens Ungdomsråd og med Ungdommens Kulturtrimstring (UKM). Han er utdannet fritidsleder i Sverige og har tidligere vært ansatt ved Torvalla Fritidsgård i Østersund. Han har vært mangeårig kursholder for den norske landsforeninga for fritidsklubber og ungdomshus, Ungdom og Fritid. I Rondellakademiet 2010 la han opp et kurs som baserte seg på kvalitet og kvalitetssikring av ungdomsarbeid i fritidssektoren. Deltakerne fikk mulighet til å gjennomgå og utvikle egne arbeidsprosedyrer, noe som vil medføre økt trygghet både for ansatte og for ungdommene. Det overordnede temaet for samlinga var **Kvalitet og kvalitetssikring i ungdomsarbeid**. De ulike undertemaene var 1) Rollen som ungdomsarbeider, 2) Manualer, 3) Prosedyrer, 4) Kunnskap om

hjelpeapparatet, 5) Tverrfaglig samarbeid og 6) Klubbens rolle i samfunnet. Samlinga ble i det store og hele godt mottatt i evalueringa fra deltakerne, både faglig og sosialt.

Kurspakke 3, Steinkjer 16. – 18. sept 2010

UNGDOMSADFERD

Kursholdere var Terje Wigtil fra BUP-skolen Levanger, Anders Carlberg og Ahmed Abdirahim fra Fryshuset i Stockholm. I tillegg hadde vi innlegg av barneombudet i Norge Reidar Hjermann og kommunikasjonsrådgiver Thomas Wrigglesworth. Barneombudet viste film, og snakket om sitt arbeid for barn og unge i Norge, og deres samarbeid med den svenske barnombudsmannen. Det overordnede temaet for samlinga var **Ungdomsadfærd** med disse undertemaene; 1) ungdom og psykisk helse, 2) ungdom og rus, 3) kjønnsroller, 4) *"hva skjer i hodet på en tenårings"*, 5) problemer blir ressurser, 6) relasjonsjobbing og 7) slik når man sine mål. Vi hadde i tillegg lagt til blåtur sammen med ungdomskonferansen – konsert med rap/rythm-duoen Karpe Diem som består av Magdi Omar Ytreeide Abdelmaguid (aka Megdi) og Chirag Rashmikan Patil (aka Chicosepoy eller Chico) på samfunnshuset i bygda Beitstad. De hadde med fullt band og konserten hadde full scenerigg. Konserten falt spesielt i smak hos vår foredragsholder fra Fryshuset, Ahmed Abdirahim. Mye av tekstmaterialet til Karpe Diem kunne gått rett inn i forelesningsrekkene deres, med låter som vestkantsvarting og glasskaar.

*"Glasskår, dritt, pass på, svik,
Knyttneve, svarting,
Hardt liv, nok, fuck de, stopp
Dritt, knyttneve, svarting,
Hardt liv, nok,
Glasskår, dritt, pass på,
STOPP*

*Glasskår, Nei, Feil vei,
Kast, Speilbilde, Feil deg,
Kast opp, Nok, Vei deg,
Stopp
Feil speilbilde, Vei deg, Kast
Opp, Nok,
Glasskår, Nei, Feil vei,
STOPP"*

<http://www.myspace.com/karpediemkarpe> (Glasskaar)

<http://www.youtube.com/watch?v=O4X6JMQU3g> (Vestkantsvarting)

Noen tilbakemeldinger fra evalueringsskjemaet:

*Fantastiske dager!!
Bra mat, artige aktiviteter (sosialt) bra hotell og utrolige bra foredrag.
Synes Wigtil og Fryshuset klarte å sy sammen et opplegg som gikk inn i hverandre. Utrolig lærerrikt.*

*Det är skönt när man får konkreta verktyg, som går att omsätta i egna verksamheten.
Mycket bra! Det bästa hittills.
Boende: mycket bra*

*Föreläsningen: mycket bra
Mat: Toppen!
Utflykterna; väldigt trevlig!
Summa: Full pott!*

*En klockren vistelse med bra boende och mycket god mat.
Mycket bra forelesning där det Toppade med Carlberg & Ahmed*

Toppclass på denna 3:e träff.

Kurspakke 4, Åre 22. – 24.nov 2010

UNGDOM OG VOKSNE I PRAKSIS

Mia Börjesson jobber fulltid som veileder og konsulent innenfor ungdomsspørsmål og som foredragsholder for ungdom, fagfolk og studenter i Sverige og Norge. Hun er opptatt av helsefremmende kommunikasjon og har en ressursorientert innfallsvinkel til arbeidet med ungdom. Det overordnede temaet var **Ungdom og voksne i praksis** med 1) Når selvfølelsen vokser og 2) Motivasjon, inspirasjon og engasjement som undertema. Under dag to ble det foretatt gruppearbeid fra alle samlingene og det ble oppsummert fra Rondellprosjektet, der trykksaken *so needed, so good* (Ron og Ellen) ble utdelt. Det ble åpnet diskusjon for muligheter og ønsker videre, og deltakerne fikk utdelt kursbevis. Deltakere fra Fritidsforum i Sverige og Ungdom og Fritid i Norge var med ved denne samlinga, og ble med på møte i etterkant med arbeidsgruppene i Norge og Sverige.

Noen tilbakemeldinger fra evalueringsskjemaet:

Rondellakademiet 2010 har for meg vært:

- lærerikt
- opplysende
- engasjerende
- kjempeviktig å få bekreftelse på at en er på riktig vei
- nye tanker og ideer som vi jobber videre med
- topp med samarbeid med Sverige (utveksle erfaringer)

Hovedkonklusjon:

- Akademiet har økt min kompetanse på de aller fleste av enkeltområdene kurspakken har inneholdt.

Akademiet har økt min bevissthet og gitt meg mange nye verktøy og metoder som vil være nyttig i jobbsammenheng.

I tillegg har akademiet gitt meg et sterkere faglig nettverk.

En av akademiets styrker er de gode foredragsholderne som har vært hentet inn.

Akademien har gitt mig inspiration, ideer, kontakter och kunnskap som jag har stor glädje av i mitt arbete.

Noe av hovedkonklusjonen fra alle evalueringsskjemaene for hele Rondellakademiet 2010:

Alle ser behov og nytte av akademiet og uttrykker at de har fått øket sin kompetanse med verktøy og metoder fra gode kursholdere, som har vært praktisk rettet og overførbare til deres arbeidshverdag. De ser svensk-norsk erfaringsutveksling som et pluss med sterkere faglig nettverk og har fått mye positiv energi av treffene og en øket bevissthet for sitt og andres ungdomsarbeid. Uformelle sosiale møter ses som spesielt verdifullt og en del ønsker mer rom for det i programmet. Språkproblemene ble noe bedre etter hvert. Uttrykt ønske om fortsatt samarbeid over grensa og at alle deltakere kan samles i løpet av første halvdel av 2011. Noen savner fokus på de gode eksemplene i hvordan ungdomsarbeidet foregår på hver enkelt virksomhet, ungdomsarbeid i nærmiljøet/lokalmiljøet, to parallelle sesjoner i samling 2 da ikke alle jobber som fritidsleder, omdømme og omdømmebygging, ungdom og seksualitet, psykisk helse og barn av rusmisbrukere og på den andre siden mer positiv rettet ungdomsfokus som ikke har så mye fokus på rus og problemadferd o.a. Totalopplevelse (1-10) av hele akademiet (av de som har gitt) ble 8,5

Under hela projektet har projektet på svensk sida haft en dialog med Studieförbundet Vuxenskolan angående en fortsättning och utveckling av kompetensutveckling för rondeller. Detta har aktualiserats ytterligare sedan rondell-akademien blev genomförd där SV hade en representant med. SV har varit intresserade av att följa upp behoven och skapa aktiviteter utifrån dessa och i januari 2011 lyftes frågan igen med Ung Jämt kring detta. Viljan finns men den stora utmaningen för rondellerna är att frigöra tid, vilket projektet också kan verifiera. Så här skrev SV i januari om hur de ser på kompetensutveckling för rondeller framöver.

Mitt första steg blir nu att kontakta kommunrepresentanterna i Ung Jämt för att göra en undersökning av deras behov av kompetensutveckling, eller se om just en sådan inventering, exempelvis genom en processkväll, kan vara ett första steg mot konkreta insatser framöver.

Under en sådan träff skulle någon från SV kunna vara processledare för att få fram konkreta önskemål.

... kommer jag försöka nå lokala rondeller, exempelvis inom vissa områden, så som fritidsledare. Samtidigt är det ju också viktigt att jobba med att skapa tiden och utrymmet för kanske särskilt de anställda för att kompetensutveckla sig. I de kommuner där arbetet kommit en bit på vägen med att ha lokala rondellsamlingar kommer detta vara ett erbjudande för en av deras träffar.

Det blir mitt ansvar att utifrån det som kommer in från de olika kommunerna, upptäcka likheter som kan leda till kommunöverskridande utbyten, nätverk, utbildningar, träffar etc.

Detta går så klart också att lyfta i ung jämt/styrgruppen, då på ett mer konkret plan än att spåna fram vad det skulle kunna ha för innehåll.

Med vänlig hälsning Ida

På norsk side har det vært økende grad av dialog med Ungdom & Fritid i forhold til samarbeid og informasjonsutveksling. Vi hadde i tillegg en deltaker fra Ungdom & Fritid sentralt på den siste samlinga vår i Åre, november 2010. Dette vil bli omtalt andre steder i rapporten.

Under høsten 2009 har svenska rondeller/ aktörer bjudits in till följande aktiviteter:

- 25-26 sep 2009 - Ungdomskonferens i Nord Trøndelag

Till detta bjöd rondell in representanter från Landstinget i Jämtlands ungdomsråd samt tillhörande tjänsteman och politiker. Tyvärr fick dessa förhinder och hade inte möjlighet att delta.

- 13-14 okt 2009 - Studiebesök i Steinkjer för att lära oss mer om Ung Tiltakslyst.

På grund av tidsbrist var det många rondeller trots intresse som inte hade möjlighet att åka på detta studiebesök. Därför skjuter vi på besöket och gjorde i samband med det beslutet ett omtag i frågan som nu resulterat i en arbetsgrupp för ungt entreprenörskap där UT är en viktig part.

- 6-7 nov 2009 - Entreprenörskapssamlingen i Grong.

Representanter från ALMI var tillfrågade och skulle åka på detta. Tyvärr blev deras deltagande inställt i sista sekund på grund av tidsbrist.

- 8 sep 2009 – workshop tolerans i Östersund.

Norska rondeller bjöds in till detta men hade av olika anledningar inte möjlighet att delta.

- 8-9 dec 2009 – rondell-samlinga i Steinkjer.

3 svenska rondeller deltog. De representerade både rondell samt GIM-projektet.

Filmbussen

I augusti 2009 besökte ungdomskultursamordnaren i Krokmo Steinkjer för att titta närmare på verksamheten *Filmbussen*. Syftet var att få mer kunskap om vad Filmbussen är, hur man arbetat med det och vilka resultaten varit. Studiebesöket blev mycket lyckat och kontakt har tagits med Filmpool Jämtland för att lyfta frågan om det skulle vara möjligt att genomföra något liknande på svensk sida. Framtiden får utvisa om detta är något man kommer gå vidare med.

Huze – ungdomshuset i Steinkjer

Ungdomskultursamordnaren i Krokmo besökte också under hösten 2009 ungdomshuset *Huze* i Steinkjer. Detta för att lära mer om hur andra arbetar med ungdomsverksamhet och för att stärka banden med de norska rondellerna.

Det fanns planer inför hösten 2009 att nyttja en svensk inspiratör för norska rondeller. Tanken var att erbjuda denna inspirationsföreläsare för rondeller i NT. Utifrån intresse skulle sedan en turné kunna läggas upp. Som inspiratör tänkte vi oss Micke Björk, Åre kommun. Under hösten har Micke varit involverad i processen av att bli ta fram en kursplan för fortbildningen och på det sättet haft ett flertal träffar med norska rondeller. På det sättet har Mickes kompetenser tagits tillvara på norsk sida i annan form. Om ytterligare behov finns tillgodoser vi givetvis detta genom föreläsningar/ workshops enligt önskemål.

Vi har också en tät kontakt med interregprojektet *Mittskandinavisk regionprojekt GIM* och *Vinnande val* som vi hoppas och tror att vi kan samverka mycket med. Projektmedarbetarna har haft möten med respektive projektansvariga på svensk sida och efter det blivit inbjuden att delta på möten samt aktiviteter som planeras. På norsk sida har man i samarbetet med *Vinnande val* hittat en modell för samverkan där frivilliga arbetare inom idrotten får stöd och resurser från projektet för bildande av nätverk etc. Denna modell kommer även svensk sida att få ta del av. Angående *Mittskandinaviskt regionprojekt GIM* så har rondell påvisat olika möjligheter och föreläsare som kan passa inom ramarna för deras projekt.

Förutom konferenser, föreläsningar seminarier och workshops så anser vi att den grundläggande arenan för inspiration, motivation och kompetensutveckling är när rondellerna träffar varandra, både lokalt, regionalt och interregionalt. Vi tror också att det är blandningen av det lokala, regionala, nationella och interregionala perspektivet som sammantaget skapar god utveckling för det lokala ungdomsarbetet.

3.3.5 Skapa bra kommunikationskanaler mellan parter som kan samverka i ungdomsfrågor

Kommentar Jämtlands län:

Web-communityn finns sedan början av 2009 ute på nätet www.rondell.info och sidan samlat all tillgänglig information kring projektet samt haft funktioner som forum, länksamling, filgalleri etc. Tyvärr har effekten inte uppnått våra förväntningar vilket gör att vi nu lägger ned communityn.

Varje nätverk arbetar upp de kommunikationskanaler som krävs för att nätverket ska fungera. Beroende på vilken roll man har tar man också ansvar för att föra information vidare in i organisationerna. Detta är en ständig process och kräver uppdatering och utveckling beroende på vad som ska uppnås. Man kan dock konstatera att de fysiska träffarna skapar förutsättningarna för kommunikationen generellt. Ju fler träffar desto enklare är det att ta kontakt och samverka mellan träffarna.

När det gäller kommunikationen till ungdomarna är det ett flertal av rondellerna som nyttjar facebook som kanal, bland annat ungdomsrådet i Östersund, Lokalen i Åre mfl. Facebook fungerar också bra för flertalet av rondellerna. I Ragunda har man i det lokala nätverket kunnat nyttja z-online på ett bra sätt. I arbetet med att hitta en plattform för ungdomsfrågor i länet så har vi sökt oss till NTBUR i Nord Tröndelag men även till aktörer runt om i Sverige som jobbat på detta sätt. Här har vi fått kontakt med

Dalakoll i Dalarna, Astrid Lindgrens Hembygd, Norrbottens län via Ungdomsdialog-projektet samt Region Kalmar län. Dessa aktörer är alla intresserade av att samverka med oss nu och i framtiden.

Under hösten 2010 har kontakterna med det nationella nätverket för ungdomssamordnare, Region Dalarna och Region Gävleborg stärkts, där dessa regioner ser fram emot att Jämtland också etablerar ungdomsfrågorna i ett Regionförbund liksom de gjort. Vi har bara mötts av stöttande ord och öppna organisationer utanför länsgränsen där dessa aktörer bjuder på all sin erfarenhet och är intresserad av Jämtland som region. Interesse för samverkan, erfarenhetsutbyte och att gemensamt analysera omvärlden är stor från de externa aktörerna.

Kommentar Nord- Trøndelag:

Nettsiden vår er i gang (www.ntbur.no), og rapportene, handboka og annen informasjon er lagt ut der. Nettsiden kan være en ressursbank for rondeller med tips, verktøy, kontaktlister og linker til ulike støtteordninger/tilskuddsordninger, samt annen nyttig info. Den fungerer nå som en åpen og tilgjengelig informasjonsbank for alle interesserte.

www.ntbur.no/rondell

Ung i Nord-Trøndelag (Ung i NT), ungdomssatsing på fylkesnivå

Arbeidsfellesskapet Ung i NT i fylkeskommunen består av Ungdommens kulturmønstring (UKM), Toleranse NT, Nord-Trøndelag barne- og ungdomsråd (NTBUR), Nord-Trøndelag Musikkråd, Ung Tiltakslyst (UT), elevombudet og Rondell. Vi har flere felles arrangement, møter og samlinger, og vi bruker hverandres arena, kommunikasjonskanaler osv. I Nord-Trøndelag har vi i tillegg en felles informasjonstjeneste som heter UngINT, der alt som angår ungdom er samlet på en portal (www.ungint.no), i tillegg til www.ntbur.no. Flere av satsingene våre er i fellesskap med andre, noe som gjør at vi gjør oss kjent for, og blir kjent med, stadig nye ressurspersoner.

En viktig arena for å møte politikere og administrasjon på kommune- og fylkesnivå er ungdomskonferansen og tematinget som begge foregår en gang i året. I tillegg har vi vært deltaktige i en strategisamling med ungdom og fylkesrådet. Disse arrangementene har vært meget verdifulle for kommunikasjonen med politikere, slik at man får til dialog mellom ungdom, ungdomssatsinger og beslutningshavere i den offentlige forvaltninga .

Studietur Ung i Nord-Trøndelag (UNGINT) til Oslo 14. – 15. januar 2010 – 10 personer

I programmet inngikk:

- Omvisning og informasjon på Stortinget
- Møte med Barneombudet ved Reidar Hjermann, barneombud og Thomas Wigglesworth, kommunikasjonsrådgiver hos ombudet. Barneombudet er uavhengig, selvstendig og partipolitisk nøytral, opprettet gjennom en egen lov (Lov av 6. mars 1981 nr 5 om barneombud). Barneombudets hovedoppgave er å fremme barns interesser overfor det offentlige og private, og følge med i utviklingen

av barns oppvekstkår. Barneombudets tre hovedbrukergrupper er: barn og unge (inntil 18 år), voksne enkeltpersoner, samt private og offentlige institusjoner/organisasjoner

- Strategisamling for arbeidsfellesskapet UNGINT

Studie-/arbeidstur Ung i NT til Ung i Nordland, Bodø 15. – 17.des 2010

Arbeidsfellesskapet hadde en felles studie-/arbeidstur til Ung i Nordland for å se på organisering, drift og samarbeidsprosjekter. Vi hadde base i deres lokaler, og hadde både felles presentasjoner og møter, og særmøter som ble avtalt underveis. Det ble en veldig inspirerende tur, og nye kontakter ble knyttet. Planen er å få til videre samarbeid og samhandling der det er naturlig.

Ungdommens Regionråd (UR)

UR er opprettet av Indre Namdal Regionråd (INR), og består av en ungdomsrepresentant fra hver kommune i Indre Namdal. Ungdommene velges stort sett, og av praktiske grunner, blant elevene på Grong videregående skole. I dag mangler de medlemmer fra Høylandet, Lierne og Røyrvik, og må foreta et snarlig valg. Ungdommens regionråd tar opp saker som er felles for ungdom i flere av kommunene i Indre Namdal, og kan komme med innspill til INR. UR kan også uttale seg til saker som tas opp i INR. Nettverkskoordinatoren i nettverk indre namdal, Jenny Kjestveit Domås i rondellprosjektet, er koordinator/sekretær for Ungdommens regionråd, og er et av Grong videregående skoles bidrag i den regionale ungdomssatsingen. Det at koordinatoren nå er med i arbeidsgruppa i Rondell kan gi en fin mulighet for Rondell og UR dra veksler på hverandres arbeid, og hente inspirasjon og tips omkring ungdomsarbeid. UR sin demokratikonferanse er et møtested for ungdommer og politikere i Indre Namdal. Her blir viktige tema diskutert og forhåpentligvis videreført. Det er Ungdommens Regionråd som arrangerer konferansen. I november 2008 ble det arrangert en slik konferanse på Finsås på Snåsa, og tema for konferansen var Toleranse. Neste konferanse ble planlagt og avholdt i januar/februar 2010, og temaet var Initiativ.

Søknad på Bolyst-midler fra kommunal og regionaldepartementet (KRD)

Det er i siste periode jobbet med søknad på bolystmidler fra KRD. Denne er nå godkjent i Nord-Trøndelag Fylkeskommune, og fylkesrådet, etter anbefaling fra saksbehandler fra regional utviklingsavdeling i fylket, har bevilget medfinansieringa fra fylket. Søknaden ble tatt inn til KRD for behandling. Det er NTBUR som står som søker på prosjektet. Det går på et oppfølgingsledd gjennom en fylkeskoordinator for ungdomsarbeiderne, som kan bli et pilotprosjekt i samarbeid mellom Ung i NT ved NTBUR og Ungdom & Fritid. Målgruppen er voksne ungdomsarbeidere i alle kommunene i Nord-Trøndelag, og ungdomsledere i ulike frivillige organisasjoner tilknyttet NTBUR. Hovedmålet er å skape en langsiktig modell for å styrke og koordinere det lokale ungdomsarbeidet. Etter et klart uttrykt ønske fra ungdomsarbeiderne i fylket om et oppfølgingsledd, vil en videreutvikling av det gode samarbeidet med Ungdom & Fritid være vesentlig for en fylkeskoordinator, da det ligger en betydelig merverdi i å finne løsninger og koble sammen de strukturer som Rondell-prosjektet har jobbet frem. Her inngår kompetansehevingsprogram, opplæring og faglig støtte til ungdomsarbeiderne, dokumentasjon og informasjonsarbeid i kommunene og regionen for å synliggjøre og heve status til ungdomsarbeiderne og

å skape støtte, motivasjon og større trygghet i hele spekteret av ungdomsarbeid fra de rent kulturfaglige til de mer sosialfaglige begrunnede områdene. I tillegg kan et ansvarsområde ligge innenfor de ungdomspolitiske satsingene i fylket for å skape mer og bredere samfunnsdeltakelse fra all ungdom. Delmål er å sikre nettverk i og utenfor fylket, sikre varige strukturer for å styrke kontinuiteten for demokratisk medvirkning hos stadig skiftende ungdomsgrupper, skape verktøy for ungdomsarbeidere for å ha den beste kompetansen for å stimulere en kreativ ungdomskultur, videreføre nettverkssamarbeid med ungdomsarbeidere i Jämtland etc. Effekten vil bli å forsterke og synliggjøre de livsviktige ungdomsarbeiderne som har en unik kontakthet med ungdom og å bygge stabile nettverk får man sikret kunnskapsoverføringen mellom sentrale områder og distriktskommuner med mere.

"En koordinator på fylkesnivå vil være med å videreutvikle kretssamarbeidet og eventuelt gi starthjelp til kretsene som ikke allerede er oppe og går. I tillegg til dette, vil jobben som startet med Rondell videreføres, både med styrking av klubbarbeidernes kompetanse og samarbeid i fylket, være en faglig støttespiller for klubbene og kretsene, og bidra til å heve statusen i fylket, være en faglig støttespiller for klubbene og kretsene, og bidra til å heve statusen til yrket i Nord-Trøndelag ytterligere. Det er også positivt å opprettholde nettverkene vi har bygd opp sammen med våre svenske nabo-rondeller" kretsleder og ungdomsarbeider Johannes Rosenvinge, på vegne av Steinkjer, Namsos og Overhalla krets av Ungdom & Fritid (13.04.2011)

Felles kommentar:

Information om projektet finns tillgängligt via www.rondell.info samt www.ntbur.no. Därutöver informeras det kontinuerligt om projektets utveckling i olika nätverk och beslutande grupper inom kommuner, landsting och i fylket. Prosjektledare i Naboer AB har här en viktig roll.

Kalender

En kalender för aktiviteter etc har etablerats på NTBUR:s hemsida. Vi nyttjar samma kalender för både svenska och norska rondeller. På det sättet skapar vi trafik in på NTBUR:s hemsida vilket i sig kan ge inspiration. Därutöver får vi effekten av att information om aktiviteter oavsett geografisk hemvist når ut till våra rondeller i det svensk-norska landskapet. Se kalendern på <http://ntbur.no/index.php?side=177>

Rondell på Facebook

I slutet av juni 2010 skapades en facebook-grupp för rondeller. Även denna är en svensk-norsk arena. Vi ser detta som en förlängning av det nätverk som först bildats via projektsamordnarna på båda sidorna om gränsen, och som sen utvecklats via konferensen *Var går gränsen?*, *Rondell-akademien*, kontakterna mellan det svenska entreprenörsnätverket och Ung Tiltakslyst med många flera. Vi har förhoppningar om att rondellerna via sidan kan följa upp de kontakter som tas både inom kommun, region och över gränsen. Vi håper at bruken av sosiale medier vil kunne fungere som informasjonskanal, også etter endt prosjektperiode.

www.facebook.no/rondell

Kontaktinfo til de svenske klubbene

I Nord-Trøndelag har man formidlet kontaktinfo til klubbene i Jämtland under rondellsamling, og noe besøk og utveksling har blitt gjennomført.

3.3.6 Presentera och utveckla en välfylld "verktygslåda" som kan användas i arbete med ungdomar

Kommentar Jämtlands län:

Den främsta verktygslådan utgörs av rondellerna själva och de erfarenheter de delar med varann. Därtill kan man räkna alla aktiviteter som genomförs. En stor inspirationskälla är också den kraft och respons som samverkan ger. Nätverken blir mer och mer medvetna om sin kompetens hur viktig den är i samhället samt vilken kompetens de besitter.

Fryshusandan

Fryshusandan presenterade i flera av sina seminarier olika metoder och aktiviteter för hur de når fram till ungdomar. Dagarna bjöd på ett smörgåsbord i att atbeta med ungdomsverksamhet av alla slag, allt ifrån konkreta aktiviteter och lyckade projekt till synen på ungdomar, de vuxnas roll och samverkans betydelse för att bli skapa tillgänglighet med bred kompetens. Som alla tillfällen där man får möjlighet till inspiration, kunskap och bekräftelse får man också tillfälle att reflektera över sig själv, sin situation, vad man är bra på och vad man behöver utveckla etc. Reflektionen har varit minst lika viktig som själva kompetenstillfället och projektet har kunnat erbjuda utrymme för det via nätverksträffarna. Det finns många verktyg att plocka ur Fryshusets verktygslåda och det finns ett stort intresse för att fortsätta samverka med Fryshuset framöver.

Riksnätverket Fryshusandan

Två träffar med erfarenhetsutbyte i det för perioden nybildade riksnätverket Fryshusandan. Ett tiotal rondeller från länet deltar.

Satsa Hårdare

Deltagande i konferens som berörde barn- och ungdomsidrotten. Hela dagen handlade om de vuxnas förhållningssätt till barn och ungdomars idrottande och hur man kan stötta detta på bästa sätt. Dagen i sig var en enda verktygslåda i metodarbete.

Allmänna Arvsfonden

Presentationen av Arvsfonden och vilka möjligheter de erbjuder är i sig viktiga ekonomiska verktyg för att förverkliga de satsningar som rondellerna vill göra lokalt och regionalt. Arvsfonden som organisation och den kompetens och erfarenhet de besitter är också viktiga i att formulera de tankar om utvecklingsarbete som finns i länet.

Årets ungdomskommun

Konferens i Mora som erbjöd en rad olika föreläsare. Sveriges ungdomsråd utmärkte sig särskilt genom att berätta om sina erfarenheter av hur kommuner arbetar för att öka ungas delaktighet och inflytande. Dessa är inte helt kompatibla med hur ungdomar vill påverka. Viktiga erfarenheter att ta vara på och använda framöver. Därtill en presentation av hur ungdomsarbetet i Mora kommun är uppbyggt där kontinuitet, möten mellan ungdomar och politiker och uppföljning är ledord.

Föreläsning Ma Oftedal

Föreläsningen med Ma Oftedal i Svenstavik i början av 2009 gav flera exempel på verktyg som man kan använda i arbetet med ungdomar. Ett varierat utbud av olika roll-spel, ställningstaganden i moraliska frågor och stödande övningar genomfördes i gruppen med positivt gensvar.

Vilja & Vilde – sommarläger

I Berg har man också av tradition arbetat med ungdomsläger sommartid. Ungdomar från hela länet har via styrgruppen bjudits in att delta i dessa, som är uppdelade i ett tjej-läger "Vilja" och ett kill-läger "Vilde". Detta är ett koncept som går att utveckla både under och efter projektet.

Motorkollo

Två motorkollon har arrangerats i Krokoms kommun under sommarlovet och ska ge ungdomar en möjlighet att ta folkracelicens. Upplägget är en grupp för nybörjare och en grupp för de som redan har licens

Tanken från början var att ett tredje motorkollo skulle arrangeras i Berg Kommun men på grund av för få anmälningar så samarbetade kommunerna så de som anmält sig i Berg fick gå i Krokoms istället.

Med Motorkollot vill man kommunicera och samarbeta med ungdomar som annars sällan får så mycket uppmärksamhet av vuxna. Projektets tre ledord är identitet, självkänsla och delaktighet. Projektet drivs av Krokoms Motorklubb, en nystartad förening för ändamålet samt Studieförbundet Vuxenskolan.

Motorkollot pågår under 10 dagar och har varit väldigt uppskattat av deltagarna.

Planer finns på att genomföra detta nästa år igen och då också hitta en inriktning för att kunna nå tjejer.

Hur gammal är tonåringen?

En föreläsning av ungdomsforskaren Mats Trondman gavs från Linnéuniversitetet i Växjö via länk till olika Lärcentra runt om i landet. Ungefär 10 rondeller runt om i länet bänkade sig för att få ett inspirationspass via Sveriges kanske främste ungdomsforskare. En modell som har potential att vidareutvecklas i ett glesbygdslän som Jämtland.

E14 – Jämtlands lugnaste gata

Rondell-projektet har under våren 2009 i samarbete med rondeller i länet tagit fram projektidén *E14 – Jämtlands lugnaste gata* baserad på Fryshusets *Lugna gatan* för att utveckla en modell för hur vi kan nyttja ungdomar med problembakgrund som resurs i arbetet med ungdomar i länet. Detta kan komma att utvecklas till ett samverkansprojekt mellan ett flertal av våra kommuner. En diskussionen har förts i

Krokom-, Östersunds- och Åre kommun. Kontakter har tagits med Fryshuset som är intresserade. Denna process har av tidsskäl inte prioriterats under hösten men har ändå resulterat i att en mindre arbetsgrupp kommit igång med att diskutera förutsättningarna för att komma igång. Vi hoppas och tror oss se mer av detta under 2010. Rondell ser möjligheter att föra in denna tanke som en process att lägga under en tänkbar satsning kring toleransfrågor.

Unga & Värderingsarbete - workshop

Unga och värderingsarbete, en workshop som projektet själv arrangerade i september 2009 på Tingshuset. Denna samlade 8 rondeller från länsorganisationer, Åre, Krokom, Härjedalen och Östersund. Den innehöll framförallt verktyg i arbetet med ungdomar när det gäller kränkningar, diskriminering, bemötande etc. Kompetensgivare var Anna Ebenmark, mångfaldsstrateg på Landstinget.

Forum för Eldsjälar - konferens

En 3-dagars konferens på Fryshuset i Stockholm med ett gigantiskt program bestående av allmänna föreläsningar, ett stort antal valbara seminarier, mingeltillfällen etc. Från länet åkte 7 personer på detta där alla var eniga om att detta var något man vill åka på årligen. Man påpekade att den tid man lägger får man 7-faldigt igen. Ett otroligt bra forum för att plocka upp nya verktyg, få saklig bakgrund till olika ungdomsfrågor, ny forskning mm. Därtill bör läggas de tillfällen man får att spegla sig i andra rondeller i landet samt skapa nya kontakter. Ett tiotal deltagare från länet deltog även i Forum för Eldsjälar som arrangerades i oktober 2010.

PR som metod för att stärka ungdomsfrågorna

En workshop som styrgruppen/Ung Jämt arrangerade själva i april där deras arbete att jobba vidare på att formulera en regional plattform för ungdomsfrågorna stod i fokus. Istället för att höja statusen för de som arbetar med ungdomar, höj statusen på ungdomsfrågorna. Vilka är de frågorna? Media har sin bild, vilken bild vill vi att frågorna ska ha? Det finns en risk att ungdomsfrågorna marginaliseras om man jobbar utifrån att ungdomar bara är intresserad av "vi vill ha en lokal", öppet fik, skateboardramp, mer att göra, etc. För att se helheten måste man istället lyfta frågorna till att handla om tillväxt och sedan sortera in lokal, fik och aktivitetsfrågor under huvudfrågorna. Inför workshopen fick styrgruppen/Ung Jämt frågan om vad de förväntade sig av att arbeta med PR för ungdomsfrågor. För styrgruppens/Ung Jämts transformation att bli "sin egen" är det bra att ställa sig den frågan. Vad vill vi, hur argumenterar vi för det, vilka behöver vi påverka, vilka metoder behövs för att nå dit? Hur kan man bli bättre opinionsbildare? Hur kan styrgruppen och övriga Rondeller arbeta min sina sakfrågor i en opinion. Workshopen resulterade bland annat i att man till en början måste förstå och känna att man sitter på en unik kompetens och nätverk i sin kommun. Detta gör att gruppen som helhet blir en form av ett expertnätverk ur en regional synvinkel. När nyckelpersoner med nätverk och kompetens i samtliga kommuner slås ihop finns inget liknande att jämföra med vilket i sig gör att detta blir expertisen. Genom att själva göra debattartiklar och andra inlägg är ett sätt att synliggöra ungdomsarbetare men framförallt att lyfta ungdomsfrågan. I workshopen gick man igenom hur detta skulle kunna se ut och på vilket sätt

man kan använda sig av media som en kanal för information. Att styrgruppen/Ung Jämt också behöver utse talesmän/kvinnor var också en effekt av workshopen.

Workshop Strategiarbete

Workshopen i handledning för strategiarbete. Workshopen ledde till framtagandet av ett strategiarbete för framtida plattform, utformning av koncept som innefattar flera aktiviteter med syfte att stärka budskapet kring organisation, status och kompetens.

Konferensen Framtid Jämt

17-18 nov arrangerades en länsomfattande konferens med syfte att visa på hur man arbetar med ungdomsfrågorna i övriga landet samt i Nord Tröndelag. Vidare visade de olika föreläsarna på de verktyg som man använt för att uppnå de strategiskt satta målen för sina respektive regioner.

Törs inte – vill inte – kan inte! – konferens

En konferensdag som Kommunförbundet arrangerade där rondell-projektet förmedlade och spred inbjudan. Eftersom vi själva inte höll i anmälningarna är det svårt att bedöma antalet rondeller som deltog. Det vi vet är att större delen av det regionala nätverket deltog. Alla var nöjda med dagen.

Hälsa - Livskunskap – Samhälle

Livsstilsenheten på landstinget arrangerade en kurs på 3 tillfällen som projektet blev medveten om tack vare att enskilda rondeller fått inbjudan. Projektet spred därefter inbjudan vidare och genererade därmed ytterligare ett flertal anmälningar. Kursen innefattade 3 olika kurstillfällen med tillhörande program. Varje kurstillfälle hade sitt fokus och leddes av olika kompetensgivare.

- 4 föreläsningsblock med Mia Börjesson - *från riskzon till friskzon, In- och utsida, I huvudet på en tonåring, Kärleksmodellen.*
- Studiebesök på Hud och könsmottagningen, Ungdomsmottagningen samt RFSL i Östersund.
- Sandra Dahlén höll i en dag om könsroller, relationer, tonårssexualitet, sexuella trakasserier i ungdomsmiljöer etc.

Finns det något hopp för ungdomar på väg utför

Ett seminarium som arrangerades av föreningen Enhörningen i Sundsvall. 13 rondeller i länet (Berg, Åre, Östersund) uttryckte behov av att få mer kunskap i denna fråga och deltog genom rondell-projektet i detta seminarium.

Spridningskonferensen - Riskbruk

En konferens med fokus kring drogarbete. Man redogjorde för situationen idag, gav en mängd goda exempel på hur man kan arbeta och samarbeta för att stötta och hjälpa människor med drog- och sociala problem. Bland dessa utmärkte sig Bergssprängarnas arbete. Bergssprängarna ingår i rondellnätverket i Bergs kommun. Ett antal priser delades också ut i samban med konferensen för ett aktivt arbete i mobiliseringens anda. Ett flertal ur rondellnätverken lokalt deltog i konferensen.

Läs mer på <http://www.riskbruk.se/default.aspx?id=10899>

Tillväxt genom ökat ungdomsinflytande

Konferens i Söderhamn dit deltagare ur Ung Jämt fanns med. Konferensen byggde på ett antal föreläsare som redogjorde för lyckade satsningar som de varit delaktiga i. Här kan nämnas Söderhamns kommun, Porsgrunns kommune i Norge, projektet Framtidsboxen med flera.

Att få saker att hända och må bra under tiden

Föreläsning med Stefan Olsson, Universelimage, där Arvikafestivalen står i centrum för hur man kan arbeta med att få med sig ungdomar och andra ideella i att arrangera en stor festival. Metoden har visat sig vara intressant för många andra verksamheter. Här fanns många bra tankar att ta till sig för att skapa delaktighet för ungdomar.

Tjej-verksamhet

Sedan hösten 2008 finns ett nätverk för tjej-verksamhet. Verksamheten är prioriterad av styrgruppen men har mött motstånd i att de som finns i nätverket har begränsat med tid att träffas och samverka. Avstånden har också bidragit till otillgängligheten. Vi har därför gjort omtag i detta nätverk och satsar därför på konkret verksamhet där rondellerna är istället för att försöka samla dem i nätverksträffar. Detta har under hösten 2009 resulterat i nedanstående satsningar.

Inspirations-workshops: Detta är en modell där vi i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och kulturkonsulenter på Länskulturen erbjudit inspirationsworkshops för unga tjejer på olika mötesplatser i länet. Detta för att hjälpa rondellerna att komma igång med en verksamhet som de vill ha (svara upp mot ett behov) samt visa på möjligheterna, nätverken etc. Totalt kommer 16 workshops att genomföras. Tanken är att om intresse finns för en fortsättning tar en studiecirkel vid. Rondell-projektet har stått för marknadsföring ut till länet samt att vi varit språkrör för att visa på fler behov och önskemål. Dessa workshops kom igång på senhösten 2009 och kommer att pågå in i februari 2010. Aktiviteterna har varit uppskattade av både ungdomar och de vuxna som finns runt dessa samt konsulenter på Länskulturen och Studieförbundet Vuxenskolan (SV). Det verkar som att detta har varit en modell med win-win som resultat. Under januari 2010 kommer vi att ha ett uppföljningsmöte för att se över hur man kan förbättra, utveckla och följa upp denna modell. Rondell har också kopplat ihop SV med företrädare på Livsstilsenheten på Landstinget som är duktiga på att arbeta med värderingsfrågor, etik och moral, sex och samlevnad, droger etc. Detta som en uppföljning i de tjej-grupper som nu etablerat sig. Ett möte för att ta fram ett material samt fördela ansvar kommer att hållas i januari 2010. En utvärdering har gjorts och intresse finns för att fortsätta samarbeta och utveckla koncept.

Konstprojekt: 19 januari 2010 startade konstprojektet som är ett samverkansprojekt mellan ett antal olika aktörer som rondell under 2009 inventerat och satt samman. Dessa aktörer är Ungdomspsykmottagningen (UPM), Ungdomsmottagningen, Navigatorcentrum Ösd, konstkonsulenter och Filmpool Jämtland på Länskulturen, Sensus studieförbund, Tingshuset samt Rondell-projektet.

Projektet handlar om att skapa möjligheter för en grupp tjejer som i sin vardag har behov av att lyfta fram det positiva hos sig själva, uttrycka sig, hitta rutiner samt bli sedda i ett sammanhang där deras kreativa intressen står i fokus. Tjejerna (16-25 år) kommer i studiecirkelform på Tingshuset i Östersund arbeta med konstnärliga uttryck vid 15 tillfällen under våren 2010. Detta görs under ledning av en konstnär. Om intresse finns kommer tjejerna att erbjudas möjlighet att fortsätta i fler studiecirkelar, befintliga eller nya. Aktörerna bakom ser samverkansmodellen som en stark konstellation med stora förutsättningar att fortsätta samarbeta inom olika kulturella uttryck riktat till ungdomar.

Konstprojektet är nu avslutat och bedöms av både av deltagare samt samarbetspartners som ett lyckat koncept. Samtliga samarbetspartners är intresserad av att fortsätta detta arbete mot denna målgrupp. Navigatorcentrum kommer att se över möjligheterna för en fortsättning till hösten 2010.

Konst för tjejer: Under våren 2010 arrangerades en workshop för rondeller som bedriver tjej-verksamhet. De blev inbjudna att delta i en konstnärlig workshop där syftet var att dels själv få vara kreativ men också för att diskutera samverkan etc.

Samarbetet med Konst för tjejer har fortsatt under hösten 2010.

Pop-kollo: Föreningen Idélabbet med säte i Östersund arrangerade under sommaren 2009 pop-kollo för tjejer 12-18 år. Nätverket för tjej-verksamhet samt styrgruppen har samverkat genom att sprida information till målgruppen och peppat dem att anmäla sig. Pop-kollo genomfördes med 23 deltagare. Rondell-nätverket var också behjälpliga med att hitta ledare.

Tjej-skate: Därutöver har fritidsgården Lokalen i Åre under hösten 2009 arrangerat en workshop i tjej-skate riktat till tjejer i alla åldrar. Fritidsledaren på Lokalen har genom rondell-nätverket fått tips på workshopledare och kunde också via nätverket sprida inbjudan. Intresset visade sig vara så stort så platserna tog snabbt slut. Intresse finns från annat håll i länet att genomföra en liknade workshop.

I övrigt tror vi fortsatt att intresset av verktyg kommer att vara stort under hela projektet. Nya verktyg dyker upp och gamla återanvänds för att fylla de behov som finns i nuet. Här gäller det mest att skapa förutsättningar för att tillgängliggöra verktygen.

Kommentar Nord- Trøndelag:

Rondellhandboka

Det er blitt utarbeidet ei praktisk håndbok for ungdomsarbeidere i Nord-Trøndelag. Den skal fungere som oppslagsverk hvor man kan finne tips og råd for noen av de viktigste satsingene innen feltet ungdomsarbeid i fritidssektoren både regionalt, nasjonalt og noe internasjonalt. Vi har sett behovet for å nå ut med denne typen informasjon til voksne som jobber med ungdom, om det er som ungdomsklubbarbeider, veileder for ungdomsråd eller annet, og vi håper den kan være et verktøy for alle som jobber for og med ungdom i fritidssektoren. Her kan man finne tips om støtteordninger og

henvisning til nettsteder hvor man kan finne mer informasjon. Vi håper dette kan skape mer aktivitet og treffsikkerhet til beste for ungdomsarbeiderne og dermed også ungdommene i hele regionen. Handboka ble utarbeidet og satt sammen av arbeidsgruppa i Rondell NT. Vi har også fått bistand fra Jo Kristian Kvernland (ungint.no) på språkkorrektur, Anders Näsström (Rissa kommune) for tips om interne arbeidsprosedyrer, Bjørn Ness (Snåsa kommune), Bjørnar Grande (Overhalla kommune) og Johannes Rosenvinge (Namsos kommune) for bidrag om de gode eksemplene. Erlend Holthe Olsen (Trondheim kommune) ga oss også lov til å bruke noe materiell fra Yo-pro-metodikken.

Den ble utgitt første gang på ungdomsrådssamling 7.januar 2011 og på kick-off'en til kretsdanning under Ungdom og Fritid 10.januar 2011. Den er senere distribuert til ungdomsarbeidere i fylket, samt noe i Jämtland. Den er benyttet både som oppslagshefte og via den elektroniske linken.

Innhold:

1. Ungdomsarbeid i praksis	6. Internasjonale interesseorganer og tjenester
2. Metode, verktøy og medvirkning	7. Helse, miljø og sikkerhet HMS
3. Ungdomsråd	8. Støtteordninger og søknadsskriving
4. Ungdomssatsing på fylkesnivå	9. De gode eksemplene
5. Nasjonale interesseorganer og tjenester	10. Nyttige linker

Henvisning til handboka elektronisk:

<http://ntbur.no/ntburno/grafikk/rondellhandboka.pdf>

Prosess som verktøy

Prosess som verktøy er en viktig arbeidsmetode og et viktig redskap og verktøy for alt arbeidet vi gjør. Det er på mange måter en mer praktisk framgangsmåte som skal fremme medvirkning og tema-/prosjektutvikling på enhver arena der mennesker møtes. Alle arrangement i vår regi inneholder de arbeidsmetodene vi har tro på i forhold til ungdomsarbeid (prosessorientert arbeid, case, gruppearbeid osv). Vi vil bruke, og presentere, prosessarbeid som arbeidsmetode, da vi har tro på at prosessarbeid kan være en god metode i forhold til for eksempel ungdommers medvirkning til beslutninger som angår dem selv, ungdomsdemokrati, det å utvikle handlingsplaner og utviklingsstrategier for ungdomsarbeidere i Rondellprosjektet etc. Vi bruker også workshop som metode for Rondellmedvirkning. Vi vurderer om vi skal sette opp maler for ulike prosessarbeidsmåter som kan legges tilgjengelig for rondeller, og på hvilken måte dette kan presenteres. Entreprenørskap og skapende/innovative metoder brukes som redskap for eksempel gjennom kobling til Ung Tiltakslyst. Rondellhandboka vil også fungere som en ressursbank for å vise ulike verktøy i arbeid med unge. Der vil vi også henvise til hvor verktøy kan hentes ned, for eksempel fra nettet, men også hvordan man kan bruke ulike verktøy for å få en reell medbestemmelse, kreativ prosess, oppfølgingsmetoder, egenutvikling for deltakere i prosjekt og arbeidsprosesser m.v. Coaching er et godt arbeidsverktøy, spesielt i arbeidet med unge. Eksempel på elementer innen prosessorientert arbeid kan være icebreaker-øvelser, trygghetsskapende aktiviteter, framtidsverksted og pedagogiske, kreative leker. Poenget er at disse aktivitetene involverer ungdom og gjør at vi stiller likeverdige på en helt annen måte enn ellers.

Prosesskjøring ved Ung i NT

Ung i NT har god kompetanse på det å kjøre prosess. Prosesskjøring går ut på å tilrettelegge for gruppearbeid med en annen arbeidsmetode. Det mest vanlige er å lage opplegg for møteplasser mellom politikere og ungdom, hvor ungdom, demokrati og bolyst er tema. De siste årene har imidlertid de videregående skolene i fylket engasjert UngiNT ved flere anledninger og bestillingene har da gått på temaer toleranse/mangfold, motivasjon og samhold.

Felles kommentar: I samband med IR-möten utbyter vi och redogör för lyckosamma verktyg för att uppnå spridning. Det gjøres først og fremst gjennom disse tre satsingene: de interregionale samlingene for rondellene og i den midt-norsk/svenske utdanninga eller kurspakkene med videre sertifisering. I tillegg gjennom utveksling mellom klubber på egne initiativ, studieturer og innbydelser til hverandres arrangementer.

Dokumentation

Det var planer på att dokumentera projektet på något sätt, troligtvis i form av en trycksak, som är av mer populistisk och lättillgänglig karaktär och som kan användas av både rondeller, tjänstemän och politiker. Vi kommer här redogöra för framgångsrika recept vad gäller val av metod och resultat samt övriga erfarenheter som projektet gjort. Dette har resultert i trykksaken om Ron og Ellen *So good so needed*. Se omtalt under 2c og 2h.

3.3.7 Skapa/utveckla väl fungerande och starka ungdomsråd i Nord- Trøndelag

Kommentar Nord- Trøndelag:

Ved utgangen av desember 2010 er det etablert 24 ungdomsdemokratiske forum i de 24 kommunene i Nord-Trøndelag, i tillegg til 2 ungdomsråd innen NTBUR. Målet med å nå 24 velfungerende ungdomsråd i de 24 kommunene i Nord-Trøndelag har pågått. En stor milepæl ble nå dermed oppnådd gjennom dette. Det ble holdt Ungdomsrådssamling og ungdomsveiledersamling for hele Nord-Trøndelag oktober 2009 og januar 2011. Målet er at dette skal bli et årlig arrangement.

Ungdomsrådssamling på Hell 17.- 18. oktober 2009.

Medlemmer av ungdomsråd rundt i fylket ble invitert til en spennende helg på Rica Hell hotell på Stjørdal 17. – 18. Oktober 2009. Tema på samlinga var 1) tale og debatt, 2) drift av ungdomsråd i praksis, 3) arrangementsledelse og 4) kommunikasjon og mediestrategi. Samlingen ble arrangert av NTBUR, mens Rondell og Stjørdal ungdomsråd var vertskap. Ungdommene ga uttrykk for at de ønsket flere slike samlinger. De uttrykte også at de så det som viktig at de kan ha slike samlinger på hotell. Ofte må ungdom ligge på klasserom med medbrakt sovepose når de treffes, mens voksne har alle konferanser på hotell. Skal vi ta ungdom på alvor må vi behandle voksne og ungdommer på samme måte. Ungdomsrådssamlingen ble arrangert for første gang på Steinkjer i mai 2009. Det ble initiert av Steinkjer ungdomsråd og gjennomført sammen med NTBUR og rondell.

Ungdomsrådssamling og ungdomsrådsveiledersamling i Steinkjer 7. – 8. januar 2011

Rondell og NTBUR arrangerte Ungdomsrådssamling, samtidig med at det ble holdt erfaringsutvekslingssamling for veiledere for ungdomsrådene i fylket. Samlingen tok for seg tale og debattkurs, drift av ungdomsråd i praksis, kommunikasjon- og mediestrategi og annen nyttig informasjon. Ina B. Myran fra styret i NTBUR og Anniken Kjær Haraldsen fra fylkesrådet holdt hver sin innledningstale. Deretter hadde Sissel Uthus Overvik og Heidi Beitland fra Stjørdal kommune en avdeling om praktisk drift av ungdomsråd mens de voksne veilederne hadde egen avdeling med elev- og lærlingeombud i NTFK Elisabeth Brørs. Der var temaene erfaringsutveksling med muligheter og utfordringer knyttet til veilederrollen, "Jeg er en kjempegod veileder" med tips og nyttig informasjon. Helga Rognstad som er tidligere styreleder i NTBUR og Verdal ungdomsråd ga voksendelegantene innblikk i hvordan en god veileder er sett med ungdommelige øyne. Jo Kristian Kvernland fra informasjonsavdelinga i NTFK hadde så gjennomgang med kommunikasjon- og mediestrategi for ungdomsrådsdelegatene. På kvelden ble det arrangert sosialt treff på Huze (ungdomshuset i Steinkjer). Dagen etter hadde politisk rådgiver i Finansdepartementet Randi Ness tale og debattkurs før Dag Ystad fra NTFK holdt innspill til "Regional transportplan" der han viste til at ungdomsrådene var viktige samarbeidspartnere for regionen og kommunene. Flemming Ydsø fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) holdt innlegg der han blant annet tok for seg viktigheten med å bruke sine demokratiske rettigheter og oppfordret deltakerne til å stemme til valget 12.sept. Oppsummeringen og avslutningen for samlinga holdt Ina B. Myran. Oppsummeringene viste at det ble en svært vellykket samling med god representasjon fra hele fylket.

3.3.8 Övrigt

Rondellprosjektet har under hela projektet varit noga med att hela tiden skapa goda förutsättningar för aktiviteter och processers fortlevnad efter projektet om intresse finns. Detta har gjorts genom att alla aktiviteter i princip alltid genomförs i samverkan med flertalet andra aktörer. På det sättet har vi också kunnat dryga ut resurser, fått bättre genomslag av resultaten, blivit mer träffsäkra i aktiviteten samt funnit vägar till att hitta långsiktiga huvudmän samt kvalitetssäkrat upplägget.

Sedan projektets IR-möte i september 2009 finns en ständigt återkommande fråga i alla de aktiviteter och processer som vi engagerar oss i. Denna fråga är "Vad är aktivitetens gränsöverskridande mervärde eller återkoppling?" Frågeställningen är viktig för oss i att knyta ihop nätverken och kompetensen inom dessa med varandra. Nätverken är centrala för hela projektet och flödet mellan dessa är grundläggande för projektet.

Även om projektet hela tiden utvecklas känner svensk sida att finanskrisen påverkat många av rondellernas vardag på ett negativt sätt. Dock vet vi att många av dem känt nätverken som en trygghet när det varit tuffa diskussioner i kommunerna.

Under tre månader (okt, nov, dec 2010) så har Anders Öhlin arbetstränat i projektet. Han har bakgrund som fritidsledare och kunde därför sätta sig in i projektet på ett bra sätt samt komma med egna

synpunkter kring olika verksamheter. Anders har också haft några lättare arbeidsoppgifter og då främst kring konferensen Framtid Jämt samt att han har gjort en mindre undersökning om hur fackförbunden Kommunal og SKTF ställer sig till att kompetensutveckla fritidsledare. Deras svar är att de inte har några specifika kurser/utbildningar för målgruppen utan att de har tillgång till deras ordinarie utbud.

Anders egna kommentarer

Eftersom jag är utbildad fritidsledare og har jobbat med ungdomar på olika sätt så passade Rondellprosjektet bra som arbetsträningsplats. Under tiden jag har varit i projektet så har jag tittat igenom tidigare lägesrapport, inventerat om Kommunalarbetarförbundet erbjuder något stöd eller fortbildning till medlemmar som jobbar med ungdomar, sökt information om andra kommuners ev rondellverksamhet, suttit med på olika möten samt varit med i diskussioner og fungerat som bollplank. Jag har känt mig välkommen redan från början.// Anders Öhlin

Perioden har annars präglats av att trappa ned ordinarie verksamhet og alltmer fokusera på att säkra nätverkens fortlevnad efter projektet samt stärka sammanhanget för dessa nätverk. Detta arbete innefattar många möten og kontakter med olika aktörer. Hittills har processerna flutit på bra.

Rondell on tour – presentere Rondellresultatene i Jämtland, Härjedalen og Nord-Trøndelag.

Rondell har under våren 2011 besøkt samtliga kommuner i Jämtlands län og redogjort for prosjektresultat samt framgångsfaktorer. Detta redogörs mer utförligt under punkten 2c.

Rondell har sett et behov for å informere om resultatene som er oppnådd i prosjektet. Grunnen er hovedsaklig for å legge et større grunnlag for framtiden med de insatser som nå gjøres, og at rondellene sitt arbeid blir synliggjort og at de får høyere status. Her er det snakk om to hovedgrunner i et overordnet perspektiv; at man sikrer Rondellnettverkene framtid og at man løfter ungdomsspørsmål generelt i regionene. Grunnopplegget er på maks 20 min, med rom for fleksibilitet, og prosjektresultatene vil presenteres både muntlig, skriftlig (powerpoint-presentasjon) og gjennom trykksaken Ron og Ellen. 8 delmål vil presenteres. Hovedmålgruppa vår er politikere, tjenestemenn og rondeller. Man jobber i forhold til en mediastrategi parallelt med opplegget. Rondell on tour har blitt presentert på prosjektledertreff for Interreg i Åre 01.11 (Lennart og Kjellrun), på RPP-møte 11.nov (Lennart), styremøte i Naboer AB 17.11 (Lennart) og ved konferanse i Østersund 18.11 og på siste samlinga i Rondellakademiet 24.11 (Arbeidsgruppene i JL og NT). Det ble presentert under kick-off'en 10. – 11.jan og 11. – 12. Mai 2011 når Länsstyrelsen hadde sin presentasjon. Informasjonsspredningen skjer fortløpende. Det ble holdt presentasjon for ansatte i kulturavdelinga 14.febr (Lennart, Kjellrun og Gunnar) samt for fylkesrådet 6.juni 2011 (Lennart, Kjellrun og Line)

I Nord-Trøndelag så arbeidsfellesskapet Ung i NT behov for å nå ut med informasjon i en eller annen form, samt å følge opp signaler fra Ungdomskonferansen 2010. Planen er da å samkjøre i en turne i

fylket, der målgruppa er politikere, administrasjon og ungdom, i tillegg til rondellene i vårt tilfelle. Turneen var planlagt mellom 14. – 25. Mars 2011. Det ble planlagt opplegg med informasjon, diskusjon og tema, der deltakerne vil bes om å forberede seg med følgende spørsmål: *Hvilke spørsmål har dere i din kommune vedr. arbeid for og med ungdom?* Dermed kunne deler av *Rondell on tour* inngå i dette. Turneen måtte utsettes grunnet flere sykmeldingsperioder i fellesskapet. Det er i stedet fra Rondell sendt ut informasjonsbrosjyre og handbøker til ordførere i alle kommunene og fylkeskontaktene for ungdommens kulturmønstring, samt ungdomsarbeidere i fylket.

Trykksak/presentasjonsbrosjyre "Ron og Ellen - So needed, so good"

Det er blitt produsert en presentasjonsfolder som viser i korthet til resultatene med de gjenkjennelige personene Ron og Ellen som presenterer resultatene og hva som var bakgrunnen og grunntanken i prosjektet.

Resultatene som løftes fram er:

1. 400 rondeller i lokale tverrsektorielle nettverk, spesifikke nettverk knyttet til et spørsmål eller aktivitet samt et regionalt nettverk
2. 150 kompetansehevingstreff – workshops, semoinarer, konferanser og forelesninger
3. Utviklet og gitt ut Rondellhandboka – handbok for ungdomsarbeidere
4. 500 nettverkstreff
5. Ungdomsspørsmål har fått et mer konkret innhold
6. Regionalt LUPP-samarbeid i Jämtland
7. Nye modeller/ plattformer har blitt skapt for å sikre nettverkenes eksistens etter prosjektet
8. 24 velfungerende ungdomsråd i Nord-Trøndelag
9. Gjennomført et svorsk kompetansehevingsprogram med fire moduler for rondellene kalt Rondellakademiet 2010

Brosjyren er nå utgitt i engelsk versjon. Denne, i tillegg til rondellhandboka kan også lastes ned på samme sted:

Resultat (aktive linker):

[Ron og Ellen - resultater fra Rondellprosjektet](#)

[Ron and Ellen - results from the Rondell project](#)

[Rondellhandboka](#)

3.3.9 Kvantitativa resultatmål

I den detaljerade projektbeskrivningen bytte tyvärr kolumnerna för Sverige och Norge plats med varann. Nedan följer dock den rätta versionen. Totalsumman blev dock inte påverkad varför det inte påverkar projektet som helhet. Vår prognostiserade resultatmål uppnåddes ganska tidigt i projektet varför resultaten har blivit mycket bättre än vi kunnat förvänta oss.

Resultat	Antal					
		Utfall Sverige 1 jan 2008 – 30 jun 2011		Utfall Norge 1 jan 2008 – 30 jun 2011	Budget	Utfall tot. 1 jan 2008 – 30 jun 2011
Antalet sammankopplade nätverk från lokal- till gränsöverskridande nivå					30	15
Antalet nätverksträffar interregionalt					12	29
Antalet nätverksträffar regionalt, lokalt		485		164	275	649
Antal fungerande ungdomsråd NO				26	24	26
Träffar med ungdomsforum		206		47	12	253
Studiebesök Interregionalt					8	5
Studiebesök		37		27	36	64
Föreläsningar, seminarier/ workshops		84		39	20	123
Kurser IR					2	4
Idélabb – koncept		0		3	12	3
Konferensserie, antal temadagar		4	4	13	8	17

Gemensam kommentar: Underlaget till tabellen ovan är plockad utifrån de rondeller som har en sammankallande funktion i de lokala nätverken.

Som nätverksträff räknas träffar som tar upp frågor som berör något av projektets intentioner.

Idélabb – koncept

Från rondells sida upplever vi inte att förutsättningarna för att driva igenom denna process finns i dagsläget. På svensk sida upplevs tillgängliggörandet av Brännbart eller liknande verktyg för rondeller i kommunerna som viktig för att driva igenom denna tanke. Vi kommer att spela in denna möjlighet i arbetsgruppen för ungt entreprenörskap och hoppas med hjälp av Ung Tiltakslust, som redan idag fungerar som ett idélabb, att detta kan ge bränsle till diskussionen och hitta andra vägar. Vi ser också

möjligheten att erbjuda konceptet för de olika Sixten-projekten som dyker upp i Leader-områdena i länet i denna fråga.

4. INDIKATORER

Förväntat resultat av programindikatorerna för (A) ekonomisk tillväxt eller (B) attraktiva regioner

Övergripande indikatorer	Antal		
	Vid projektstart	Utfall projektperiod 20080101-20110630	Budget vid projektslut
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	0	213	35
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	0	242	25
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	0	229	35
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	0	175	25
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	8	1
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	9	1
Resultat indikatorer			
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.	0	2	2
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- och landsbygdsutveckling.	0	1	1

Aktivitetsindikatorer för projektet
(B) Projektet utvecklar samarbete inom samhällsservice

4.1 Egna indikatorer

Förväntade resultat som kan ske under projekttiden är att det oformella samarbetet och kopplingen med Västernorrland och Trondheim utvecklas. Det är positivt och skapar synergieffekter både under och efter projekttiden.

Kommentar: Vi har en god kontakt in mot Västernorrland och Kommunförbundet där.

Telefonkontakten är kontinuerlig och har under perioden främst handlat om vårt länsövergripande metodarbete med LUPP. Detta har nu resulterat i att Västernorrland nyttjat den jämtländska modellen för att uppnå samma länsövergripande samarbete gällande LUPP och därmed ungdomsfrågor på bred

front. Genom det nationella nätverket av ungdomssamordnare i Sverige underhålls kontakten in mot Västernorrland ytterligare samt skapar kontaktytor för fler infallsvinklar gällande ungdomsfrågorna. Vid konferensen Framtid Jämt (nov 2010) deltog tre personer från Västernorrland varav en från Kommunförbundet och övriga två från kommunal verksamhet. De följer intresserat processen där vi försöker att samla ungdomsfrågorna under ett tak. Behovet är liknande i Västernorrland.

I förbindelse med samarbetet med 4H i NT har vi nådd rondeller i Sør-Trøndelag. Opp til 40 personer derfra har fått kjennskap til Rondellprosjektet, og i tillegg fått utbytte av Rondellinnsats når vi har bidratt for store deler av det faglige innholdet som går på veilederrollen i kurs.

Projektet har ett långsiktigt fokus och med det menas att varje aktivitet funderar över hur effekten av aktiviteten ska kunna fortleva även efter projektets slut. Det innebär att även driftekonomiska aspekter vägs in. Därför räknar projektet med att de aktiviteter som beskrivs ska ge direkt eller indirekta effekter och bestående verkan även efter att projektet har genomförts. Det gäller både nätverkens fortlevnad, effekter på ungdomars beteende och aktiveringsgrad som t ex hur "plattformar och verktygslådor" används i rondellernas framtida vardag.

Kommentar: Här har projektet initierat till ett samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan som vi ser som en tänkbar arvtagare till de aktiviteter och önskemål som rondell-nätverken vill arbeta med. Som en del i det arbetet finns en representant från Vuxenskolan med i styrgruppen för projektet. Vi för också en kontinuerlig dialog i styrgruppen om hur och i vilken form nätverket ska fortsätta arbeta efter projektet. På ett liknande sätt diskuterar man inom Vuxenskolan hur de skulle vilja arbeta vidare med nätverket. Än har inget konkret förslag lagts fram, även om olika idéer diskuteras. SV regionen omfattar både Jämtland/Härjedalen och Västernorrland. Under våren 2010 har styrgruppen Ung Jämt konstaterat att nätverket i huvudsak bygger på de kommunala ungdomssamordnarna. Vi ser dock stor potential att fortsätta samverka med SV gällande verktyg för att skapa större delaktighet och inflytande för ungdomar i de sammanhang som de väljer eller skulle vilja delta i. SV är idag det enda studieförbundet i länet som valt att ha en tjänst som ger support till ungdomar och den verksamhet de vill bedriva. Vid Ung Jämts nätverksträff i december 2010 lyftes frågan kring hur man vill fortsätta arbeta med kompetensutveckling efter projektet. SV påvisade möjligheter till hur de kan vara behjälpliga. Ung Jämt uppmanades då att ta ställning till detta samt väga in andra aktiviteter och aktörer på området. Frågan tas upp igen vid mötet i januari 2011.

Utifrån mötet i januari 2011 uttryckte SV följande plan om hur man går vidare gällande kompetensutveckling för rondeller framöver.

Mitt första steg blir nu att kontakta kommunrepresentanterna i Ung Jämt för att göra en undersökning av deras behov av kompetensutveckling, eller se om just en sådan inventering, exempelvis genom en processkväll, kan vara ett första steg mot konkreta insatser framöver.

Under en sådan träff skulle någon från SV kunna vara processledare för att få fram konkreta önskemål.

... kommer jag försöka nå lokala rondeller, exempelvis inom vissa områden, så som fritidsledare. Samtidigt är det ju också viktigt att jobba med att skapa tiden och utrymmet för kanske särskilt de anställda för att kompetensutveckla sig. I de kommuner där arbetet kommit en bit på vägen med att ha lokala rondellsamlingar kommer detta vara ett erbjudande för en av deras träffar.

Det blir mitt ansvar att utifrån det som kommer in från de olika kommunerna, upptäcka likheter som kan leda till kommunöverskridande utbyten, nätverk, utbildningar, träffar etc.

Detta går så klart också att lyfta i ung jämt/styrgruppen, då på ett mer konkret plan än att spåna fram vad det skulle kunna ha för innehåll.

Med vänlig hälsning Ida

Samarbetet med projektet ARENA för entreprenörskap är också av långsiktig karaktär där vi ser en win-win situation framför oss, i synnerhet för ungdomarna där de olika samverkansaktörerna säkrar en individuell coachning utifrån ungdomarnas önskemål. ARENA för entreprenörskap finns även i Västernorrland. Under hösten 2009 har en arbetsgrupp för ungt entreprenörskap etablerats för att utbyta erfarenheter, skapa förutsättningar för ungt entreprenörskap och eventuellt genomföra gemensamma aktiviteter. Genom entreprenörsnätverket som etablerats genom rondell där ARENA för entreprenörskap finns representerade ser vi en starkt motiverad grupp som kommer fortsätta utveckla aktiviteter och stärka ungas entreprenörskap vidare både regionalt och interregionalt. Under hösten 2010 har det utkristalliserats en hel del beröringspunkter, gemensamma erfarenheter och behov som flertalet vill använda för samarbeten i tex projekt inför framtiden. Här har Almi redan börjat lyfta in nätverkets tankar i en projektansökan. Almi kommer fortsättningsvis att ansvara för att sammankalla nätverket.

I Nord-Trøndelag har man tenkt langsiktighet i valget av hovedsamarbeidspart. Vi mener NTBUR kan ta mange av prosessene videre i sitt arbeid. Vi forsøker også hele tiden å knytte til oss andre samarbeidspartnere som kan bidra til dette, som UT, UKM, Ungdom og Fritid og 4H. Dessuten skal strukturen med ungdomsråd i Nord-Trøndelag styrkes, fornyes og utvikles. Strategien er og har vært å legge opp til en satsing der flere drar sammen. Dette vil styrke forankring og dermed varigheten, siden man ikke er avhengig av et prosjekt for å gjennomføre og videreføre. I og med at det ene av våre fire nettverk, "kystnettverket" har etablert lokalkretser under landsforeningen Ungdom og Fritid, har nettverkskoordinatoren der Gunnar Krabseth hatt delegert en spesiell rolle for å prosesse dette videre

opp mot de andre nettverkene i Nord-Trøndelag og arbeidsgruppa. Han hadde et hovedansvar, i samråd med arbeidsgruppa i N-T, prosjektledelsen og rondellene å drive prosessen med omstrukturering av nettverk videre. Ungdom og Fritid har vært en viktig samarbeidspart i forhold til samarbeidsstrukturer etter prosjektets slutt. Vi har hatt denne problemstillinga som tema i den siste perioden, da vi ønsker å bidra til å sikre hvor mandatet til koordinering og bindeledd for ungdomsarbeiderne kan ligge i fylket, i tillegg til i det nasjonale organet, da dette var et uttrykt ønske hos rondellene.

Övrigt

Länskulturen har haft ett initialt samarbete med Ungdomsstyrelsen kring rondell-projektet. Samarbetet avslutades i augusti 2009. Ungdomsstyrelsen har följt och skapat mervärde för projektet genom att sprida kunskap om för projektet intressanta processer på ungdomsområdet i Sverige.

5. PROJEKTETS PÅVERKAN PÅ DE GENOMGÅENDE (horisontella)

KRITERIERNA

5.1 GRÄNSREGIONALT MERVÄRDE

De nätverk som bildats i projektet förväntas bestå. Huvudmännen i projektet blir så inarbetade med varandra att framtida samarbeten ses som självklara. Insikten att hämta inspiration och kompetens från varandra kommer att finnas kvar. Liksom att gemensamt samtala om hur man kan, både nu och i framtiden, skapa goda förutsättningar för ungdomars utveckling och infrastrukturen runt dem. Relationer och nätverk har etablerats som kommer att få effekter och varaktighet efter projektets slut.

I varje moment/aktivitet som Rondell är engagerad i finns alltid tanken med huruvida momentet/aktiviteten ska bli långsiktigt hållbar även efter projekttidens utgång. Vi ser många möjligheter och gemensamma behov för våra rondeller som ett resultat från den gemensamma konferensen i Åre i början av juni 2009. Vi tror att det är kontinuerliga möten mellan rondellerna på båda sidor om gränsen som skapar förutsättningar för ett gränsöverskridande samarbete som sträcker sig över tid. Vi tror också att det kommer krävas en aktör som har uppdraget att skapa dessa möten. Vi bedömer det som att dessa aktörer finns idag med liknande uppdrag lokalt och regionalt. Därmed finns förutsättningar för en win-win-situation. Projektet kommer visa dessa aktörer denna möjlighet och därefter stötta dem på lämpligt sätt för att få en långsiktig samverkan över gränsen. I tillägg till detta har Rondell-akademien bidragit ytterligare till att skapa en plattform för erfarenhetsutbyte. Behovet och en stark önskan om fortsatt utbyte framkommer tydligt i utvärderingen från akademien - "Dette satser vi på i neste periode".

En viktig gränsöverskridande framgångsfaktor i projektet har varit att olikheterna mellan svensk och norsk sida har bidragit till att vi utvecklat vårt tank kring ungdomsfrågorna. Vi har tvingats ställa oss frågor och motivera vårt arbetssätt som vi utan samarbetet inte skulle ha gjort. Detta har bidragit till en stark utveckling och att vi satt upp väl motiverade mål som vi trott på. Därtill har vi kunnat nyttja kompetenser på andra sidan gränsen som vi annars inte varit medvetna om.

5.2 BÄTTRE MILJÖ

Genom projektets insatser kommer förutsättningarna att förbättra villkoren för rondellerna i deras arbete med ungdomar och därigenom skapa bättre och intressantare tillvaro (livsmiljö) för ungdomarna i denna region. Nätverkets fokus på långsiktig samverkan borgar för att den positiva livsmiljöpåverkan kommer att bestå. I övrigt har projektet i alla moment både vad gäller aktiviteter och administration varit medveten om, och försökt minimera negativ miljöpåverkan genom att åka tåg och framförallt samåka när bil varit tvunget att användas.

5.3 JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN

Projektet har i sitt genomförande på alla plan gett samma möjligheter för båda könen.

Projektmedarbetare som legat på lönelistan har haft en viss övervikt på kvinnor. Resurserna i projektet

har fördelas ganska lika mellan män och kvinnor, där kvinnorna varit något mer representerade. Målgruppen för projektet, vuxna som arbetar med ungas fritid, har en ganska jämn könsfördelning. Målgruppen är också medveten om och arbetar aktivt med att ha god könsfördelning i sin verksamhet för att bli så bra som möjligt på att plocka upp ungas behov. Projektet har i övrigt valt både kvinnor och män som kompetensgivare och i den mån vi tagit in kompetens mer långvarigt har detta fördelats likvärdigt mellan könen. Projektet har inte speciellt inriktat sig mot funktionshindrade men heller ej exkluderat dessa i aktiviteterna utan alla är välkomna att engagera sig. I trycksaker och resultatspridning har män och kvinnor fått en likvärdig roll, t ex trycksaken "Ron & Ellen".

5.4 ETNISK MÅNGFALD OCH INTEGRATION

Eftersom de nätverk som skapas i projektet är kopplat till ungdomar från alla samhällsklasser och ej selekterar etnisk bakgrund har alla fått samma möjligheter, därigenom har integration och mångfald blivit en självklar effekt av projektarbetet. Fokus har också lagts kring detta utifrån ett kompetensbehov hos rondellerna. Projektet har också lagt extra energi på att supporta de som arbetar med ungdomar som ej engagerar sig genom konventionell organisering. Dvs ungdomsgrupper som normalt ej är så lätt att nå. Genom projektets åtgärder ges dessa ungdomar möjligheter att integreras i befintliga system så att de tar del av samhällets resurser.

Under våren 2008 har inga särskilda insatser gjorts för att lyfta in minoriteter i nätverken. Det är en naturlig process i nätverkandet att jobba för att inkludera alla som arbetar med ungdomar, och vårt synsätt är att mångfald berikar.

Rondellnätverken på både norsk och svensk sida har via konferensen *Var går gränsen?* fått större kompetens när det gäller synen på människor, olika aktörer som har stor erfarenhet av att arbeta med människor med psykiskt- och fysiskt funktionshinder, människor med annat ursprung, diskrimineringsfrågor och fördomar samt toleransfrågor generellt.

På norsk side har vi hatt et meget godt samarbeid med toleranseprosjektet i fylket. Vi har samarbeidet både i forbindelse med ungdomskonferansen og tematinget i den perioden Toleranseprosjektet var aktivt. Det har gitt ungdomsarbeidet generelt et mangfoldsperspektiv, noe som er meget spennende for både ungdom og voksne. I forbindelse med rondellforumet "Hvor går grensen" har vi arbeidet tett.

Under våren 2010 har ett större intresse för toleransfrågor plockats upp, tack vare det norska projektet Toleranse. Detta har resulterat i att man på svensk sida samlat aktiva aktörer inom området för att se över möjligheter till samverkan samt intresset kring ett eventuellt projekt tillsammans med norrmännen. Denna process ligger just nu hos landstinget som kommer göra en bedömning om de är villiga att gå in i ett sådant projekt. Processen följs av rondell som understödjer processen.

I december 2010 kom en förfrågan från Magdalena Sannemo i Strömsund angående nätverk från en av vägledarna som jobbar med ensamkommande flyktingar. Frågan har gått ut i det regionala

nätverket med uppmaning att kontakta Magdalena. Projektet följer upp om ett nätverk kommer igång och har lovat att stötta ett sådant om behov finns.

*... Jag vill bara fråga dig om du vet om det finns något nätverk för
vägledare som jobbar med ensamkommande flyktingungdomar? Vi
pratade om det på mitt jobb och då sa jag att du kanske har kontakter och
vet något inom Rondell. Vet du något så får du gärna skicka info. vidare till
mig!*

Magdalena Sannemo

Spesielt kurspakke 3 "Ungdomsadfærd" i Rondellakademiet 2010 hadde etnisk mangfold og integrasjon, som underliggende aspekt. Vi fikk en smakebit av beskrivelse fra rap/rythm-duoen som var hyret inn. De har beskrivelser fra et minoritetsperspektiv, som for eksempel det å være 2. og 3.generasjons innvandrere og utfordringer knyttet til det, i sitt tekstmateriale. Foreleserne fra Fryshuset er tunge aktører innen dette feltet, og bygde mye av sine fremstillinger på etnisk mangfolk, integrasjon, og toleranse. Dette gir ringvirkninger i Jämtland og Nord-Trøndelag, i og med at det er brukt i kurs her, spesielt i Jämtland.

Under våren 2011 gjennomførte Åre kommun en dag i samverkan med Fryshuset for å kompetensutveckla rondeller i kommunen gällande mångfaldsarbete där behov hos nyanlända flyktingungdomar berördes

6. PROJEKTETS ÖVRIGA RESULTAT OCH ERFARENHETER

Inga övriga resultat eller erfarenheter att rapportera förutom det som är beskrivet i rapporten.

Framtida möjligheter för ungdomsverksamheter i regionen Jämtland och Nord Trøndelag är att de kontakter som skapats över gränsen gör att det lättare kan ta kontakt för framtida projekt och verksamheter för ungdomsfrågor.

Ytterligare kan nämnas att Västernorrland har visat intresse för hur Rondellprojektets resultat och att de ämnar att arbeta på ett liknanden sätt. Detta kan vara av stor vikt när den nya regionindelningen blir av.

Det regionala arbetet med LUPP-undersökningen som projektet varit initiativtagare till är också en möjlighet till att ytterligare samverka tvärssektoriellt med ungdomsfrågor – detta i samarbete med föreningen Ung Jämt som kommer att fortsätta "Rondell-arbetet" och arbeta vidare med bland annat region Dalarna för att implementera deras arbetssätt i Regionförbundet Jämtland.

Förutom Ung Jämt så kommer nätverket för ungt entreprenörskap att jobba vidare med inriktningen Kreativa Näringar som i sin tur kommer att arbeta med Länskulturens nya projekt för detta ändamål. Förutsättningar för att få in unga i upplevelseindustrin i Jämtland kommer därmed att öka.

Negativa erfarenheter är att målgruppen har haft svårt att avsätta tid till kompetensutveckling och nätverkande. Det är också ett bevis på att allt för få finns inom kategorin ungdomsarbetare.

Ytterligare negativa erfarenheter är att ungdomsfrågor är politiskt korrekta frågor men att det sällan avsätts medel för att i realiteten genomföra önskemål som kommer fram från både ungdomar och deras ledare. Projektet har delvis varit med att ändra attityder och höjt status men det är fortfarande en lång väg kvar. Förhoppningar ställs nu på regionala och lokala politiker att kunna vara likvärdiga andra län som kommit längre med ungdomsfrågor.

7. GRÄNSREGIONALT SAMARBETE EFTER INTERREG-PROJEKTETS SLUT

Under våren 2011 arrangerade Rondell en konferens för svenska och norska intressenter som funnits i våra nätverk och som hade intresse för att jobba vidare tillsammans. Detta resulterade i några idéer som intressenterna driver vidare själva. Läs mer om detta under *Kick-down JH/NT i Edsåsdalen - Samling for organisasjoner/rondeller og/eller etablerte nettverk som jobber med ungdom i Nord-Trøndelag og Jämtland*

8. RESULTATSPRIDNING SAMT SKYLTNING

Projektet har kontinuerligt spridit information om projektets verksamhet, mål och resultat till olika instanser. Informationen har getts i muntlig form, via protokoll, hemsidor, media, seminarier, workshops och föredrag. Där har de krav som Interregprogrammet ställt på skyltning tillgodosetts.

Skytning av INTERREG Sverige Norge programmet har gjorts kontinuerligt på båda sidor om gränsen i enlighet med uppställda krav. Skytningen har skett på tryckt material, brev, hemsidor (www.ntbur.no) och vid muntliga presentationer. Skytning av INTERREG har även funnits vid projektledarens respektive projektarbetarnas arbetsplatser.

I Jämtland har vi under våren 2011 har vi besökt samtliga kommuner där vi presenterat projektet, resultaten och framgångsfaktorerna. Därtill har vi pekat på aktörerna som finns inom ungdomsområdet, behoven för att komma vidare med ungdomsfrågorna samt förslag på vad som behöver göras. Kommunerna har tagit till sig frågorna på ett positivt sätt. I samband med detta har ett pressmeddelande skickats ut till media. Tyvärr har varken ÖP, LT, Mittnytt, TV4 Östersund eller Radio Jämtland valt att uppmärksamma detta trots att vi skickat ut inför varje besök.

I Nord-Trøndelag har det blitt sendt ut informasjonsskriv, brosjyrer og handbøker til ordførerne og ungdomskontaktene alle dev 24 kommunene, i tillegg til de foredragene som er gjennomført. Vi har fått noe presse, spesielt i Ytre Namdal da Ung i NT hadde "PR-stuntet" *100 % ungdomsarbeider i alle kommunene*.

Som en extra åtgärd för att visa på Interregsystemets användbarhet i dessa frågor, har vi på begäran tagit fram en engelsk version av vår trycksak om resultaten, "Ron & Ellen", så att interregsektariatet kan hjälpa oss sprida informationen i olika europeiska forum.

9. KOPPLINGAR TILL ANDRA PROJEKT

Rondell – tre6ti

Rondell-projektet bygger på erfarenheter som gjorts i det tidigare interreg-projektet tre6ti som Jämtlands läns landsting, Nord och Sör Tröndelag drev tillsammans under 2005-2008.

Rondell – Vinnande Val

Under rondell-projektets tid har vi haft kontinuerliga avstämningar med interreg-projektet Vinnande val för att se över olika samarbetsvinster. Vi har också bjudit in Vinnande val att delta i aktiviteter som vi haft. De har valt att delta på vissa delar som passat deras syften. Vi har också varit inbjudna att delta i deras aktiviteter.

Rondell - Mittskandinaviskt regionprojekt (GIM)

Två av medlemmarna i Ung Jämt (Krokom & Strömsund) har också varit involverade och lagt arbetstid i GIM. Detta har gjort att vi haft ett bra informationsflöde mellan projekten där erfarenhetsutbyte gjorts. Rondell har varit diskussionspartner vad gäller projektledning och planering av aktiviteter, vilket GIM nyttjat till viss del. Bland annat tipsade Rondell om att GIM kunde förlägga sin ungdomskonferens i samband med de ungdomskonferenser som NTBUR og Ung i NT jevnlig arrangerar. Samvinster på flera plan.

Rondell – Projektkontakt

Rondell deltog i konferensen Projektkontakt som Interreg arrangerade. Projektet fick kontakt med flera andra projekt som framförallt var intresserade av våra nätverk som byggts upp under projektet. Flera blev också intresserade av vårt sätt att arbeta där vi i alla moment varit noga med att se hur aktiviteter och processer ska fortsätta efter projektet.

Rondell – Unga & Empowerment

Rondell blev kontaktad av Fritidsforum på svensk sida för att dra erfarenheter av vårt projekt i planeringen av ett interreg-projekt som de ville genomföra kallat *Unga och Empowerment*. Rondell delade med sig av sina erfarenheter och ställde också viktiga frågor till Fritidsforum som vi ansåg att de borde fundera över inför ett ev projekt. Vi bjöd också in Fritidsforum och Ungdom och Fritid på norsk sida till Rondell-akademien för att de skulle få träffa rondellerna i det nätverket samt se över hur de skulle kunna jobba vidare med kompetensutveckling för denna målgrupp. Av olika anledningar kom projektet aldrig igång.

10. ÖVRIGT

När projektet nu stänger är budgeten i balans, vilket känns som en bra avslutning på ett mycket lyckat projekt där vi upplever oss själva ha gjort skillnad för inte bara den omedelbara målgruppen utan också för våra respektive regioner och vår gemensamma jämt-trönderska region. Vi passar på att tacka EU interreg för att vi fick denna möjlighet och hoppas att satsningar på ungdomsfrågor prioriteras även i framtiden.